

Faaliyet Raporu

2011

*Kesin zaruret olmadıkça, piyasalara kanşılmaz;
bununla beraber, hiçbir piyasa da başıboş değildir.*

K. Atatürk

Kurul Başkanı ve Üyeleri

- 1 Ahmet Çağrı ÇİÇEK (Üye)
- 2 Abdullah TANCAN (Üye)
- 3 Alparslan BAYRAKTAR (Üye)
- 4 Zekeriya GÖKŞENLİ (Üye)
- 5 Hasan KÖKTAŞ (Başkan)
- 6 Fatih DÖNMEZ (Üye)
- 7 Fazıl ŞENEL (Üye)
- 8 Sefer BAKIR (Üye)
- 9 Mustafa YILMAZ (İkinci Başkan)

Başkanın Sunuşu

Kurumumuzun öncelikli hedefi; tüketicilere enerjinin daha verimli, güvenli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu olarak sunulmasını sağlayacak ortamı oluşturmaktır.

Avrupa'nın altıncı, Dünyanın on altıncı büyük ekonomisi olan ülkemizin bu büyümesinde enerji sektörü en önemli dinamiklerden biridir. Ülkemiz için böylesine önemli ve dinamizmi yüksek olan bu sektörü, hem yatırımcıyı cezbedecek hem de tüketiciyi memnun edecek ölçüde düzenlemeye çalışmaktayız.

Geçmiş yıllarda ülkemizin kalkınmasında tekstil, turizm, inşaat ve otomotiv gibi sektörler önde gelirken, artık sanayi üretimindeki büyüme oranı içerisinde en yüksek payı enerji sektörü almaya başlamıştır. Türkiye ekonomisinin gelişiminde enerji sektörünün başat bir faktör olmasıyla birlikte bu sektöre olan yerli ve yabancı yatırımcı ilgisi hızla artmaktadır. Dünyanın önde gelen enerji şirketleri hızla büyüyen Türkiye enerji sektöründe pastadan pay almak için adeta yatırım yarışına girmektedirler.

Özel sektörün enerji piyasasındaki etkinliğinin bu derece önem kazanması, bu sektörün ve bu sektörde yapılan her türlü düzenlemenin önemini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Ülkemiz için son derece önemli olan enerji sektöründe rekabete dayalı bir ortamın sağlanması ve bu ortamda faaliyet gösterecek mali açıdan güçlü, şeffaf ve istikrarlı enerji piyasalarının oluşturulması ve bu piyasaların düzenlenmesi ile denetlenmesi faaliyetlerinin layıkıyla yerine getirilmesi önem arz etmektedir. Güçlü siyasi iradenin ekonomi ve enerji konularındaki kararlılığı, piyasanın gelecek öngörüsünü güçlendirmekte ve

düzenleme kabiliyetini arttırmaktadır. Bu bağlamda, enerji sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesi olan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na merkezi bir rol düşmektedir.

Biz de EPDK olarak, düzenlediğimiz piyasalarda katkı sağlayacak her türlü faaliyeti gerçekleştirebilmek için büyük hassasiyet göstermekte, sektörü mevcut durumundan bir adım daha öteye götürebilecek uygulamaları yapma hususunda azami özen göstermekteyiz. Üstlendiği görev ve sorumlulukların bilincinde olan Kurumumuzun öncelikli hedefi; tüketicilere enerjinin daha verimli, güvenli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu olarak sunulmasını sağlayacak ortamı oluşturmaktır. Bu kapsamda, Kurumumuz görev ve sorumluluklarını başarı ile yerine getirebilmek için tüketiciler, sektör temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi enerji piyasalarında yer alan bütün paydaşların görüş ve önerilerini alarak enerji piyasalarının gelişimine yönelik ortak akli uygulamaya geçirmeyi önemsemektedir.

Çevre-ekonomi-piyasa odaklı, yatırımcılar açısından öngörülebilirliği yüksek, şeffaf ve eşitlikçi bir piyasa yapısının oluşturulması ve sektörün tüm katılımcılarının, faaliyetlerini daha sağlıklı ve ekonomik olarak gerçekleştirebilmeleri Kurumumuzun faaliyetlerini gerçekleştiren öteden beri dikkate aldığı önemli hususlardandır.

Elinizde tuttuğunuz bu çalışma, bu anlayışın bir tezahürüdür. Faaliyet Raporumuz bütün bir yıl

gerçekleştirdiğimiz yoğun çalışmaların genel bir ifadesidir.

Enerji piyasalarının bilgi birikimine katkı sağlayacağına inandığımız Kurumumuza ve dolayısıyla düzenlediğimiz Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasalarına yönelik hazırlanan 2011 yılı Faaliyet Raporunun kamuoyuna ve ilgililere yararlı olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Hasan KÖKTAŞ
Başkan

Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
ABGS	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
AG	Alçak Gerilim
BBS	Bağımsız Bölüm Sayısı
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
CEER	Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği (<i>Council of European Energy Regulators</i>)
CIF	Cost, Insurance And Freight
CNG	Sıkıştırılmış Doğal Gaz (<i>Compressed Natural Gas</i>)
DGP	Dengeleme Güç Piyasası
DTM	Dış Ticaret Müsteşarlığı
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
ECRB	Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu (<i>Energy Community Regulatory Board</i>)
ECS	Enerji Topluluğu Sekreteryası (<i>Energy Community Secretariat</i>)
EİT	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
ERRA	Enerji Piyasası Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (<i>The Energy Regulators Regional Association</i>)
EREGEG	Avrupa Doğal Gaz ve Elektrik Düzenleyicileri Grubu (<i>European Regulators Group for Electricity and Gas</i>)
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EÜAŞ	Elektrik Üretim A.Ş.
FOB	Free On Board
GATS	Hizmetler Ticareti Genel Anlaşması (<i>General Agreement on Trade in Services</i>)
G-DUY	Geçici Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
GÖP	Gün Öncesi Planlama
GWh	Gigavatsaat
ICER	Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu (<i>International Confederation of Energy Regulators</i>)
IERN	Uluslararası Enerji Düzenleme Ağı (<i>International Energy Regulation Network</i>)
KEİ	Karadeniz Ekonomik İşbirliği
KEP	Katılım Öncesi Ekonomik Program
Kurum	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Kurul	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

kWh	Kilovatsaat
LNG	Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (<i>Liquefied Natural Gas</i>)
LPG	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (<i>Liquefied Petroleum Gas</i>)
MW	Megavat
MWh	Megavatsaat
MEDREG	Akdeniz Doğal Gaz ve Elektrik Düzenleyicileri Grubu (<i>Mediterranean Working Group on Electricity and Gas Regulation</i>)
N-DUY	Nihai Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (<i>Organisation for Economic Cooperation and Development</i>)
OG	Orta Gerilim
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PMUM	Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi
SEQ	Standing Group on Emergency Questions
SGÖF	Sistem Gün Öncesi Fiyatı
SLT	Standing Group on Long Term Cooperation
SMF	Sistem Marjinal Fiyatı
SOM	Standing Group on The Oil Market
ST	Serbest Tüketici
ŞİD	BOTAŞ İleşim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TETAŞ	Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
TÜPRAŞ	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
TWh	Teravatsaat
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YAL	Yük Alma Teklifi
YAT	Yük Atma Teklifi

İçindekiler

I. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1.1 Görev, Yetki ve Sorumluluklar	13
1.2 Misyon, Vizyon, Kurumsal Değerler	14
1.3 Stratejik Amaçlar ve Hedefler	15

2. KURUMUN YAPISI

2.1 Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	16
2.2 Başkanlık	16
2.3 Hizmet Birimleri	17

3. KURUMA İLİŞKİN BİLGİLER

3.1 Fiziksel Yapı	18
3.2 İnsan Kaynakları	18
3.2.1 Hizmet İçi Eğitim	20

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİLER

1. YASAL DÜZENLEMELER

1.1 Elektrik Piyasasına Yönelik Yasalar Düzenlemeleri	23
1.1.1 İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	23
1.2 Doğal Gaz Piyasasına Yönelik Yasalar Düzenlemeleri	27
1.2.1 İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	28
1.3 Petrol Piyasasına Yönelik Yasalar Düzenlemeleri	29
1.3.1 İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	29
1.4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasına Yönelik Yasal Düzenlemeleri	33
1.4.1 İkincil Mevzuat Düzenlemeleri	33

2. LİSANSLAMA İŞLEMLERİ

2.1 Elektrik Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	33
2.1.1 Lisans İşlemleri	33
2.1.2 İthalat ve İhracat İzinleri	36
2.2 Doğal Gaz Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	36
2.2.1 Lisans İşlemleri	36
2.2.2 Sertifika İşlemleri	42
2.3 Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	43
2.3.1 Lisans İşlemleri	43
2.4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	44

3. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME

3.1 Elektrik Piyasası Tarifeleri	45
3.1.1 Toptan Satış Tarifesi	46
3.1.1.1 Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı	46
3.1.2 Dağıtım Tarifesi	46
3.1.3 İletim Faaliyeti	47
3.1.4 Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli	48
3.1.5 OSB Dağıtım Bedeli	48
3.1.6 Dengeleme ve Uzlaştırma Uygulamaları	48
3.2 Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri	51
3.2.1 İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri	51
3.2.2 Bağlantı Tarifeleri	52
3.2.3 İletim Tarifeleri	53
3.2.4 Depolama Tarifeleri	53
3.2.5 Toptan Satış Tarifeleri	53
3.2.6 Perakende Satış Tarifeleri	53
3.3 Petrol Piyasası Tarifeleri	54
3.4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar	55

4. PİYASA İZLEME ve GÖZETİM

4.1 Elektrik Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	55
--	----

II. BÖLÜM

4.1.1 Elektrik Üretim-Tüketim Durumu	55
4.1.2 Piyasa Hacimleri ve Katılımcılar	63
4.1.3 Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Uygulaması	65
4.1.4 Özelleştirme	66
4.2 Doğal Gaz Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	68
4.2.1 Türkiye Doğal Gaz Piyasası	68
4.3 Petrol Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	70
4.3.1 Türkiye Petrol Piyasası	70
4.3.2 Petrol Piyasası Bilgi Sistemi	73
4.4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri	73
4.4.1 Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası	73
4.4.2 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bilgi Yönetim Sistemi	74
5. DENETİM	74
5.1 Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri	75
5.2 Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri	75
5.2.1 Denetim ve Soruşturmalar	75
5.2.2 Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim	75

5.3 Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri	77
5.3.1 Denetim ve Soruşturmalar	77
5.3.2 Ulusal Marker	81
5.3.3 Akredite Laboratuvarlar	82
5.4 Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri	83
6. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ	85
7. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI	88
7.1 Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi	88
7.2 Müşteri Şikayetlerinin Değerlendirilmesi	88
8. HUKUK İŞLERİ	89
8.1 Dava Takip İşlemleri	89
8.2 Görüş Verme	89
9. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	89
9.1 Konferans ve Tanıtım Faaliyetleri	89
9.2 Çok Taraflı Kuruluşlarla İlişkiler	89
9.3 Avrupa Birliği ile İlişkiler	91
10. BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER	91
10.1 Basınla İlgili Faaliyetler	91
10.2 Sektör Toplantıları	92
10.3 Bilgi Edinme	92

MALİ BİLGİLER

1. Mali Denetim	95
2. 2011 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları	95
2.1 Gelir Bütçesi	95
2.2 Gider Bütçesi	96

3. Gelir Kalemleri Açısından 2011 Yılında Uygulanacak Bedeller

100

EK: 1 -Mevzuat Listesi	102
------------------------	-----

II. BÖLÜM

III. BÖLÜM

EKLER

Tablolar ve Şekiller

Tablo 1:	EPDK Personeli Kadro Dağılımı	17
Tablo 2:	EPDK Yıllara Göre Personel Sayısı	18
Tablo 3:	Hizmet Alımı Yoluyla Yürütülen İşler Kapsamında İstihdam Edilen Personel Bilgileri	18
Tablo 4:	2011 Yılında Yapılan Düzenlemelerin Piyasalara Göre Dağılımı	21
Tablo 5:	EPDK Tarafından Verilen Lisansların Türlerine ve Veriliş Yıllarına Göre Dağılımı	32
Tablo 6:	EPDK Tarafından Verilen Lisansların Yakıt/Kaynak Türlerine Göre Dağılımı	33
Tablo 7:	2011 Yılında İptal Olan Lisansların Türlerine Göre Dağılımı	33
Tablo 8:	2004-2011 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi	34
Tablo 9:	2011 Yılı Sonu İtibariyle Doğal Gaz Piyasası Lisans Dağılımı	35
Tablo 10:	2011 Yılı Şirketlere Göre Doğal Gaz İthalat Miktarları	35
Tablo 11:	2011 Yılı Sonu İtibariyle Gaz Arzı Sağlanan Şehirlerde Ulaşılan Toplam Abone Sayıları	37
Tablo 12:	Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Dağıtım Şirketlerinin Yıllara Göre Toplam Yatırım Tutarları	38
Tablo 13:	Doğal Gaz Depolama Lisansı Almış Şirketler ve Depolama Tesislerine İlişkin Bilgiler	39
Tablo 14:	Petrol Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı	42
Tablo 15:	2011 Yılı İçerisinde Sona Eren/İptal Edilen Lisansların Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	42
Tablo 16:	2011 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı	42
Tablo 17:	2011 Yılında LPG Piyasasında İptal Edilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı	43
Tablo 18:	LPG Piyasası Lisanslarının Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı	43
Tablo 19:	2011 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Yapılan Lisans Tadilleri Dağılımı	43
Tablo 20:	TETAŞ Toptan Satış Tarifesi	44
Tablo 21:	Abone Gruplarına Göre Tarifelerin Yıllara Göre Değişimi	45
Tablo 22:	2011 Yılı Primer Frekans Birim Hizmet Bedelleri	46
Tablo 23:	DUY Uygulamalarında DGP ve GÖP Toplam Talimat Miktarları	49
Tablo 24:	EPDK Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri	49
Tablo 25:	EPDK Tarafından Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri	50
Tablo 26:	2012 Yılı İçin EPDK Tarafından Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Güncellenmiş Bedeller	51
Tablo 27:	2012 Yılı İçin EPDK Tarafından Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Güncellenmiş Depolama Bedelleri	51
Tablo 28:	Elektrik Üretim-Tüketim Durumu	54
Tablo 29:	2011 Yılı Elektrik Enerjisi Genel Görünümü	54
Tablo 30:	2011 Yılı Üreticilerin Elektrik Üretim Miktarları (GWh)	57
Tablo 31:	2011 Yılında Lisans verilen Elektrik Üretim Tesisleri	64
Tablo 32:	2011 Yılında Lisanslama Süreci Devam Eden Elektrik üretim Tesisleri	65
Tablo 33:	Hisse Devrine Onay Verilen Dağıtım Şirketlerine Ait Bilgiler	65
Tablo 34:	Toptan Satış Lisansı Üretim Şirketlerine Ait Üretim Verileri (milyon m3)	67
Tablo 35:	2009-2011 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Ham Petrol İthalatı (1.000 ton)	68
Tablo 36:	2011 Yılı Petrol Piyasası Genel Görünümü	71
Tablo 37:	LPG Tüketiminin Ürün Bazında Yıllara Göre Dağılımı	71

Tablo 38:	2011 Yılı Analiz Sonuçları	74
Tablo 39:	2011 Yılı Analiz Sonuçları	75
Tablo 40:	2011 Yılında 5015 Sayılı Kanun Kapsamında Petrol Piyasasında Dağıtıcılara-Depoculara-Rafinerilere Uygulanan İdari Para Cezaları	76
Tablo 41:	2011 Yılında 5015 Sayılı Kanun Kapsamında Petrol Piyasasında Bayilere Uygulanan İdari Para Cezaları	77
Tablo 42:	2011 Yılında Petrol Piyasasında Bayilere Uygulanan İdari Para Cezalarının İller Bazında Dağılımı	78
Tablo 43:	Yıllar itibariyle Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları	79
Tablo 44:	Yıllar İtibariyle Ulusal Marker Saha Cihazı (Xp) Ölçüm Sonuçları	80
Tablo 45:	2011 Yılında Lpg Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Dağılımı	83
Tablo 46:	2011 Yılında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Aktarılan Ödenek Aktarımı	83
Tablo 47:	Yıllar İtibariyle Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası	93

Şekil 1:	2011 Yılı İthalat Şirketleri Piyasa Payları (%)	36
Şekil 2:	2003-2011 Yılları Arasında Verilen, Tadili Yapılan, Vize Edilen ve Sona Erdirilern Yapım ve Hizmet Sertifikaları	41
Şekil 3:	2011 Yılı İçerisinde TETAŞ Toptan Satış Tarifesi	44
Şekil 4:	2011 Yılında Primer Frekans Birim Hizmet Bedelleri	46
Şekil 5:	Gün Öncesi Piyasası Ortalama Fiyatları	47
Şekil 6:	Dengeleme Güç Piyasası Ortalama Fiyatları	48
Şekil 7:	Elektrik Enerjisi Tüketimi (TWh)	55
Şekil 8:	Yıllara Göre Talep Artış Oranları	56
Şekil 9:	2011 Yılı Üretici Gruplarının Elektrik üretim Yüzdeleri	57
Şekil 10:	Üretimin Kamu ve Özel Sektör Kuruluşlarına Göre Gelişimi	58
Şekil 11:	2011 Yılı Elektrik Üretimine Kaynaklara Göre Dağılımı	59
Şekil 12:	Su Gelirleri	60
Şekil 13:	Toptan Satış Piyasası Hacminin Gelişimi	61
Şekil 14:	PMUM'a Kayıtlı Katılımcı Miktarının Gelişimi	62
Şekil 15:	Serbest Piyasada Tüketim	63
Şekil 16:	2011 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayaç Sayısındaki Artış	63
Şekil 17:	2011 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayısındaki Artış	63
Şekil 18:	2011 Yılında Doğal Gaz Tedarik Dağılımı (%)	66
Şekil 19:	2011 Yılı Sektörel Doğal Gaz Tüketim Payları (%)	67
Şekil 20:	2011 Yılı Kaynak Ülkeleri Bazında Türkiye Doğal Gaz İthalatı (%)	68
Şekil 21:	En Büyük Paya Sahip 7 Ülkeye Göre Ham Petrol İthalat Miktarları	69
Şekil 22:	2011 Yılında İllere Göre Akaryakıt Satışları (ton)	70

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1.1 Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (Kurum), 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile "Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu" adı altında kurulmuş olup, 02.05.2001 tarihli ve 24390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4646 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun ile birlikte "Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu" (EPDK) adını almıştır.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, idari ve mali özerkliğe sahiptir. İlişkili olduğu bakanlık ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı(ETKB)'dir.

Kurumun merkezi Ankara'dadır, taşra teşkilatı yoktur. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak amacıyla irtibat büroları kurabilmektedir. Bu çerçevede, sadece İstanbul'da irtibat bürosu mevcuttur.

Kurum;

- 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (2001),
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (2001),
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu (2003),
- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu (2005)

ile kendisine verilen görevleri ifa etmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Söz konusu Kanunlar ile elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG'nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu amacın yerine getirilmesinde Kurum;

Elektrik Piyasasında; Tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisansların verilmesi ve tadili; işletme hakkı devri kapsamındaki mevcut sözleşmelerin 4628 sayılı Kanun'a göre düzenlenmesi; piyasa performanslarının izlenip, performans standartlarının oluşturulması; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; lisans sahibi tüzel kişilerin denetlenmesi; düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulattırılması; piyasada Elektrik Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Doğal Gaz Piyasasında; Doğal gazın ithali, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesi; piyasa ve sistem işleyişinin incelenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, değiştirilmesi, uygulattırılması, denetlenmesi, maliyeti yansıtan fiyatların incelenmesi, düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanması; piyasada Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Petrol Piyasasında; Petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması amacıyla tesis kurulması, işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetleri için lisans verilmesi, güncelleştirilmesi, geçici olarak durdurulması veya iptali; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; tarifelerin onaylanması; piyasada oluşan tavan fiyatların ve fiyat listelerinin takibi, piyasada Petrol Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

Bölüm I Genel Bilgiler

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında; LPG dağıtımı, taşınması, oto gaz bayilik faaliyetleri, depolanması, LPG tüpünün imalatı, dolumu, bakımı amaçlarıyla tesisler kurulması ve işletilmesi için lisans verilmesi, güncelleştirilmesi, geçici olarak durdurulması veya iptali; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel koşulların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulattırılması; piyasada oluşan tavan fiyatların takibi, piyasada Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

konularında yetkili ve sorumludur.

1.2 Misyon, Vizyon, Kurumsal Değerler

Misyonumuz

Enerjinin yeterli, kaliteli, sürekli, ekonomik ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketiciye sunulması için düzenleme ve denetleme yapmaktır.

Vizyonumuz

Güçlü, rekabetçi ve şeffaf enerji piyasalarını oluşturacak düzenleme anlayışıyla değer yaratmak.

Kurumsal Değerlerimiz

Değer İfadesi	Açıklama
Öncü ve Yönlendirici	EPDK piyasa ihtiyaçlarını öngörerek piyasaları yönlendirir.
Paydaş Odaklılık	EPDK paydaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzenleme yapar ve hizmet sunar.
Stratejik Bakış	EPDK stratejik yönetim anlayışıyla geleceğe yönelik gelişmeleri bugünden belirleyerek gerekli adımları atar.
Şeffaflık	EPDK faaliyetlerini yasalara uygun, ilgili tarafların erişimine açık olarak ve hesap verilebilirlik anlayışı çerçevesinde gerçekleştirir, gerekli bilgilendirmeyi yapar.
Tarafsızlık	EPDK tüm taraflara eşit uzaklıktadır. Önyargısız, somut, veri ve bilgiye dayanan adil bir yaklaşım sergiler.
Bağımsızlık	EPDK kanunların kendisine verdiği yetki ve sorumlulukları bağımsız olarak kullanır.
Tutarlılık ve Süreklilik	EPDK faaliyet, hizmet ve uygulamalarında misyonu çerçevesinde her zaman dengeli ve doğru hareket eder.
Yenilikçilik ve Sürekli İyileştirme	EPDK faaliyet ve süreçleri etkin yöntemlerle analiz ederek gerekli iyileştirmeleri yapar. EPDK sürekli olarak alanındaki bilgileri ve gelişmeleri takip eder, bunları içselleştirerek yeni bilgiler üretir.

1.3 Stratejik Amaçlar ve Hedefler

Stratejik Amaçlar	Hedefler
Adil ve rekabetçi piyasa ortamını oluşturarak devamlılığını sağlamak	1. Faaliyetlere izin verme sürecinde etkinliğin artırılması 2. Yatırımlar için gerekli taşınmazların temin süresinin kısaltılması 3. Denetimde etkinliğinin artırılması 4. Piyasa açıklığının ve rekabetin artırılması 5. Mevzuatın sadeleştirilmesi ve uygulanabilirliğinin artırılması
Piyasada kaliteli ve ekonomik enerji sunulmasını sağlamak	6. Ürün ve hizmet kalitesini artırarak tüketici memnuniyetini sağlamak 7. Tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahibi tüzel kişilerin mali sürdürülebilirliklerini sağlamak 8. Hizmet ve mal üretiminde fiyat etkinliği artırmak
Etkin ve güvenilir bilgi üretip sunarak öngörülebilir ve sürdürülebilir piyasaları oluşturmak	9. Lisans sahiplerinin faaliyetlerini daha etkin izlemek 10. Zamanında ve güvenilir raporlama yaparak paydaşları bilgilendirmek
Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	11. Kuruma karşı yöneltilen her türlü ihtilafın, hukuka uygun bir şekilde sonuçlandırılmasını sağlamak 12. İnsan kaynaklarının geliştirilmesi 13. Kurumun erişilebilirliğini artırmak 14. Yönetimsel becerileri geliştirmek ve yetkinlikleri artırmak 15. Bilgi yönetim sisteminin kurulması ve sürekliliğinin sağlanması

Bölüm I Genel Bilgiler

2. KURUMUN YAPISI

Kurumun teşkilatı; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır.

2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum, görevlerini yerine getirirken yetkilerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) vasıtasıyla kullanmaktadır. Kurumun temsil ve karar organı Kurul'dur. Kurul ilk kez üyelerin 19.11.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu önünde yemin etmesiyle göreve başlamıştır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere dokuz üyeden oluşmaktadır.

Kurul üyeleri; hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat, mühendislik, işletme ya da maliye dallarında eğitim veren en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında ya da özel sektörde en az on yıl deneyim sahibi ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından Bakanlar Kurulunca atanmaktadır. Bakanlar Kurulu, atamaya birlikte Kurul Başkanı ve İkinci Başkanı görevlendirmektedir.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi altı yıldır. Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, 4628 sayılı Kanunun 6'ncı maddesindeki yasakları ihlal ettiği veya bu Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkumiyet kararına kesinleşen Kurul Başkanı ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Bakanlar Kurulu tarafından görevden alınır.

Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir

sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılmaktadır. Görev süresi sona eren üyelerin tekrar seçilebilmesi söz konusudur.

Kurul, en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanmaktadır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetmektedir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilmektedir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanmakta ve kararları toplantıya katılanların çoğunluğu ile almaktadır. Kurul tarafından alınan tüm kararlara karşı açılan iptal davalarının, idari para cezaları dahil, ilk derece mahkemesi Danıştay'dır.

İlgili kanunlarda Kurul'a çeşitli görev ve yetkiler verilmiş olmakla birlikte, bu görev ve yetkilere 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 5, 5/A, 5/B ve 5/C'inci maddelerinde yer verilmektedir.

2.2. Başkanlık

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Kurul üyeleri ile hizmet birimleri arasındaki organizasyon ve koordinasyon Başkan tarafından sağlanır. Başkan, Kurul kararlarının uygulanmasından, yürütülmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuya bilgi verilmesi görevini de kapsamaktadır. Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınmaktadır. Kurul, uygun bulduğu konularda Başkanlığı görevlendirmekte veya yetkilendirmektedir.

İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın görevlerini ve yetkilerini üstlenmektedir. Başkan gerekli gördüğü durumlarda bazı görev ve yetkilerini İkinci Başkana ya da Kurulun diğer üyelerine devredebilmektedir.

06.08.2008 tarihli ve 2008/14111 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilen Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle, birimlerin yönetim ve koordinasyonunda Başkana yardımcı olmak üzere iki Başkan Yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Dolayısıyla Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından verilen görev ve talimatların yerine getirilmesinden ve ilgili hizmet birimleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludurlar.

Bununla birlikte, Başkanlığın görev ve yetkileri, 4628 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi 10. fıkrasında hükme bağlanmıştır.

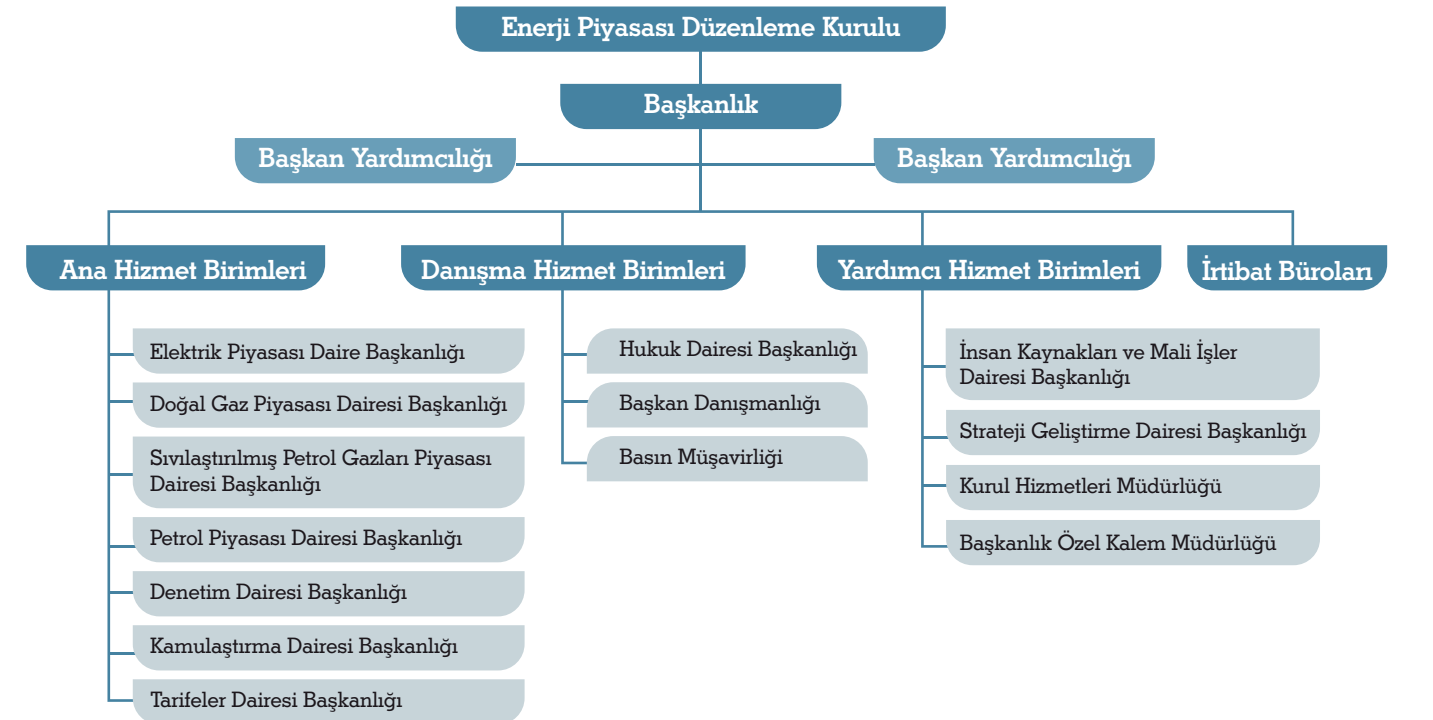
2.3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri, Kurum görev ve yetkilerinin gerektirdiği sayıda daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı birimlerden oluşmaktadır.

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları "Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"te düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, Kurum teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU TEŞKİLAT ŞEMASI

Bölüm I Genel Bilgiler

3. KURUMA İLİŞKİN BİLGİLER

3.1. Fiziksel Yapı

Kurumumuz, faaliyetlerini Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C 06530 Yüzüncüyıl-ANKARA adresindeki merkez binası ve Askerocağı Caddesi Süzer Plaza No: 9 Elmadağ/İSTANBUL adresindeki İstanbul İrtibat Bürosunda yürütmektedir.

3.2. İnsan Kaynakları

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülür. Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile diğer Kurum personeli, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabidir. Kurum personeli ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir. Kurum personelinin ücret ve diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın teklifi üzerine Kurulca tespit edilmektedir.

4628 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, "Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü çerçevesinde

çıkarılan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilatı ve Personelinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 12.12.2001 tarihli ve 2001/3501 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilmiş ve 19.01.2002 tarihli ve 24645 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kurum asli ve sürekli hizmetlerinin yürütülebilmesi için gerekli kadrolara ait unvanlar ile sayılarını gösteren 1 sayılı cetvel, 06.08.2008 tarihli ve 2008/14111 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden düzenlenerek 04.10.2008 tarihli ve 27014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kariyer sisteminin oluşturulması çerçevesinde Kurumun meslek personeli ihtiyacını karşılamak üzere, 12.06.2009 tarihli ve 27256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Enerji Uzman Ve Uzman Yardımcılarının Sınav, Görev, Yetki, Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik" doğrultusunda 2011 yılında Enerji Uzman Yardımcılığı için yapılan sınav sonucu 24 kişi Enerji Uzman Yardımcısı olarak alınmıştır.

Kurumun kadro unvan ve sayıları ile 2011 yılı sonu itibarıyla istihdam edilen 467 adet kadrolu personele ilişkin bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

KADRO ÜNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU						CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	LİSE	4 YILDAN AZ SÜRELİ Y.O.	4 YIL VE DAHA FAZLA SÜRELİ Y.O.	MASTER	DOKTORA	DOÇENT	KADIN	ERKEK
Başkan Yardımcısı	2	1							1		1
Daire Başkanı	12	11				8	2		1	1	10
Başkan Danışmanı	19	16				14	2				16
Grup Başkanı	45	45				30	15			5	40
Enerji Uzmanı	300	141				105	33	2		36	104
Enerji Uzman Yrd.	115	62				60	2			22	40
Avukat	25	11				8	3			8	3
Basın Müşaviri	3	3				2	1				3
Özel Kalem Müdürü	1	1		1							1
Kurul Hizmetleri Müdürü	1	1					1			1	
Özel Kalem Müdür Yardımcısı	2	1		1						1	
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	2	2		1			1			1	1
İrtibat Büro Müdürü	5	1				1					1
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	50	30				25	4	1		9	21
Çözümleyici	8	5				2	3				5
Programcı	6	2				2					2
Tabip	1	1				1				1	
Hemşire	1	1			1					1	
Savunma Uzm.	1	1				1					1
Teknisyen	3	2		2							2
Tekniker	1										
Yönetim Görevlisi	95	88		7	5	67	9			31	57
İletişim Görevlisi	35	30		2	3	23	2			30	
Kütüphaneci	1	1				1					1
Şoför	12	10	4	3	2	1					10
Dağıtıcı	4	1			1						1
TOPLAM	750	468	4	17	12	351	78	4	1	147	320

Tablo 1: EPDK Personeli Kadro Dağılımı

Bölüm I Genel Bilgiler

YILI	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PERSONEL	224	238	259	296	303	313	370	404	430	468

Tablo 2: EPDK Yıllara Göre Personel Sayısı

Kurumun, koruma ve güvenlik hizmetleri, temizlik işleri ve danışma, ziyaretçi yönlendirme ve sekreteryar işleri hizmet

alımı ile temin edilmektedir. Bu hizmetleri yürütenlerin sayısal dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

KADRO GÖREV	SAYISI	KADIN	ERKEK
Koruma ve Güvenlik	38	6	32
Temizlik	73	30	43
Danışma, Ziyaretçi Yönlendirme ve Sekreteryar	36	21	15

Tablo 3: Hizmet Alımı Yoluyla Yürütülen İşler Kapsamında İstihdam Edilen Personel Bilgileri

3.2.1. Hizmet İçi Eğitim

Kurum personelinin, görevleri ile ilgili olarak pratik ve teorik bilgilerinin artırılması, göreve ilişkin beceriler kazandırılması, davranışlarının geliştirilmesi, hizmet içinde yetiştirilmesi ve üst görevlere hazırlanması ile hizmette verimlilik, etkinlik ve toplam kalitenin sağlanması amacıyla, Kurum tarafından hizmet içi eğitim faaliyetleri yürütülmektedir.

Her düzeydeki Kurum personelinin eğitimi amacıyla, hizmet içi eğitim programları düzenlenmekte ve bu programların, Kurum personelinin eğitim ihtiyaç ve türüne göre, Kurumda veya yurt içindeki ya da yurt dışındaki kuruluşlarda uygulanmasına olanak sağlanmaktadır. Ayrıca, Kurum personelinin bilgi, görgü ve ihtisaslarını artırmak amacıyla Kurul kararı ile yurt dışında eğitim yapma imkanı da sağlanmaktadır.

Bu çerçevede Kurum personelinin eğitimi ile ilgili olarak 2011 yılı içerisinde şu faaliyetler gerçekleştirilmiştir:

- 2011 yılı Eğitim Planı ve Programı hazırlanarak yürürlüğe konmuştur.
- 28 Mayıs 2011-7 Ağustos 2011 tarihleri arasında Michigan State Üniversitesi (MSU) bünyesinde yer alan Uluslararası Meslek Programı (Visiting International Professional Program)'nın Kamu Kurumları Enstitüsü (KKE) ile birlikte hazırlanan "Global Executive Program (GEP) for Public Utilities (Turkish Energy Industry)" konulu 10 haftalık eğitim programına 8. Dönem Enerji Uzman Yardımcılarının katılması sağlanmıştır.
- 17-21 Ekim 2011 ve 24-28 Ekim 2011 tarihlerinde 8. ve 9. Dönem Enerji Uzman Yardımcılarından oluşan 38

personelimiz için enerji sektöründe doğrudan ve dolaylı olarak faaliyet gösteren kurumlar ile bazı düzenleyici ve denetleyici kurumlarda staj programı düzenlenmiştir. Uzman yardımcılar için sektör kuruluşlarını yerinde görmek ve incelemelerde bulunmak üzere iki teknik gezi programı da gerçekleştirilmiştir.

- Kurumumuz ile Uluslararası Gaz Eğitim Teknoloji ve Araştırma Merkezi (UGETAM) arasındaki 22.05.2008 tarihli Protokol çerçevesinde 17-23 Eylül 2011 ve 02-09 Ekim 2011 tarihleri arasında İstanbul'da "Doğalgaz ve Enerji Sistemleri Bilgilendirme Eğitim Programı" düzenlenmiştir. Programa, başta 8. ve 9. Dönem Enerji Uzman Yardımcıları olmak üzere toplam 43 personel katılmıştır.
- TODAİE tarafından 19-21 Ocak 2011 tarihleri arasında yapılan "Araştırma yönetimleri ve Tez Hazırlama Teknikleri" konulu eğitim programına 23 personelin katılımı sağlanmıştır.
- Enerji uzman yardımcılığı sınavı açılmış ve 24 kişilik 9'uncu Dönem Enerji Uzman Yardımcıları göreve başlatılmıştır ve söz konusu personelin 23 Mayıs-28 Temmuz 2011 tarihleri arasında "Temel Eğitim, Hazırlayıcı Eğitim ve Staj Programı" gerçekleştirilmiştir.
- 05 Aralık-26 Aralık 2011 tarihleri arasında Kurumumuzda görevli 25 enerji uzman yardımcısına "Araştırma Teknikleri-Etkili Sunum Teknikleri- Rapor yazma Teknikleri" eğitimi verildi.
- Üniversite öğrencilerinden 37 kişiye kurumumuzda staj imkanı sağlanmıştır.
- Enerji Uzmanları Derneğinin 07-10 Eylül 2011 tarihleri arasında düzenlediği "Tüm Yönleriyle Petrol Piyasaları" eğitimine 21 Kurum personeli katılmıştır.
- Kurum personeli 2011 yılı içinde; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Taşınır Mal Yönetmeliği, 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması

Hakkında Kanun, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliği, Gayrimenkul Değerleme, Bireysel Performans Yönetimi, Resmi İstatistikler, Akaryakıt kaçakçılığı, konularındaki eğitim programlarına gönderilmiştir.

- 22 Kasım-2 Aralık 2011 tarihleri arasında "Türkçeyi Doğru ve Etkili Konuşma" semineri Kurumumuzdan 20 personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.
- Yüksek Lisans ve Eğitim Programı çerçevesinde, 8 Enerji Uzmanı yurt dışına gönderilmiştir.

1. YASAL DÜZENLEMELER

Kurul, piyasa faaliyetlerine ilişkin hususları yönetmeliklerle düzenlemektedir. Yönetmelikler, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanmaktadır. Ayrıca, Kurul özel nitelikli kararlar almak suretiyle de düzenleme yapabilmektedir.

Bu çerçevede 2011 yılında yapılan düzenlemelerin dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	Yönetmelik	Yönetmelik Değişikliği	Tebliğ	Tebliğ Değişikliği
Elektrik Piyasası	4	10	-	6
Doğal Gaz Piyasası	-	1	1	-
Petrol Piyasası	-	7	1	3
LPG Piyasası	-	4	-	-

Tablo 4: 2011 Yılında Yapılan Düzenlemelerin Piyasalara Göre Dağılımı

1.1. Elektrik Piyasasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

1.1.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik, 03.12.2010 tarihli ve 27774 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak, 29.12.2010 tarihli ve 6094 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 10.05.2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanununda önemli değişikliklerin yapılması nedeniyle söz konusu yönetmelik mülga hale gelmiştir. Bu sebeple yönetmelik tekrar hazırlanmış ve 21.07.2011 tarihli ve 28001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu çerçevede yönetmelik; elektrik piyasasında, yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilerden lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulacaklara ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami 500 kW'lık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilerden lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulanlara uygulanacak usul ve esaslar ile yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami 500 kW'lık üretim tesisi ve mikro kojenerasyon tesisi kuran tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esasları kapsamaktadır.

Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği

31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile;

- 11.8.2002 tarihli ve 24843 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinin geçici 11'inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Belirtilen yönetmeliğin yürürlükten kaldırılan maddesi:

- Tarifeleri düzenlemeye tabi tüzel kişilerin, bir uygulama dönemi için gelir ve/veya fiyat tavanlarının belirlenmesi amacıyla yapılacak hesaplamalarda kullanılacak parametreler, Kurum tarafından yapılan gelir düzenlemesi ile belirlenir.

şeklinde düzenlenmiştir.

Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği

13 Temmuz 2011 tarihli ve 27993 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile;

- 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki tanım eklenmiştir.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

"36. Mühürleme: Sayaç ve ölçü devresi elemanlarına dışarıdan yapılacak müdahaleyi önlemek amacıyla lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ilk enerji verme, sayaç ve ölçü devresi elemanlarını kontrol ve durumunu tespit etme, enerji kesme ve açma gibi işlemler yapıldıktan sonra kurşun veya seri numaralı plastik mühür ile ölçü düzeneğini muhafaza altına alma ya da kaldırma yöntemini,"

- 13'üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi, kaçak tespit süreci sonucunda kaçak elektrik enerjisi tüketimi tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerin elektrik enerjisini keserek mühür altına alır ve Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur."

Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği

8 Şubat 2011 tarihli ve 27840 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile;

- Tüm tüketiciler serbest tüketici olana kadar, serbest tüketicilerin güncel listesinin ilgili Dağıtım Şirketinin internet sitesinde yayınlanması zorunluluğu getirilmiştir.
- Talep birleştirme hallerinde serbest tüketici niteliğine sahip olduğunu gösterir belge bir önceki takvim yılında tükettikleri toplam elektrik enerjisi miktarını içerecek şekilde, tüzel kişilerin vergi sicil kaydının bulunduğu ilin yer aldığı dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım şirketleri tarafından verilir.
- Talep birleştirme halleri haricinde, tüketicilerin Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine kayıtları sırasında istenilmesi halinde, bir önceki takvim yılına ait faturalarının asılları veya onaylı suretleri de serbest tüketici niteliğine sahip olduklarını gösterir belge niteliğinde sayılır.
- Serbest tüketicilere ikili anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan tedarikçiler, son bir yıl içerisinde

serbest tüketicilere toplam satış miktarını ve bu satışa ilişkin ağırlıklı ortalama satış fiyatını her yıl Kasım ayı içerisinde Kuruma bildirir.

- Serbest tüketicilere ikili anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan tedarikçiler, son bir yıl içerisinde serbest tüketicilere toplam satış miktarını ve bu satışa ilişkin ağırlıklı ortalama satış fiyatını her yıl Kasım ayı içerisinde Kuruma bildirir.
- İletim sistemine bağlı serbest tüketicilerin ikili anlaşmalar kapsamında öngörülen ödemeleri zamanında yapmaması halinde tedarikçinin yazılı başvurusu üzerine ve tüketicinin ödeme yaptığını belgeleyememesi durumunda iletim lisansı sahibi tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde tüketicinin elektriği kesilir. İletim lisansı sahibi tüzel kişi tarafından elektriği kesilmiş olan tüketicinin ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğini belgelemesi kaydıyla iki iş günü içerisinde elektrik enerjisi yeniden bağlanır.
- Dağıtım şirketleri, serbest tüketici limitini geçtikleri halde tedarikçisini seçme hakkını kullanmayan tüketiciler tarafından tüketilen toplam elektrik enerjisi miktarını, her yıl Ocak ayı içerisinde Kuruma bildirmek ve internet sayfasında yayımlamak suretiyle kamuoyuna duyurmak zorundadır.
- Geçiş dönemi süresince perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerinden elektrik enerjisi tedarik etmekte olan tüketicilerin taleplerine ilişkin olarak yapılacak tedarikçi değişiklikleri, 1 Ocak, 1 Nisan, 1 Temmuz ve 1 Ekim tarihlerinde uygulamaya girer.

düzenlemeleri yapılmıştır.

Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği

18 Eylül 2010 tarihinde Avrupa elektrik sistemi ile aramızda enterkoneksiyon şartı sağlanmıştır. İzleyen dönemde Bulgaristan ve Yunanistan, aramızdaki enterkoneksiyon kapa-

sitesinin daha etkin bir şekilde kullanımını temin etmek amacıyla Haziran 2011 tarihinden itibaren TEİAŞ bünyesinde kapasite ihalelerine başlanılmıştır. Bu çerçevede, elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı faaliyetine ilişkin usul ve esaslar ile uluslararası enterkoneksiyon hatlarının kapasite tahsisine ve sınır ötesi elektrik enerjisi ticaretine yönelik kullanımına ilişkin esasların belirlemek üzere Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliğinde kapsamlı değişiklikler yapılmış, 01.06.2011 tarihli ve 27951 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği

18 Haziran 2011 tarihli ve 27968 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Dağıtım Yönetmeliğinin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası;

- Kullanıcılar tarafından yapılan bağlantı başvurularında; başvurunun niteliğine göre motor ve elektrojen gruplarının sayısı ve güçleri, elektrikli taşıtların şarj edilebilmesi için kurulacak hızlı, orta hızlı ve yavaş şarj ünitelerinin sayısı ve güçleri, aydınlatma ve ısıtma tesisatı ve güçleri, koruma sistemleri gibi diğer tesis ve/veya teçhizatla ilgili teknik özellikleri de içeren elektrik projesi dağıtım şirketine sunulur. Dağıtım şirketi sunulan proje çerçevesinde kullanıcıdan gerekli olan ilave bilgileri de talep edebilir.

şeklinde değiştirilmiştir.

Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği

1 Aralık 2011 tarihinde Gün Öncesi Planlama aşamasından Gün Öncesi Piyasası aşamasına geçilmiştir. Bu çerçevede yapılan 20.02.2011 tarihli ve 2785 sayılı ile 03.11.2011 tarihli ve 228104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikler ile;

- Katılımcıların teminat yatırması zorunluluğu getirilmiştir. Teminat mekanizması birlikte İMKB Takas ve Saklama

Bankası A.Ş. (Takasbank) tarafından işletilmektedir.

- Bölgesel kısıtların sistematik olması durumunda kısıtlar esas alınarak bölgesel piyasa ve fiyat oluşturulması mümkün hale gelmiştir.
- Piyasa katılımcılarına portföy altında birleşerek dengesizlik fiyatlarına daha az maruz kalmaları sağlanacak şekilde düzenleme yapılmıştır.
- Dengeleme Güç Piyasasının fiyatlandırılma mekanizmasında değişiklikler yapılarak katılımcıların portföylerini Gün Öncesi Piyasasında dengelemeleri teşvik edilmiştir.

Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği

17.12.2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikler ile;

- Yan hizmet sertifikalarının TÜRKAK veya TÜRKAK ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan akreditasyon kurumları tarafından yan hizmetler performans testleri yapmak üzere ve TÜRKAK'tan uygunluk belgesi almış, TS EN ISO IEC 17020 standardına göre A Tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilmiş firmalar tarafından verilir.
- Primer frekans kontrol rezerv miktarı sağlamak üzere Sistem İşletmecisine bildirimde bulunmuş olan bir üretim tesisinin, dengeleme güç piyasası kapsamında Sistem İşletmecisinden almış olduğu bir yük atma talimatı sebebiyle devre harici olması durumunda, ilgili üretim tesisinin bu süre boyunca gün öncesinden bildirimde bulunmuş olduğu primer frekans kontrol rezerv miktarını sağladığı kabul edilir.
- Devrede olan bir üretim tesisinin ünite/ünitelerinin, primer frekans kontrol hizmetine katılımını engelleyen bir arıza sebebiyle bildirimde bulunduğu primer frekans kontrol rezerv miktarını sağlayamaması veya beklenmedik işletme şartları sebebiyle devre harici olması veya minimum kararlı üretim düzeyinin altına düşmesi durumlarında, olayı müteakiben önce sözlü daha sonra da takip eden ilk iş

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

gününde ilgili BYTM'ye yazılı bildirimde bulunulması koşulu ile, ilgili gün için cezai yaptırımlar uygulanmaz.

- Sekonder frekans kontrol tepkisi sağlanabilmesi için kapasite oluşturmak amacıyla verilen yük alma ve yük atma talimatları 2 (iki) kodu ile etiketlenir ve ilgili saat için sistem marjinal fiyatının belirlenmesinde dikkate alınmaz.

şeklinde düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilere sekonder frekans kontrol hizmet bedeline ek olarak, Dengesizlik Geri Ödemesi de yapılacağı getirilmiştir. Üreticiler tarafından sağlanan yan hizmetlere ilişkin ödemelerin hesaplanması, ödeme bildirimleri ve faturalandırmaya ilişkin maddelerde çeşitli değişiklikler yapılmıştır.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik

21.07.2011 tarihli ve 28001 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik, 10.05.2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 5, 6, 6/A, 6/B ve 11'inci maddeleri ile 20.2.2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 5'inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Yönetmelik çerçevesinde üretim lisansı sahibi tüzel kişilere yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri için Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi verilmesi ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında işletilecek YEK Destekleme Mekanizmasının kuruluşu ve işleyişini düzenlemek amacıyla kamu tüzel kişilerinin görev ve yetkileri ile ilgili gerçek ve tüzel kişilerin hak ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar düzenlemiştir.

Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faali-

yetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik

Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik 12.10.2011 tarihli ve 28082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/C maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Bu Yönetmelik, Kurumdan elektrik üretim ve dağıtım lisansı almış olan şirketlerin lisansları kapsamındaki faaliyetlerinin, 10.05.2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile 20.02.2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve elektrik piyasası ile ilgili mevzuat kapsamında Kurum adına denetim şirketleri tarafından incelenmesine ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

KURUL KARARLARI

Kanunun 5'inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinin 10'uncu maddesi hükümleri uyarınca, 2011 yılı için serbest tüketici limitinin 30.000 kWh olarak uygulanmasına, 26.01.2011 tarihli ve 3054 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

Elektrik Piyasası Kanununun 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin üçüncü alt bendi uyarınca, bir otoprodüktörün bir takvim yılı içerisinde lisansına dercedilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2012 yılı için %40 olarak uygulanmasına 27.12.2011 tarihli ve 3584 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde hazırlanan ekteki "OSOS kapsamına dahil

edilecek sayaçların, haberleşme donanımının ve ilave teçhizat ve altyapının asgari teknik özellikleri" ve "Tahmini Tüketim Değeri Belirleme Metodolojisi" 20.10.2011 tarih ve 3465/100 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

TEİAŞ tarafından önerilen primer frekans kontrol birim hizmet bedelinin 2011 yılı 4. çeyreği için 1,73 TL/MWh olarak 18.08.2011 tarihli ve 3387 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 10'uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi hükmü çerçevesinde, banka teminat mektubu tutarına ilişkin üst sınırnın 157.200.000 (yüz elli yedi milyon iki yüz bin) TL olarak 11.08.2011 tarihli ve 3354/46 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir.

24.03.2011 tarihli ve 3135 sayılı Kurul Kararı ile 01.04.2011 tarihinden itibaren uygulanmak üzere onaylanan tarife tablolarının; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 9'uncu maddesi, Yüksek Planlama Kurulunun 14.2.2008 tarihli ve 2008/T-5 sayılı kararı ile kabul edilen Enerji KİT'lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması Usul ve Esasları, ilgili mevzuat ile elektrik dağıtım şirketlerinin talepleri çerçevesinde 30.06.2011 tarihli ve 3300 sayılı Kurul Kararı ile güncellenmiştir.

27.12.2006 tarihli ve 1040 sayılı Kurul Kararının a) maddesinde belirlenmiş olan Dağıtım Bölgeleri Dağıtım Kayıp Katsayıları tablosundaki "Dağıtım Kayıp Katsayıları (DKK)"nın 01.01.2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0 (sıfır) olarak uygulanmasına 19.01.2011 tarih ve 3035 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

Elektrik Piyasası Kanununun 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin 3'üncü alt bendi uyarınca bir otoprodüktörün bir takvim yılı içerisinde lisanslarına dercedilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2011 yılı için %20 olarak uygulanmaya devam edilmesine 06.01.2011 tarihli ve 3003/43 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

İthalat ve İhracata İlişkin Dengeleme ve Uzlaştırma Usul ve

Esasları 17.07.2011 tarihli ve 3301/44 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

Elektrik Piyasası İthalat Ve İhracat Yönetmeliği Uyarınca Kapasite Tahsisine ve İkincil Ticari İletim Hakkı Piyasasına İlişkin Usul ve Esaslar 02.06.2011 tarihli ve 3258 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır.

Elektrik Piyasası Kanununun 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin 3'üncü alt bendi uyarınca bir otoprodüktörün bir takvim yılı içerisinde lisanslarına dercedilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2012 yılı için %40 olarak uygulanmasına 27.12.2011 tarihli ve 3584/35 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

1.2.Doğal Gaz Piyasasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

25 Şubat 2011 tarihli ve 27857 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6111 Nolu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendine;

- Yapılmış ve yapılacak depolama lisansı başvurularında; başvuruya konu yerin il, ilçe, köy, mahalle, ada, parsel bilgilerini de içeren bilgiler Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruda belirlenecek sürede, duyuru konusu yerde faaliyet göstermek üzere başka doğal gaz depolama lisansı başvurusunun olması durumunda, başvuruda bulunan tüzel kişilerin depolama lisansı almak için aranılan şartları taşımaları kaydı ile; lisans başvurularının değerlendirilmesi Kurul tarafından belirlenecek kriterler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda birden fazla başvurunun kalması durumunda bu tüzel kişiler arasında lisans bedelinin artırılması esasına göre yarışma

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Yapılır. Ancak, başvurulardan birinde depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının mülkiyetinin lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortaklarına ait olması ve/veya depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının üzerinde lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortakları adına depolama faaliyetinde bulunma imkanı verecek kullanma ve/veya irtifak hakkı ve benzer izinlerin tesis edilmiş olması halinde bu başvuru kabul edilir; diğer başvurular reddedilir. Başvurunun duyurusu, değerlendirme kriterleri ve yarışmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

hükmü eklenmiştir.

1.2.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik

4 Haziran 2011 tarihli ve 27954 sayılı Resmi Gazete'de depolama şirketlerince yer altı doğal gaz depolama tesisi için hazırlanacak temel kullanım usul ve esaslarında yer alması gereken hususların belirlendiği Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 09.04.2011 tarihli ve 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik ile zaman içerisinde uygulamada karşılaşılan bazı sıkıntıların çözülmesi amaçlanmış ve etkin, verimli, hesap verebilir, vatandaş beyanına güvenen ve şeffaf bir kamu yönetimi oluşturmak; kamu hizmetlerinin hızlı, kaliteli, basitleştirilmiş ve düşük maliyetli bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak üzere, idarelerin uyması gereken usul ve esasları düzenlemek amacıyla, Başbakanlık tarafından

31.07.2009 tarihli ve 27305 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerinin Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği kapsamında yapılacak işlemler için de uygulanması sağlanmıştır.

Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9'uncu Maddesi Uyarınca 2011 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9'uncu Maddesi çerçevesinde 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak para cezası miktarları 23.12.2011 tarihli 28151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğ ile yeniden belirlenmiştir.

KURUL KARARLARI

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun Geçici 2'nci maddesi çerçevesinde, BOTAŞ'ın alıcı olarak tarafı bulunduğu Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmelerinin üçüncü taraflara devrine ilişkin yürütülen çalışmalar kapsamında, gaz arzının devam etmekte olduğu İthalat Sözleşmelerinden BOTAŞ'ın tarafı olduğu Gazprom Export LLC ile 15.12.1997 tarihinde imzalanan, 16 milyar kontrat metreküplük Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmesinin 6 milyar kontrat metreküplük kısmı için kontrat devri ihalesine çıkılmasına ilişkin ihale ilanı 13.05.2011 tarihli ve 27933 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

16 milyar kontrat metreküplük Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmesinin 6 milyar kontrat metreküplük kısmı için kontrat devri ihalesine çıkılmasına ilişkin ihale ilanının yayımlanmasını müteakiben, BOTAŞ tarafından mevcut doğal gaz alım veya satış sözleşmelerinin kısmi veya bütün olarak tüm hak ve yükümlülükleri ile birlikte devredilmesi amacıyla yapılacak ihaleler için, ithalat lisans yeterlik sahibi şirketlerin belirlenmesi ve ihale neticesi Kuruma yapılacak ithalat lisans başvuruları 22.06.2011 tarihli ve 3285 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilmiştir.

BOTAŞ'a, Gazprom Export Limited Liability Company ile 14.02.1986 tarihinde imzalamış olduğu doğal gaz alım satım anlaşması kapsamında, Rusya Federasyonu'ndan doğal gaz ithalatı yapmak üzere verilen 18.04.2003 tarihli ve DİT/131-09/012 sayılı ithalat lisansına konu doğal gaz alım satım anlaşması 31.12.2011 tarihli itibarıyla sona ermiştir. Bu çerçevede, ilgili mevzuat gereğince BOTAŞ'ın sahip olduğu 18.04.2003 tarihli ve DİT/131-09/012 sayılı ithalat lisansı, Kurulun 26.10.2011 tarihli ve 3475/8 sayılı Kararı ile sona erdirilmiştir. Bu kapsamda, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun Geçici 2'nci maddesinde yer alan, BOTAŞ'ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler ile yapılacak ithalata ilişkin hükümler doğrultusunda, BOTAŞ'ın 18.04.2003 tarihli ve DİT/131-09/012 sayılı ithalat lisansına konu sözleşmenin sona erdiği tarihten itibaren yapılacak yeni ithalat sözleşme/sözleşmelerine esas ithalat lisanslarının verilebilmesi ve bu amaçla doğal gaz piyasasında rekabetçi bir yapının oluşturulması temel hedefi çerçevesinde 26.10.2011 tarihli ve 3476 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

"2011 yılı Ulusal Doğal Gaz Tüketim Tahmini" doğal gazın 9155 kcal/m³ üst ısı değeri esas alınarak 39 milyar metreküp (415 milyar kWh) olarak 26 Ocak 2011 tarihli ve 3055/6 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir.

Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği'nin 5'inci Maddesinin "Bu düzenlemelerde Kurum onayı olmaksızın değişiklik yapılamaz." hükmü ve BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'ın (ŞİD) 21. Bölümü çerçevesinde ŞİD'de birtakım değişiklikler 12.04.2011 tarihli ve 3161 sayılı ve 28.12.2011 tarihli ve 3617 sayılı Kurul Kararları ile kabul edilmiştir.

13.05.2011 tarihli ve 27933 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 28.04.2011 tarihli ve 3194 sayılı Kurul Kararı ile, BOTAŞ'ın 2011 yılı transit doğal gaz iletimi dahil ulusal iletim şebekesi yatırım programı onaylanmış olup, 08.12.2011 tarihli ve 3529 sayılı Kurul

Kararı ile 2011 yılı yatırım programı değişiklikleri onaylanmıştır.

Kanunun 8'inci maddesinin (a) bendinin birinci alt bendinde belirtilen serbest tüketici olma sınırı 28.12.2011 tarihli ve 3600 sayılı Kurul Kararı ile 300.000 m³ olarak belirlenmiştir.

23.12.2011 tarihli ve 28151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanunun 9'uncu Maddesi Uyarınca 2012 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ ile 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak para cezası miktarları yeniden belirlenmiştir.

1.3. Petrol Piyasasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

1.3.1. İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

17.05.2011 tarihli ve 27937 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" ile; söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi

- Bu Yönetmelik hükümleri; nafta, gaz yağı ve fuel-oil türleri ile Kurumdan izin alınması ve sonrasında belgelendirilmesi kaydıyla Ar-Ge ve test amaçlı olarak yurt dışından temin edilen referans test yakıtları için 31.12.2012 tarihine kadar uygulanmaz."

şeklinde değiştirilmiştir.

Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik

Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik 2011 yılı içerisinde 2 kez değiştirilmiş olup;

25.06.2011 tarihli ve 27975 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile Petrol Piyasasında

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına;

- çç) Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi: Piyasaya arz edilen akaryakıtların kalitesine yönelik risklerin ve bunlara ilişkin önlemlerin belirlenebilmesi amacıyla, akaryakıtların teknik düzenlemelerde yer alan özellik değerlerine ilişkin, dönemsel gelişmeler ile bunların coğrafi dağılımının; izlenmesi, derlenmesi, yorumlanması ve raporlanması, ilgililerin seçilen yükümlülüklerle uyumunun kontrol edilmesi, ayrıntı halinde sorumlular hakkında gerekli işlemlerin başlatılması faaliyetlerini,

bendi eklenmiştir.

Yönetmeliğin 11/A maddesinden sonra gelmek üzere;

Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi MADDE 11/B

- Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi uygulamaları kapsamında, piyasada serbest dolaşımda bulunan akaryakıt türlerinden alınacak numune sayıları, numune alınacak akaryakıt türleri, numune alınacak mahallerin tespiti ve sonuçların raporlanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul kararıyla belirlenir.

maddesi eklenmiştir.

28.10.2011 tarihli ve 28098 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmeliğin 10'uncu maddesinin 11'inci fıkrasının a bendi;

- a) Teknik düzenlemesi olan petroler için Ek 1-A ve Ek 1-B'de yer alan tablolardaki özelliklerin tamamı veya Kurul tarafından belirlenenleri,

şeklinde değiştirilmiştir.

Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği Değişikliği

Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği 2011 yılı içinde 6 kez değiştirilmiş olup;

15.03.2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile;

- lisans sahiplerinin hak ve yükümlülüklerini önemli ölçüde etkileyen lisans tadili, süre uzatımı, sona erme ve iptal işlemleri ayrıntılı şekilde düzenlenmiş ve bu hususlardaki belirsizlikler giderilmiştir.

21.04.2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile;

- Lisanslı depolama tesisi bulunmayan sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında ihrakiye teslim faaliyetinde bulunan lisans sahipleri; bu havaalanlarında, uçak ikmal aracı olarak kullanılan akaryakıt tankerleri vasıtasıyla kendi faaliyetlerinin yanı sıra, ihrakiye teslim faaliyetinde bulunan diğer lisans sahiplerine, ilgili diğer mevzuatta kayıtlı hususların da yerine getirilmesi kaydıyla akaryakıt ikmal hizmeti verilebileceği düzenlenmiştir.

31.05.2011 tarihli ve 27950 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile;

- Fiziki olarak tesliminin ihrakiye teslimi lisansı sahipleri tarafından yapılması ve ikmalin yapıldığı taşıtların ihtiyaçları için kullanılması kaydıyla, ihrakiyenin ihracat veya transit rejimi kapsamında deniz ve hava taşıtlarına ikmal edilmesinde üçüncü kişilerce tahsilât aracılık hizmetleri verilebileceği düzenlenmiştir.

28.07.2011 tarihli ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile;

- Dağıtıcı lisansı sahiplerinin kendi ticari unvanı altında aldığı istasyonlu kategorili bayilik lisansları kapsamında yaptığı satış, dağıtıcının toplam yurt içi pazar payının yüzde onbeşinden fazla olamayacağı hükme bağlanmıştır.

10.08.2011 tarihli ve 28021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklik ile;

- Madeni Yağ Lisansı başvurularında, lisansa konu tesise ait

Üretim Yetkinlik Puanı en az %50 olan Kapasite Raporunun Kuruma ibraz edilmesi lisans başvurularında şart olarak kabul edilmiştir.

04.11.2011 tarihli ve 28105 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklik ile;

- özellikle lisans bedellerinin ödenmesi ve iadesi, lisans tadil ve süre uzatım süreçleri, bayilik sözleşmelerinden ve istasyon otomasyonu sisteminden doğan yükümlülüklerin tespiti ile lisans işlemleri çerçevesinde yapılmasına ihtiyaç duyulan çeşitli idari uygulamaların dayanaklarının güçlendirilmesi gibi hususlarda değişiklik ve düzeltmeler yapılmıştır.

Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği Değişikliği

Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliğinde 03.11.2011 tarihli ve 28104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklik ile bazı bildirimler yürürlükten kaldırılmıştır.

Petrol Piyasası Kanununun 19'uncu Maddesi Uyanınca 2011 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

03.12.2011 tarihli ve 28151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğ ile, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19'uncu maddesi çerçevesinde 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak para cezası miktarları yeniden belirlenmiştir.

Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

27.09.2011 tarihli ve 28067 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, 07.08.2009 tarihli ve 27312 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:15)"in ikinci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere;

- "Piyasaya akaryakıt olarak arz edilen motorin türlerinin, yerli tarım ürünlerinden üretilmiş yağ asidi metil esteri (YAME) içeriğinin:

1.1.2014 tarihi itibarıyla en az %1 (V/V),

1.1.2015 tarihi itibarıyla en az %2 (V/V),

1.1.2016 tarihi itibarıyla en az %3 (V/V),

olması zorunludur."

fıkrası eklenmiştir.

Tebliğin ikinci maddesinin, ikinci fıkrası yukarıdaki fıkranın eklenmesiyle teselsül ettirilmiştir.

Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

07.08.2009 tarihli ve 27312 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği" 2011 yılı içerisinde iki kez değiştirilmiş olup;

25.05.2011 tarihli ve 27944 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle, Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nin ikinci maddesinin birinci fıkrası;

- "Piyasaya akaryakıt olarak arz edilen veya dolaşımda bulunan benzin türlerinin, Türk Standartları Enstitüsü tarafından hazırlanan, ekli Mart 2010 tarihli (T2 Mart 2011 dahil) "TS EN 228 Otomotiv Yakıtları - Kurşunsuz Benzin - Özellikler ve Deneysel Yöntemleri" standardına uygun olması zorunludur."

şeklinde değiştirilmiştir.

27.09.2011 tarihli ve 28067 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nin ikinci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere;

- "Piyasaya akaryakıt olarak arz edilen benzin türlerinin, yerli tarım ürünlerinden üretilmiş etanol içeriğinin;

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

01.01.2013 tarihi itibarıyla en az %2 (V/V),

01.01.2014 tarihi itibarıyla en az %3 (V/V),

olması zorunludur.”

fıkrası eklenmiştir.

Tebliğin ikinci maddesinin, ikinci fıkrası yukarıdaki fıkranın eklenmesiyle teselsül ettirilmiştir.

Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği

05.01.2012 tarihli ve 28164 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:24) ile, 07.08.2009 tarihli ve 27312 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan “Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No:17)” yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlüğe giren tebliğde;

- “Piyasaya akaryakıt olarak arz edilen veya dolaşımda bulunan fuel oil türlerinden;

a) Kalorifer Yakıtının, kükürt içeriğinin kütlece en çok %1 ve diğer teknik özelliklerinin Ekim 2006 tarihli “TS 2177 - Fuel Oil” standardındaki 1 numaralı çizelgede yer alan “Fuel Oil 4” özelliklerine uygun,

b) Fuel Oilin teknik özelliklerinin Ekim 2006 tarihli “TS 2177 - Fuel Oil” standardındaki 1 numaralı çizelgede yer alan “Fuel Oil 3” özelliklerine uygun,

c) Yüksek Kükürlü Fuel Oilin teknik özelliklerinin Ekim 2006 tarihli “TS 2177 - Fuel Oil” standardındaki 1 numaralı çizelgede yer alan “Fuel Oil 6” özelliklerine uygun

olması zorunludur.”

hükmü ihdas edilmiştir.

KURUL KARARLARI

● 11.05.2011 tarihli ve 27931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28.4.2011 tarihli ve 3195-11 sayılı Kurul Kararı ile Madeni Yağların Ambalajlanması ve Piyasaya Sunumu

Hakkında Tebliğin 11'inci Maddesinin 3'üncü fıkrası Uyarınca Yapılacak Üretimlere İlişkin Usul ve Esaslar'a dair Karar alınmıştır.

● 09.06.2011 tarihli ve 27959 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 31.05.2011 tarihli ve 3242/4, 3242/3, 3242/2 sayılı Kurul Kararları ile Petrol Piyasasında Lisans Süre Uzatımı ile Tadili Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgeler ve lisans başvuru açıklamalarına ilişkin Kararlar alınmıştır.

● 23.06.2011 tarihli ve 27973 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14.06.2011 tarihli ve 3274-3 sayılı Kurul Kararı ile Petrol Piyasasında İhrakiyenin İhracat veya Transit Rejimi Kapsamında Deniz ve Hava Taahhütlerine İkmalinde Tahsilat Aracılık Hizmeti Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a dair Karar alınmıştır.

● 01.07.2011 tarihli ve 27981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.06.2011 tarihli ve 3287 sayılı Kurul kararıyla Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı'nda değişiklik yapılmıştır.

● 05.08.2011 tarihli ve 28016 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28.07.2011 tarihli ve 3339-13 sayılı Kurul Kararı ile Petrol Piyasasında Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemine İlişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

● 07.12.2011 tarihli ve 28135 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 23.11.2011 tarihli ve 3510-5 sayılı Kurul Kararı ile muayene raporlarının tanziminde incelenecek özelliklere ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

● 28.12.2011 tarihli ve 28156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20.12.2011 tarihli ve 3556 sayılı Kurul Kararı ile Kurumun ilgili mevzuatı ile 22.04.2009 tarihli ve 2073 sayılı Kurul Kararı ve Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği'nde yer alan hususlar doğrultusunda, 01.01.2012 ve 31.12.2012 tarihleri arasında dağıtıcılar arası akaryakıt ticareti izni verilmesine Karar verilmiştir.

● 31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.12.2011 tarihli ve 3572-12 sayılı Kurul Kararı ile “Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar” kabul edilerek söz konusu petrol türlerine ilişkin genel düzenlemeler güncellenmiştir.

1.4.Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

1.4.1.İkincil Mevzuat Düzenlemeleri

KURUL KARARLARI

● 31.01.2011 tarihinden itibaren LPG otogaz satışlarında; hizmet ve finansal promosyonlar hariç, hediye, eşantıyon, kampanya ve sair adlarla promosyon yapılmamasına 06.01.2011 tarihli ve 3007 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

● LPG Otogaz Bayilik faaliyeti 01.01.2005 tarihinden sonra İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına işlenen, ancak 5307 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 13.03.2005 tarihinden önce LPG Otogaz Bayilik faaliyetinde bulunduğunu usulüne uygun şekilde düzenlenmiş belgelerle ispat eden kişilerden lisans başvurularında "Asgari Mesafe Tespit Tutanağı" istenmemesine karar verilmiştir." hükmünü amir 16.03.2006 tarihli ve 691/192 sayılı Kurul Kararının kaldırılmasına 02.06.2011 tarihli ve 3251/1 sayılı Kurul Kararı ile karar verilmiştir.

2. LİSANSLAMA İŞLEMLERİ

Lisans, bir tüzel kişinin piyasada faaliyet gösterebilmek için Kurumdan almak zorunda olduğu izin/yetki belgesidir.

2.1.Elektrik Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.1.1.Lisans İşlemleri

4628 sayılı Kanununun 2'nci maddesinin birinci fıkrasında, elektrik piyasası faaliyetleri üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ticaret, ithalat

ve ihracat faaliyetleri olarak tanımlanmıştır. Kanununun 2'nci maddesinde, piyasada Kanun hükümleri uyarınca lisans alma koşulu ile yerine getirilebilecek faaliyetler ve faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler de tanımlanmıştır. Bu kapsamda, elektrik piyasasında faaliyette bulunmak isteyen tüzel kişilerin Kurumdan lisans almaları gerekmektedir. Kurum tarafından verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar ise Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Elektrik piyasasında tüm piyasa faaliyetleri, Kurumdan alınan lisanslar ile yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetin yürütüldüğü her bir tesis veya bölge için ayrı lisans alınması gerekmektedir. Lisans sahipleri, sahip oldukları her bir lisansa konu faaliyet için ayrı bir hesap tutmakla mükelleftirler.

Lisans, devredilememekte; ancak lisans sahibinin hisseleri devredilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişilerin hisselerinin devredilmesi Kurul onayına tabidir. Bu hüküm, oy hakkı edinilmesi ile herhangi bir hisse devri söz konusu olmasa dahi, mevcut hisseler üzerinde imtiyaz tesisi veya imtiyazın kaldırılması için de geçerlidir. Ayrıca, bir veya birden fazla lisans sahibi tüzel kişinin tüm aktif ve pasiflerinin bir bütün olarak lisans sahibi tek bir tüzel kişi tarafından devralınmak istenmesi halinde, birleşme izni hakkında Kurul onayı alınması zorunludur.

Lisans; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında minimum süre 10 yıl olmak üzere 49 yıla kadar verilebilmektedir. Lisans sahibi, lisansı kapsamındaki faaliyetlerini lisansla belirlenen çerçevede yerine getirmekle mükelleftir. Lisans sahibi tüzel kişiler üretim, iletim ve dağıtım tesislerini; doğal afetler, yangın ve kaza gibi riskleri kapsayan bir “varlık tüm risk” sigortası ile teminat altına almak zorundadır.

Kurum tarafından elektrik piyasasına yönelik verilen lisanslar; Üretim Lisansı, Otoprodüktör Lisansı, İletim Lisansı, Dağıtım Lisansı Toptan Satış Lisansı ve Perakende Satış Lisansı olarak çeşitlenmektedir.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Kurumca verilen ve halen yürürlükte olan lisansların türlerine ve lisans veriliş yıllarına göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir, bu tabloda iptal edilen lisanslar yer almamaktadır.

Lisans Türü	Lisansın Verildiği Yıl (Lisans Sayısı – Adet)									2011 Yılı Sonu Lisans Sayısı (Adet)
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
İletim Lisansı	1									1
Dağıtım Lisansı				19		1	1	1		22
Perakende Satış Lisansı				19		1	1	1		22
Toptan Satış Lisansı	6	10	4	4	3	6	8	48	53	142
OSB Dağıtım Lisansı					57	49	13	8	11	138
Üretim Lisansı	137	52	55	86	185	222	168	120	311	1.336
Otoprodüktör Lisansı	105	14	18	18	10	22	8	16	40	251
Toplam	249	76	77	146	255	301	199	194	415	1.912

Tablo 5: EPDK Tarafından Verilen Lisansların Türlerine ve Veriliş Yıllarına Göre Dağılımı

Üretim ve otoprodüktör faaliyetinde bulunmak üzere Kuruma başvuruda bulunan tüzel kişilere verilen lisansların yakıt/kaynak türlerine göre dağılımı ise şöyledir:

Kaynak / Yakıt Türü	2011		Toplam	
	Adet	Kurulu Güç (MWm)	Adet	Kurulu Güç (MWm)
Hidrolik	150	1841,16	760	19483,33
Doğal Gaz	60	6332,90	278	20256,21
Linyit	1	38,10	33	4379,68
Rüzgar	120	4070,20	209	7479,25
Kömür	3	20,12	21	9070,93
Fuel Oil	2	60,03	35	1246,08
Asfaltit	0	0,00	2	688,75
Jeotermal	6	139,14	17	401,05
Çöp Gazı	1	5,80	9	120,02
Biyogaz	5	8,89	14	22,34
Biyokütle	3	13,63	5	16,43
Toplam	351	12.529,97	1.383	63.164,07

Tablo 6: EPDK Tarafından Verilen Lisansların Yakıt/Kaynak Türlerine Göre Dağılımı

Yukarıdaki tabloya bakılarak kaynak/yakıt türü bazında bir değerlendirme yapıldığında, 2011 yılında en fazla hidroelektrik santrallere lisans verilmiş, bunu rüzgar santralleri izlemiştir.

2011 yılında iptal etme, sona erdirme ve diğer sebeplerle hükümsüz olan lisansların dağılımı Tablo 7'de gösterilmiştir.

Lisans Türü	İptal Edilen	Sona Erdirilen	Diğer
Hidrolik	2	36	
Biyogaz-Biyokütle		2	
OSB		1	
Rüzgar		8	
Termik		7	1
Toplam	2	54	1

Tablo 7: 2011 Yılında İptal Olan Lisansların Türlerine Göre Dağılımı

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2004-2011 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi										
Yakıt Cinsi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Genel Toplam (MW)
Asfaltit							135			135
Biogaz				0,8			6,3	1,4		8,5
Çöp Gazı				5,2	1,4	17	15,6	15,6	18,2	73
Doğal Gaz	179,0	329,2	977,1	460,8	228,8	363,8	1.415,90	1.750,1	1.299,0	7003,69
Hidroelektrik		66,7	45,6	105,4	31,5	327,1	512,768	1235,2	1.293,70	3617,97
İthal Kömür	43,2	45	141				270	1360	625	2484,15
Jeotermal				8		6,9	47,4	17	20	99,30
Rüzgar	87,9		1,2	38,9	76,4	217,1	438,6	528,6	418,5	1807,16
Fuel Oil	58,3	128,5	6,8		29,6	14,8			32,1	270,15
Linyit					16			30		46
Diğer	20,0		11,5			16,4	39,2	10	10	107,14
Genel Toplam	388,4	569,4	1183,2	619,1	383,7	963,1	2880,768	4947,9	3716,5	15652,1

Tablo 8: 2003-2011 Yılları Arasında Özel Sektör Tarafından İşletmeye Alınan Yeni Elektrik Üretim Kapasitesi

2003-2011 yılları arasında özel sektör tarafından işletmeye alınan yeni üretim kapasitesine ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir. 2011 yılında 3716,4 MW'lık yeni üretim kapasitesi işletmeye alınmıştır.

2.1.2.İthalat ve İhracat İzinleri

Toptan satış lisansı sahipleri, ithalat veya ihracat faaliyetinde bulunabilmektedirler. Bu çerçevede;

- Akça Elektrik Toptan Satış A.Ş. 06.06.2011 tarihinden itibaren 1 yıl süreyle Suriye'ye izole bölge besleme yöntemi ile Birecik-Halep hattı üzerinden 500 MW güçte elektrik enerjisi ihracatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir.
- TGR Enerji Elektrik Toptan Ticaret A.Ş.'ye Gürcistan'dan izole bölge besleme yöntemiyle Batumi TM - Hopa TM hattından 31.12.2011 tarihine kadar elektrik enerjisi ithalatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir.

- GENT Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.'ye; İran'dan izole bölge besleme yöntemiyle 01.01.2011 tarihinden itibaren 1 (bir) yıl süreyle Khoy-Başkale hattı üzerinden 150 MW, Doğubeyazıt-Bazargan hattından ise izole bölge yöntemiyle 40 MW elektrik enerjisi ithalatı faaliyetinde bulunabilme izni verilmiştir.

2.2.Doğal Gaz Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.2.1.Lisans İşlemleri

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde piyasa faaliyetleri tanımlanmış ve piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şart koşulmuştur. Doğal gazın üretimi, piyasa faaliyeti olarak öngörülmemiş olup 6326 sayılı Petrol Kanunu kapsamında, Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden alınan arama ve işletme ruhsatları çerçevesinde gerçekleştiril-

mektedir. Ancak, doğal gaz üretimi yapan şirketlerin ürettikleri doğal gazı satabilmeleri için ise 4646 sayılı Kanun çerçevesinde toptan satış ve/veya ihracat lisansı almaları gerekmektedir. Doğal gaz piyasası faaliyetlerine yönelik lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Lisanslar bir defada en az 10, en fazla 30 yıllık süre ile verilir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; İthalat Lisansı, İhracat Lisansı, Toptan Satış Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) Lisansı, Dağıtım Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

Doğal gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere lisans almak için Kuruma başvuran şirketlerin başvurularının Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde incelenmesi ve uygun bulunanlara lisanslarının verilmesi faaliyetine 2011 yılında devam edilmiş ve bu kapsamda 2 adet dağıtım, 8 adet ithalat (spot LNG), 3 adet toptan satış, 6 adet iletim (LNG), 6 adet CNG iletim-dağıtım ve 6 adet CNG satış olmak üzere toplam 31 adet lisans verilmiştir. 2011 yılı içerisinde, 2 adet toptan satış 1 adet iletim (LNG) ve 3 adet CNG lisansı olmak üzere toplam 6 adet lisans sona erdirilmiştir.

2011 yılı sonu itibarıyla toplam lisans sayısı 243 olup bu lisansların dağılımı Tablo 9'da gösterilmektedir.

	Lisans Türü	Adet
1	İthalat	42
	<i>Uzun Dönemli</i>	12
	<i>Spot LNG</i>	30
2	İhracat	4
3	Toptan Satış	37
4	Depolama	4
5	İletim	1
6	İletim (LNG)	22
7	Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG)	71
	<i>CNG Satış</i>	46
	<i>CNG İletim ve Dağıtım</i>	25
8	Dağıtım	62
	TOPLAM	243

Tablo 9: 2011 Yılı Sonu İtibarıyla Doğal Gaz Piyasası Lisans Dağılımı

Bunların yanı sıra, yürürlükte olan lisanslar gereklilik görülmesi halinde mevzuat hükümleri doğrultusunda tadil edilmiştir.

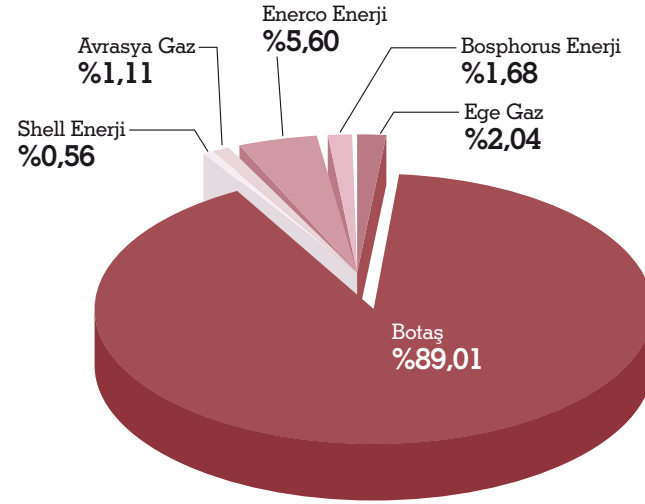
İthalat Lisansı

2011 yılında ithalatçı şirketlerin gerçekleştirdikleri ithalat miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

2011 YILI İTHALAT MİKTARLARI	
ŞİRKET	(milyon m3/yıl)
Shell Enerji A.Ş.	245,5
Bosphorus Gaz Corp. A.Ş.	737,3
Enerco Enerji San.ve Tic.A.Ş.	2.457,38
Avrasya Gaz A.Ş.	488,45
EGEGAZ	895,11
BOTAŞ	39.050,71
TOPLAM	43.874,44

Tablo 10: 2011 Yılı Şirketlere Göre Doğal Gaz İthalat Miktarları

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Şekil 1: 2011 Yılı İthalat Şirketleri Piyasa Payları (%)

Tedarikçi ve transit ülkelerden kaynaklanan nedenler ve teknik nedenlerle özellikle kış aylarında günlük gaz kontrat değerlerinin altında doğal gaz arzının gerçekleştiği ve dolayısıyla günlük arz-talep dengesinin sağlanmasında sıkıntılıların yaşandığı durumlarla karşı karşıya kalınmıştır. Diğer taraftan, 09.07.2008 tarihli ve 5784 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatı BOTAŞ ve diğer piyasa katılımcıları için serbest bırakılmış ve daha önce 4646 sayılı Kanun ile düzenlenmemiş olan spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalat faaliyeti düzenleme altına alınmıştır. Söz konusu düzenleme kapsamında 2011 yılında başvuruda bulunan 8 adet şirkete EPDK tarafından İthalat (Spot LNG) Lisansı verilmiş olup, 2011 yılı sonu itibarıyla toplam ithalat (Spot LNG) lisansı sayısı 30'a ulaşmıştır.

Dağıtım Lisansı

Doğal Gaz Piyasası Kanunu uyarınca, doğal gaz şehir içi dağıtım lisansı ihaleleri yapmak görevi Kuruma verilmiştir. 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu sonrası dönemde Kurumumuzca gerçekleştirilen şehir içi doğal gaz dağıtım lisans ihaleleri sonucunda kapsamı belirlenmiş 55 dağıtım bölgesi için, şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı verilmiştir. Kanun öncesinde dağıtım faaliyetinde bulunan 7 adet şirketle beraber 2011 yılı sonu itibarıyla dağıtım lisansı sahibi olan şirket sayısı 62'ye ulaşmıştır.

2012 yılı ve sonrasında ise Aydın ve Siirt-Batman dağıtım bölgelerinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

4646 sayılı Kanun öncesinde gaz arzı sağlanan şehirlerdeki ile 4646 sayılı Kanun sonrasında gaz arzı sağlanan şehirlerdeki toplam abone sayısı rakamları Tablo 11'de verilmiştir.

No	İhale (Şehir) Adı	TOPLAM Abone Sayısı	No	İhale (Şehir) Adı	TOPLAM Abone Sayısı
1	Kayseri	177.064	29	Şanlıurfa	25.174
2	Konya	142.769	30	Aksaray	35.876
3	İzmir	158.642	31	Tokat Amasya	42.371
4	Samsun	83.625	32	Konya-Ereğli	12.323
5	Erzurum	70.875	33	Elazığ	28.349
6	Sivas	68.401	34	Trabzon Rize	20.482
7	Malatya	76.464	35	Çatalca	14.901
8	Çorum	78.213	36	Polatlı	17.845
9	Kırıkkale-Kırşehir	63.373	37	Afyon	4.167
10	Denizli	68.752	38	Karaman	19.388
11	Gebze	96.014	39	Gemlik	13.335
12	Balıkesir	58.190	40	Karabük-Kastamonu-Çankırı	38.723
13	Çorlu	51.438	41	Isparta-Burdur	20.950
14	Kütahya	55.137	42	M.Kemalpaşa Karacabey Susurluk	16.395
15	K.Ereğli-Düzce-Alaplı	105.982	43	Van	8.633
16	Yalova	59.700	44	Erzincan	11.979
17	Manisa	20.799	45	Ordu-Giresun	11.309
18	Diyarbakır	72.963	46	Kars-Ardahan	21.071
19	Bilecik Bolu	39.488	47	Gümüşhane - Bayburt	4.863
20	Edirne Kırklareli Tekirdağ	61.720	48	Adıyaman	11.613
21	İnegöl	36.119	49	Çukurova	28.484
22	Niğde-Nevşehir	45.426	50	Seydişehir-Çumra	16
23	K.Maraş	40.777	51	Antalya	0
24	Çanakkale	36.399	52	Siirt-Batman	4176
25	Gaziantep	23.663	53	Aydın	0
26	Yozgat	33.868	54	Havza-Vezirköprü-Bafra	0
27	Bandırma	24.970	55	Geyve-Alifuatpaşa-Pamukova	0
28	Uşak	24.606			
			TOPLAM		2.268.478

Tablo 11: 2011 Yılı Sonu İtibarıyla Gaz Arzı Sağlanan Şehirlerde Ulaşılan Toplam Abone Sayıları

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Dağıtım ihalelerinin gerçekleştirilerek dağıtım lisansı almış olan şirketler tarafından lisans kapsamındaki dağıtım bölgelerinde gerçekleştirilmiş toplam yatırım tutarı 2.727.000.000 TL'yi aşmış olup, inşa edilen polietilen boru hattı uzunluğu 27.300 km'yi, çelik boru hattı uzunluğu ise 3.530 km'yi aşmış bulunmaktadır. Bu dağıtım şirketlerinin abone sayısı yaklaşık 2.268.000'dir.

4646 Sayılı Kanun öncesinde faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketleri ve 4646 Sayılı Kanun sonrasında Kurumumuz tarafından yapılan dağıtım ihaleleri sonucunda lisans alıp faaliyet gösteren şirketlerin son dört yıla ait yatırım tutarları ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Söz konusu yatırım tutarları incelendiğinde, 2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen yatırım miktarının bir önceki yıla göre artış gösterdiği gözlenmektedir.

	4646 Sayılı Kanun Sonrası Faaliyet Gösteren Dağıtım Şirketleri	4646 Sayılı Kanun Öncesi Faaliyet Gösteren Dağıtım Şirketleri	Toplam
2008	1.200.000.000 TL	3.800.000.000 TL	5.000.000.000 TL
2009	1.500.000.000 TL	4.200.000.000 TL	5.700.000.000 TL
2010	1.800.000.000 TL	4.400.000.000 TL	6.200.000.000 TL
2011	2.700.000.000 TL	5.125.000.000 TL	7.825.000.000 TL

Tablo12: Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Dağıtım Şirketlerinin Yıllara Göre Toplam Yatırım Tutarları

2002 – 2011 yılları arasındaki dönem için oluşturulmuş doğal gaz piyasasına ilişkin iller bazındaki yatırım bilgilerine Kurumumuz web sitesinin <http://www2.epdk.org.tr/data/index.htm> linkinden ulaşılabilir.

Depolama Lisansı

Depolama, günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla doğal gazın, LNG veya gaz olarak depolanması faaliyetidir.

Depolama şirketlerince sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesisleri için hazırlanacak temel kullanım usul ve esaslarında (KUE) yer alması gereken hususların belirlenmesi amacıyla "Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik" 16.05.2009 tarihli ve 27230 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esasları; deponun kullanımı için eşit durumdaki hizmet alanlar arasında ayırım yapılmaması, ekonomik, verimli ve güvenli işletmecilik yapılması, ilkelerine uygun genel, teknik ve ticari kuralların içerilmesi. Eşit taraflar arasında ayrımcılık yapılmaması ilkesi doğrultusunda; LNG'nin boşaltılması, depolanması, gazlaştırılması, tesise yanaşabilecek geminin ve kara tankerinin özellikleri, geminin ve kara tankerlerinin yanaşması ve ayrılmasına ilişkin prosedürler, Kullanım Usul ve Esasları'nda yer almaktadır.

Kurumumuzdan depolama lisansı almış olan şirketler ve lisans konusu depolama faaliyetinin gerçekleştirildiği / gerçekleştirileceği depolama tesisleri kapasite bilgileri Tablo 13'te gösterilmiştir.

ŞİRKET ADI	LİSANS SÜRESİ	DEPOLAMA TESİSLERİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ	GÖNDERME KAPASİTESİ	ENJEKSİYON KAPASİTESİ	YENİDEN ÜRETİM KAPASİTESİ	GEMİ BOŞALTIMA KAPASİTESİ
BOTAŞ (LNG)	04.04.2003 tarihinden itibaren 10 yıl	Marmara Ereğlisi/ Tekirdağ	255.000 m ³ LNG (85.000 m ³ x3)	936.045 m ³ /sa.	-	8,2 milyar Sm ³ /yıl	10,900 m ³ LNG/saat
EGE GAZ A.Ş. (LNG)	04.04.2003 tarihinden itibaren 30 yıl	Aliağa/ İzmir	280.000 m ³ LNG (140.000 m ³ x2)	685.000 m ³ /sa.	-	6 milyar Sm ³ /yıl	11,000 m ³ LNG/saat
TPAO (DOĞAL GAZ)	18.04.2003 tarihinden itibaren 30 yıl	Silivri/ İstanbul	2.661.000.000 m ³	-	16.000.000 m ³ /gün (mak.)	20.000.000 m ³ /gün (mak.)	-
BOTAŞ (DOĞAL GAZ)	27.06.2007 tarihinden itibaren 30 yıl	Sultanhanı/ Aksaray	1.500.000.000 m ³	-	30.000.000 m ³ /gün	40.000.000 m ³ /gün	-

Tablo 13: Doğal Gaz Depolama Lisansı Almış Şirketler ve Depolama Tesislerine İlişkin Bilgiler

İletim Lisansı

Boru hattı yoluyla iletim lisansı sahibi tek şirket olan BOTAŞ tarafından, iletim şebekesi yoluyla doğal gaz taşınması ile ilgili tarafların belli hak ve yükümlülüklerinin kayıt altına alınması amacıyla ŞİD hazırlanmış ve 17.08.2004 tarihli ve 356/20 sayılı Kurul Kararı ile onaylanarak 01.09.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. ŞİD'de sisteme giriş ve kapasite tahsisi yanı sıra sevkiyat kontrolü ve sistem dengelemesi, taşıma miktarı bildirim ve programlar, ölçüm ve taşıma miktarının tespiti, iletim şebekesinin kullanım koşulları, özellikleri ile günlük işletme ve bakım gereksinimleri gibi, taşıyıcı ile taşıyanların iletim hizmetine ilişkin hak ve yükümlülüklerini düzenleyen genel ve ayrıntılı kurallar ve ilkeler belirtilmektedir.

Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği gereğince EPDK onayı alınarak ŞİD'de değişiklik yapılabilmektedir. Bu kapsamda, önceki senelerde 22.11.2007 tarihli ve 1384 sayılı, 17.10.2008 tarihli ve 1809 sayılı ve 03.12.2009 tarihli ve 2326 sayılı kurul kararları ile ŞİD'de bir takım değişiklikler yapılmıştır. 2010 yılı içerisinde alınan 09.11.2010 tarihli ve 2869 sayılı Kurul Kararı ile de ŞİD'de değişiklikler yapılmış olup, bu değişiklikler ile ŞİD içerisinde açıklanmış olan değişiklik prosedürü çerçevesinde yılda bir kez ŞİD'de değişiklik yapılması öngörülmüştür. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 12.04.2011 tarihli ve 3161 sayılı ve 28.12.2011 tarihli ve 3617 sayılı Kararları ile Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği'nin 5'inci Maddesinin "Bu düzenlemelerde Kurum onayı olmaksızın

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

değişiklik yapılamaz.” hükmü ve BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'ın (ŞİD) 21. Bölümü çerçevesinde ŞİD'de birtakım değişiklikler yapılmıştır, bu son değişikliklerle ŞİD'in 3.6.2 maddesinde düzenlenen gün sonu ticareti konusunda piyasa oyuncularına esneklik sağlanmıştır.

Ülkemizin tek doğal gaz iletim şirketi olan BOTAŞ tarafından yapılan 2011 yılı iletim yatırım tutarı 129.806.000 TL'dir.

2.2.2.Sertifika İşlemleri

Doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilere verilecek sertifikalara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

Sertifika, doğal gaz faaliyeti yapan tüzel kişilerin sistemde yer alacak tesislerinin tasarımı, yapımı, revizyonu, bakımı, onarımı, kontrolü, müşavirliği ve benzeri hizmetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterliliğini gösteren ve Kurul tarafından verilen izni ifade etmektedir.

Sertifikalar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre için verilir. Sertifikalar ayrıca vize işlemine tabidir. Vize yaptırmayan sertifika sahibi, faaliyetine vize yaptırmıncaya kadar devam edemez. Vize süresi, geçerlilik tarihinden itibaren, yapım ve hizmet sertifikası için üç yıl, iç tesisat ve servis hatları sertifikası için bir yıldır.

Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez. Sistemle ilgili; fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol ve denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için, Kurumdan sertifika almak zorundadır.

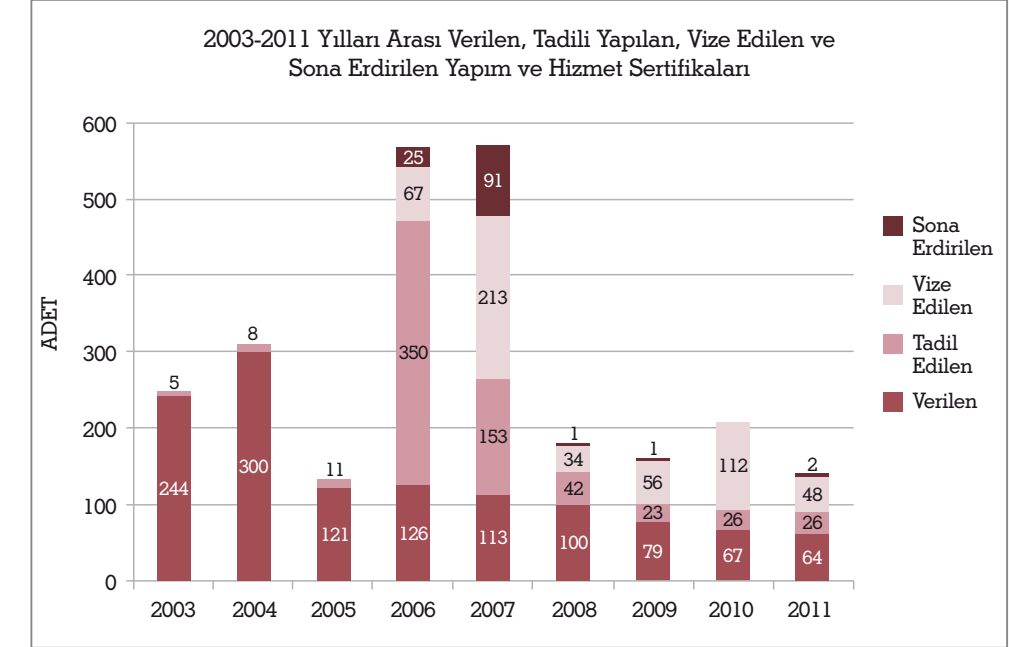
Sertifika verilmesini müteakip her sertifika sahibi için ayrı bir sicil dosyası açılmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine göre sicil kayıtları tutulmaktadır. Yapım ve hizmet sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, Kurumun internet sayfasında, iç tesisat ve

servis hatları sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, sertifika aldığı dağıtım şirketinin internet sayfasında ilan edilmektedir.

2011 yılında Kurumumuzca;

- 64 adet yapım ve hizmet sertifikası verilmiştir. Kurumun 2011 yılı sonuna kadar vermiş olduğu toplam sertifika sayısı 1.213 adede ulaşmıştır.
- Sertifika sahiplerinden gelen talep üzerine 26 adet sertifika, ticaret unvanı veya faaliyet konuları ve kategorilerinde değişiklik yapılarak tadil edilmiştir.
- 48 adet yapım ve hizmet sertifikasının vize işlemleri yapılmıştır.
- 2 adet yapım ve hizmet sertifikası firmaların talebi üzerine sona erdirilmiştir.

Kurum tarafından verilen yapım ve hizmet sertifikalarının durumu yıllara göre ve 2011 yılı sonu itibarıyla toplam sertifika işlemleri Şekil 2'deki grafiklerde gösterilmiştir.

Şekil 2: 2003-2011 Yılları Arası Verilen, Tadili Yapılan, Vize Edilen ve Sona Erdirilen Yapım ve Hizmet Sertifikaları

2.3.Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

2.3.1.Lisans İşlemleri

Petrol ile ilgili; rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi; akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. Bu husustaki lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; Rafinerici Lisansı, İşletme Lisansı, Madeni Yağ Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Serbest Kullanıcı Lisansı, İhrakiye Teslimi Lisansı, Dağıtıcı Lisansı, Taşıma Lisansı, Bayilik Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen lisans türleri çerçevesinde, piyasa taraflarının kayıt altına alınmasına yönelik olarak yürütülen piyasada faaliyet gösteren kişilerin lisanslandırma çalışmalarını tamamlanmış olup, yeni lisansların verilmesi, mevcut lisansların ise süre uzatımı, tadili ve iptali gibi işlemlerin yapılması devam etmektedir.

2011 yılı sonu itibarıyla geçerli olan lisans sayısı toplam 13.538 adettir.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Lisans Türü	2011 Yılı Sonu İtibariyle Lisans Sayıları
Bayilik Lisansı	12.900
Madeni Yağ Lisansı	310
Taşıma Lisansı (deniz yolu)	96
Depolama Lisansı	102
İhrakiye Teslim Lisansı	71
Serbest Kullanıcı Lisansı	55
Dağıtıcı Lisansı	50
İşleme Lisansı	37
İletim Lisansı	26
Rafinerici Lisansı	6
Taşıma Lisansı (demir yolu)	6
Toplam	13.659

Tablo 14: Petrol Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

2011 sonu itibarı ile yürürlükte olan bayilik lisansı sayısı 12.900 olup, bu lisansların 1.389 adedi istasyonlu, 61 adedi istasyonsuz olmak üzere toplam 1.450 adedi 2011 yılında verilmiştir.

Bayilik lisansları üzerinde 3.030 adet tadil işlemi (dağıtıcı, unvan, adres, kategori, alt başlık, ruhsat bilgisi değişiklikleri ve tanımsal amaçlı satış tankeri ekleme/çıkarma, sabit köy pompası ekleme/çıkarma işlemleri) gerçekleştirilmiştir.

2011 yılı sonu itibarı ile madeni yağ üretim kapasitesi 5.163.046 ton/yıldır. Toplam biyodizel işleme üretim kapasitesi 561.217 m³'tür.

2.4.Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

LPG lisansları kapsamında yapılacak faaliyetler ve lisans sahiplerinin yükümlülükleri, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.

Lisans Türü	Sona Eren/İptal Edilen Lisans Sayıları
Bayilik Lisansı	697
Madeni Yağ Lisansı	25
Taşıma Lisansı (deniz yolu)	50
Depolama Lisansı	6
İhrakiye Teslim Lisansı	3
Serbest Kullanıcı Lisansı	20
Dağıtıcı Lisansı	9
İşleme Lisansı	10
İletim Lisansı	-
Rafinerici Lisansı	-
Taşıma Lisansı (demir yolu)	1
Toplam	821

Tablo 15: 2011 Yılı İçerisinde Sona Eren/İptal Edilen Lisansların Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı

LPG piyasasına yönelik Kurum tarafından verilen lisanslar; LPG Dağıtıcı Lisansı, LPG Taşıma Lisansı, LPG Depolama Lisansı, LPG Oto Gaz Bayilik Lisansı, LPG Tüpü İmalatı Lisansı olarak çeşitlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen LPG lisansları kapsamında 2011 yılı içinde verilen lisans dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Lisans Türü	Verilen Lisans Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	7
LPG Depolama Lisansı	3
LPG Taşıma Lisansı (3 adet Karayolu, 4 adet Denizyolu 4 adet Boru hattı)	11
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	4
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	1.242
Toplam	1.267

Tablo 16: 2011 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Verilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

7 adet dağıtıcı lisansı, 3 adet depolama lisansı, 11 adet taşıma (karayolu ve boru hattı) lisansı, 4 adet tüp muayene, tamir ve bakım lisansı ve 1.242 adet otogaz bayilik lisansı olmak üzere toplam 1.267 adet lisans verilmiştir.

2011 yılı içinde iptal edilen lisans dağılımı ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Lisans Türü	İptal Edilen Lisans Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	1
LPG Depolama Lisansı	5
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	8
LPG Denizyolu Taşıma Lisansı	1
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	3
LPG Otogaz Bayilik Lisansı (Devir, ruhsat iptali v.b.)	633
Toplam	651

Tablo 17: 2011 Yılında LPG Piyasasında İptal Edilen Lisansların Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

Yeni lisans başvurularının değerlendirmeye alınması ve lisanslanmasına ilişkin süreç devam etmekte olup 2011 yılı 31.12.2011 tarihi itibarı ile LPG Piyasası lisans dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Lisans Türü	Yürürlükte Olan Lisans Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	71
LPG Depolama Lisansı	78
LPG Taşıma Lisansı (Denizyolu 6, Karayolu 14, Boruhattı 25)	45
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	10
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	116
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	9.419
Toplam	9.739

Tablo 18: LPG Piyasası Lisanslarının Faaliyet Türlerine Göre Dağılımı

2011 yılı içinde yapılan lisans tadilleri dağılımı ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tadili Yapılan Lisans Türü	Lisans Tadil Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	27
LPG Depolama Lisansı	5
LPG Dağıtıcı Lisansı Alt Başlığında Taşıma - Karayolu	101
LPG Karayolu Taşıma Lisansı	59
LPG Denizyolu Taşıma Lisansı	1
LPG Boruhattı Taşıma Lisansı	3
LPG Tüp İmalatı Lisansı	2
LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı	3
LPG Otogaz Bayilik Lisansı 75 Adet Unvan (2 Adedi Maddi Hata) 36 Adet Adres Değişikliği 63 Adet İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Değişikliği	948
Toplam	1.149

Tablo 19: 2011 Yılı İçerisinde LPG Piyasasında Yapılan Lisans Tadilleri Dağılımı

2011 yılı içerisinde (unvan, adres değişikliği, işyeri açma ve çalışma ruhsatı değişikliği, dağıtıcı değişikliği, maddi hata gibi nedenlerle) toplam 1.149 adet lisans tadili yapılmıştır. Ayrıca, 2011 yılı içerisinde 1 adet LPG Karayolu Taşıma Lisansı ve 1 adet LPG Denizyolu Taşıma Lisansı süre uzatımı işlemi yapılmıştır.

3. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME

3.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri

Elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esaslar, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

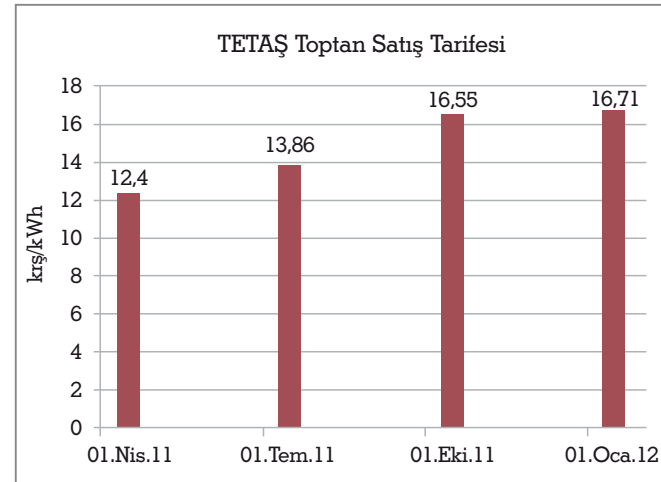
Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

3.1.1 Toptan Satış Tarifesi

Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketi (TETAŞ) tarafından uygulanacak toptan satış tarifeleri ile ilgili gelişmeler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TETAŞ TOPTAN SATIŞ TARİFESİ		
Kurul Karar Tarihi ve Sayısı	Yürürlük Tarihi	kırs/kWh
16.03.2011 - 3126	01.04.2011	12,40
30.06.2011 - 3299	01.07.2011	13,86
29.09.2011 - 3442	01.10.2011	16,55
28.12.2011 - 3605	01.01.2012	16,71

Tablo 20: TETAŞ Toptan Satış Tarifesi

Şekil 3: 2011 Yılı İçerisinde TETAŞ Toptan Satış Tarifesi

3.1.1. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı

20.12.2011 tarihli ve 3562 sayılı Kurul kararı ile;

a) 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında; 2012 yılında geçerli olmak üzere, Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı olarak; 12,39 Kırs/kWh esas alınmasına,

b) 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında; Perakende Satış Lisansına Sahip Dağıtım Şirketlerinin sahibi olduğu veya iştirak ilişkisinde bulunduğu üretim şirketi veya şirketlerinden elektrik enerjisi satın alışlarında Ülke Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı olarak; ilgili her saat için Gün Öncesi Fiyatının esas alınmasına,

karar verilmiştir.

3.1.2. Dağıtım Tarifesi

Enerji KİT'lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması Usul ve Esasları uyarınca 01.07.2008 tarihi itibarıyla perakende satış tarifelerinin üçer aylık dönemler halinde enerji dağıtım şirketlerinin enerji alım maliyetleri dikkate alınarak belirlenmesine ilişkin başlanılan uygulamaya 2011 yılında da devam edilmiştir.

2011 yılında uygulanan abone grupları itibarıyla tarifeler ve değişimleri oranları Tablo 21'de yer almaktadır.

Abone Grupları	01.10.2009 İtibarıyla Uygulanan Tarifeler	01.01.2010 İtibarıyla Uygulanan Tarifeler	01.01.2011 İtibarıyla Uygulanan Tarifeler	01.01.2012 İtibarıyla Uygulanan Tarifeler
Sanayi	19,28	19,52	19,52	21,48
Ticarethane	25,02	25,24	25,24	25,39
Mesken	21,38	21,66	21,66	23,73
Tarımsal Sulama	18,40	18,62	18,62	20,67

Tablo 21: Abone Gruplarına Göre Tarifelerin Yıllara Göre Değişimi

* Alçak gerilim, tek terimli, tek zamanlı dağıtım sistem kullanıcılarının fonsuz ve vergisiz tarifeleridir.

** 2012 tarifelerine sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmeti bedeli dahil değildir.

28.12.2011 tarihli ve 3612 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmış olan tarife tablolarıyla birlikte daha önce enerji üzerinden tahakkuk edilen sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmeti bedelinin 2012 yılından itibaren okuma başına uygulanmasına karar verilmiştir.

Ayrıca,

- 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak güvence bedelleri 15.12.2011 tarihli ve 3551-1 sayılı,
- 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak sabit bağlantı bedelleri 15.12.2011 tarihli ve 3551-2 sayılı,
- 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak kesme-bağlama bedelleri 15.12.2011 tarihli ve 3551-3 sayılı,
- 01.01.2012 tarihinden itibaren uygulanacak sayaç sökme takma bedelleri 15.12.2011 tarihli ve 3550 sayılı,
- Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik (LÜY)'in 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrası kapsamında 2012 yılı için dağıtım sahibi kişilerce tahsil edilebilecek başvuru bedeli ve perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerinin LÜY kapsamında fiilen üretim yapan kişiler için yürüttükleri iş ve işlemler karşılığında tahsil edilebileceği yıllık işletim ücreti 28.12.2011 tarihli ve 3613 sayılı

Kurul Kararları ile kabul edilmiştir.

Diğer yandan,

- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği'nin Geçici 11'inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

24.02.2011 ve 28.12.2011 tarihlerinde alınan Kurul Kararları ile 21 Dağıtım Şirketi İçin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarda yıl içerisinde iki kez değişiklik yapılmıştır.

3.1.3. İletim Faaliyeti

31.03.2011 tarihli ve 3148 sayılı Kurul Kararı ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin (TEİAŞ) üçüncü uygulama dönemi 01.01.2012 (dahil)- 31.12.2014 (dahil) olmak üzere 3 yıl olarak onaylanmıştır.

Söz konusu dönem ile ilgili olarak;

- 23.11.2011 tarihli ve 3513 sayılı Kurul Kararı ile üçüncü uygulama dönemine ait gelir gereksinimleri,
- 23.11.2011 tarihli ve 3514 sayılı Kurul Kararı ile de; 2010 yılı gelir farkı düzeltme bileşeninin yansıtıldığı 2012 yılı gelir tavanları,

onaylanmıştır. Bu kararlar kapsamında, 22.12.2011 tarihli ve 3575 sayılı Kurul kararı ile de 2012 yılı iletim tarifeleri ile bu tarifelerin kullanıcılara nasıl yansıtılacağına ilişkin usul ve

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

esasların yer aldığı yöntem bildirimleri 01.01.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere onaylanmıştır.

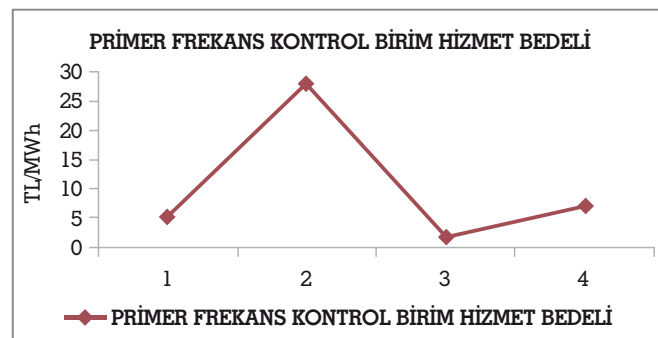
Ayrıca, TEİAŞ'ın faaliyet bazında gelir düzenlemeleri ile ilgili olarak; iletim sistemi, iletim sistemi işletim ve piyasa işletim gelirlerinin düzenlendiği tebliğlerdeki değişiklikler 19 Kasım 2011 tarihli ve 28117 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.1.4. Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli

Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin 14'üncü maddesi gereğince Primer Frekans Kontrol Birim Hizmet Bedeli Kurumumuzca onaylanmaktadır. Bu kapsamda onaylanan birim bedeller aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

PRİMER FREKANS KONTROL BİRİM HİZMET BEDELİ		
Kurul Karar Tarihi ve Sayısı	Yürürlük Tarihi	krş/kWh
10.03.2011 - 3113	01.04.2011	5,39
02.06.2011 - 3252	01.07.2011	27,76
18.08.2011 - 3387	01.10.2011	1,73
08.12.2011 - 3532	01.01.2012	7,02

Tablo 22: 2011 Yılı Primer Frekans Birim Hizmet Bedelleri

Şekil 4: 2011 Yılında Primer Frekans Birim Hizmet Bedelleri

3.1.5. OSB Dağıtım Bedeli

Kurumumuz tarafından, 135 lisanslı OSB'nin 2012 yılında onaylı sınırları içerisindeki katılımcılarına uygulayacağı dağıtım bedelleri onaylanmıştır. Mevzuatımızda öngörülen süre olan 31 Ekim tarihine kadar bu lisanslı OSB'lerin dağıtım bedeli tekliflerini Kurumumuza göndermeleri gerekmektedir.

OSB'ler Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik çerçevesinde dağıtım bedeli tekliflerini orta gerilim (OG), alçak gerilim (AG), tek terimli ve çift terimli olarak sunabilmektedirler. Dağıtım bedeli değerlendirmeleri OSB'lerin birim enerji maliyet tahminleri, yatırım giderleri, işletme giderleri, kayıp enerji giderleri ve içinde buldukları dağıtım bölgeleri için öngörülen dağıtım tarife öngörülerini göz önüne alınarak "kıyaslama modeli" çerçevesinde yapılmaktadır.

2012 yılı dağıtım bedellerinin onaylanması sürecinde öncelikle süresi içerisinde tekliflerini yapan OSB'ler ve geç başvuru yapanların dağıtım bedelleri Kurumumuza sunmuş oldukları mali tablolar esas alınarak belirlenmiştir. Tarifeler yoluyla kısa zamanda amortisman öngören ve bu nedenle dağıtım bedeli teklifleri yükselen OSB'lerin bir kısmının tekliflerini düşürecek amortisman süreleri kullanmaları sağlanmış, diğer tekliflerin ise kıyaslama modeli aracılığı ile makul seviyelere getirilmesi sağlanmıştır.

2011 yılı için 2010 yılında teklif edilen dağıtım bedellerinin ortalaması 1,39 krş/kWh, onaylanan bedellerin ortalaması 1,22 krş/kWh, ağırlıklı ortalamaları ise 1,14 krş/kWh olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı için 2011 yılında teklif edilen dağıtım bedellerinin ortalaması 1,53 krş/kWh, onaylanan bedellerin ortalaması 1,36 krş/kWh, ağırlıklı ortalamaları ise 1,21 krş/kWh olarak gerçekleşmiştir.

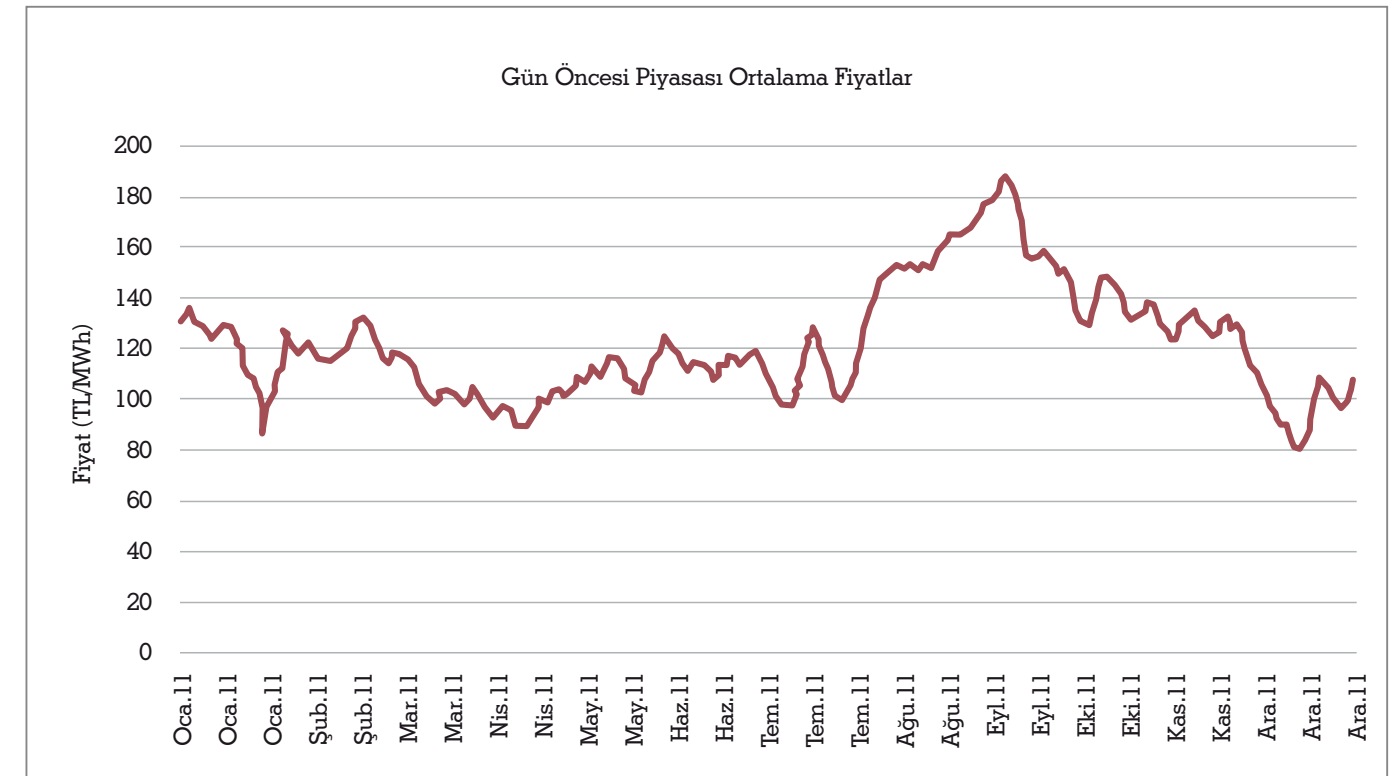
3.1.6. Dengeleme ve Uzlaştırma Uygulamaları

14.04.2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve Ağustos 2006 tarihinden itibaren uygulanmakta olan Elektrik Piyasası Dengeleme ve

Uzlaştırma Yönetmeliğinin (G-DUY) yerini alan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin (N-DUY) nakdi uygulaması 01.12.2009 tarihinde başlamıştır. N-DUY'da dengeleme piyasasının temel olarak gün öncesi ve gerçek zamanlı olmak üzere iki alt piyasadan oluşması öngörülmüştür. Bu sayede, elektrik sisteminin dengeleme işlemleri beklendiği şekilde büyük ölçüde gün öncesi piyasasında yapılmakta, gün içerisinde oluşabilecek dengesizlikler için dengeleme güç piyasası işletilmektedir. Bu iki alt piyasanın mali uzlaştırılması da birbirinden ayrı tutulmaktadır. Tarafların ikili anlaşmalar yolu ile karşılanamayan elektrik enerjisi taleplerinin gün öncesinden

alım-satım yapılarak temin etmelerine imkan sağlayan piyasa, Gün Öncesi Planlama (GÖP) olarak adlandırılmaktadır. Gün Öncesi Planlamanın uzlaştırılmasında kullanılan saatlik fiyatlar, marjinal fiyatlandırma prensibine dayalı olarak belirlenir ve ilgili saatin Sistem Gün Öncesi Fiyatı (SGÖF) olarak adlandırılır.

Gün Öncesi Planlama aşaması 01.12.2011 tarihi itibarıyla sona ermiş olup, son aşama olan Gün Öncesi Piyasası aşamasına geçilmiştir. Yeni piyasa yapısında önceki benzer şekilde saatlik bazda hesaplanan marjinal fiyatlandırma kullanılmaktadır. Yeni piyasa yapısında; ilgili saatin fiyatı Nihai Piyasa Takas Fiyatı (NPTF) olarak adlandırılır.

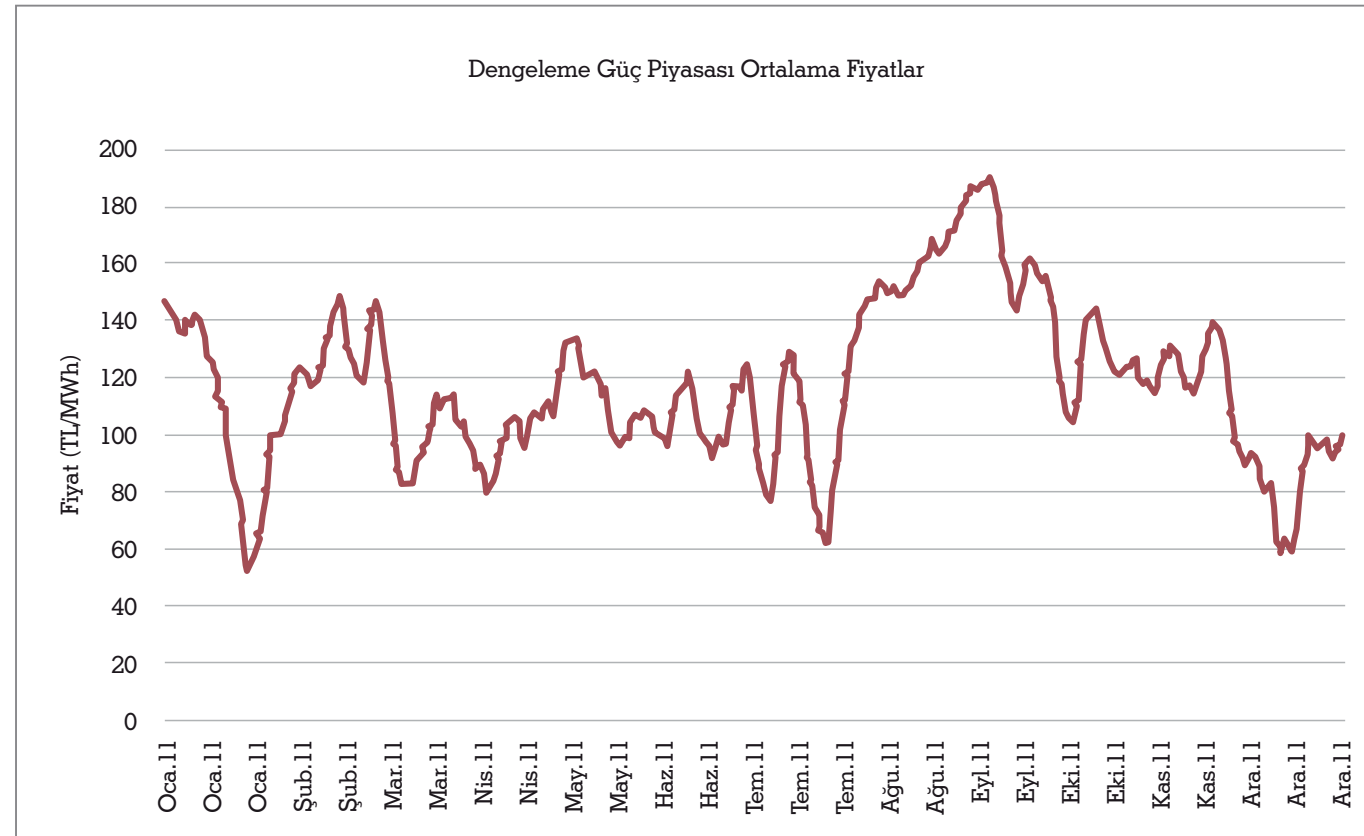

Şekil 5: Gün Öncesi Piyasası Ortalama Fiyatlar

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Dengeleme Güç Piyasası (DGP) ise; gerek GÖP'nün saatlik olarak işletilmesinden, gerek gerçek zamanda meydana gelen öngörülemeyen tüketim değişimlerinden, gerekse üretim ünitesi anlarından kaynaklanan, gün öncesinde belirlenen üretim-tüketim dengesindeki sapmaların ve bunun sonucunda oluşan dengesizliklerin giderildiği ve sistem işletmecisi tarafından gerçek zamanlı olarak yürütülen bir piyasadır. Dengeleme Güç Piyasasında fiyat Sistem Marjinal Fiyatı (SMF) olarak adlandırılır ve marjinal fiyatlandırma yöntemiyle hesaplanır.

DUY uygulamalarına ilişkin 2011 yılı 11 aylık Dengeleme Güç Piyasası (DGP) ve Gün Öncesi Piyasası (GÖP) toplam miktarları talimat türüne göre Tablo 23 'te verilmiştir.

Şekil 6: Dengeleme Güç Piyasası Ortalama Fiyatlar

Miktar (MWh)	0 Kodlu Talimat Miktarı (MWh)	1 ve 2 Kodlu Talimat Miktarı (MWh)
DGP-YAL	4.330.627	6.237.572
DGP-YAT	2.052.684	3.290.148
GOP-YAL	13.132.493	647.828
GOP-YAT	2.479.546	830.753

Tablo 23: DUY Uygulamalarında DGP ve GÖP Toplam Talimat Miktarları

3.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri

Doğal gaz piyasası tarifelerine ilişkin düzenlemeler, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında yapılmaktadır.

2011 yılında yapılan düzenlemelerin tümü, piyasada rekabetin oluşumunu destekleyecek nitelikte ve piyasa taraflarına eşit mesafededir. 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda belirtilen amaçlar çerçevesinde yapılan bu düzenlemelerde kamu yararının artırılması unsuru önem taşımaktadır.

2011 yılında tarifelerin hazırlanması, incelenmesi, değerlendirilmesi, onaylanması ve revizyonu ile etkin bir tarife izleme altyapısı oluşturulması amacıyla, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren tüzel kişilerden bilgi ve belgeler temin edilerek düzenli bir veri akışı sağlanmış, ayrıca tüzel kişi yetkilileri ile çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Gerek tarife düzenlemelerinde şeffaflığın sağlanması, gerekse tarifelerdeki fiyatların rasyonel kriterlere bağlanması amacıyla objektif ve formüllere dayalı bir metodoloji ile fiyatlandırma ve fiyat üst sınır değişimi sistemi uygulanmıştır. Bu kapsamda piyasada faaliyet gösteren şirketlerin tarifeleri, üst sınır ve uygulamaları ayrıntıyla izlenmiştir.

3.2.1. İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri

28.12.2011 tarihli ve 3603 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım şirketlerinin iç tesisat proje onay, kontrol, test ve işletmeye alma işlemleri bedelleri üst sınırları belirlenmiştir. Önceki Kurul Kararı ile değişikliklere ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Sayaç Tipi	İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Bedeli (2960 Sayılı Kurul Kararı)	İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Bedeli (3603 Sayılı Kurul Kararı)
G4, G6 (TL/Adet)	19	21
G10, G16, G25 (TL/Adet)	36	39
G40, G65, G100 (TL/Adet)	71	78
G160, G250, G400 (TL/Adet)	108	118
G400 den büyük (TL/Adet)	145	159
Kolon Hatlı (TL/Proje)	19	21

Tablo 24: EPDK Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

3.2.2. Bağlantı Tarifeleri

28.12.2011 tarihli ve 3603 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım şirketlerinin bağlantı tarifeleri belirlenmiştir. Önceki Kurul Kararı ile değişikliklere ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

	BAĞLANTI TARİFELERİ (2961 SAYILI KURUL KARARI)	BAĞLANTI TARİFELERİ (3603 SAYILI KURUL KARARI)
Konut ve ısıtma amaçlı doğal gaz kullanan abonelere uygulanacak sayaç dahil abone bağlantı bedeli üst sınırı ilk bağımsız bölüm sayısı (BBS) için...	280 TL	315 TL
İlave her 100 m ² ye kadar alan için abone bağlantı bedeli...	234 TL arttırılır	260 TL arttırılır
Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 40'ncı maddesi kapsamında abonelerin yazılı talebi doğrultusunda, dağıtım şirketi tarafından mevcut mekanik sayacın ön ödemeli sayaç ile değiştirilmesi durumunda alınacak bedel	109 TL	122 TL
Mal ve hizmet üretim amaçlı doğal gaz kullanan abonelerin bağlantıyı sertifika sahibi kişiye yaptırması halinde, dağıtım şirketinin aboneden alacağı bedel...	ilk 100 metrelik bağlantı için 234 TL'yi, ilave her metre için 1,6 TL'yi geçemez.	ilk 100 metrelik bağlantı için 260 TL'yi, ilave her metre için 1,7 TL'yi geçemez.
Güvence bedeli üst sınırları	kombi için 250 TL/adet, soba için 250 TL/konut, merkezi sistem için 250 TL x BBS, ocak ve/veya şofben için 61 TL	kombi için 287 TL/adet, soba için 287 TL/konut, merkezi sistem için 287 TL x BBS, ocak ve/veya şofben için 70 TL
Sayaç açma-kapama bedeli üst sınırı,	19 TL	21 TL

Tablo 25: EPDK Tarafından Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri

3.2.3. İletim Tarifeleri

28.12.2010 tarihli ve 2970 sayılı Kurul Kararı ile 2011-2013 dönemi için belirlenen iletim ve sevkiyat kontrolüne ait tarifelerin uygulanmasına devam edilmektedir. Tarifede belirlenmiş olan bedeller ile Kurul Kararı uyarınca 2012 yılı için önceki yılın Aralık ayında göre ÜFE'deki değişim oranıyla güncellenmiş bedeller aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	İLETİM TARİFELERİ (2970 SAYILI KURUL KARARI)	İLETİM TARİFELERİ (2012-ÜFE İLE GÜNCELLENMİŞ)
Giriş 1 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000314	0,000357
Giriş 2 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000313	0,000356
Giriş 3 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000157	0,000178
Giriş 4 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000476	0,000541
Giriş 5 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000339	0,000385
Giriş 6 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000252	0,000286
Giriş 7 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000171	0,000194
Giriş 8 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000522	0,000593
Giriş 9 - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,000522	0,000593
Çıkış - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,005056	0,005747
İhracat Çıkış - Kapasite Bedeli (TL/m ³ /Gün)	0,045088	0,051252
İletim Hizmet Bedeli (TL/m ³)	0,015868	0,018037
Tarife Süresi	3 Yıl	3 Yıl

Tablo 26: 2012 Yılı İçin EPDK Tarafından Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Güncellenmiş Bedeller

3.2.4. Depolama Tarifeleri

18.08.2010 tarihli ve 2699 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen Depolama Tarifelerinin uygulanmasına devam edilmektedir. Tarifede belirlenmiş olan bedeller ile Kurul Kararı uyarınca 2012 yılı için önceki yılın Aralık ayında göre ÜFE'deki değişim oranıyla güncellenmiş bedeller aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	DEPOLAMA TARİFELERİ AĞUSTOS 2010	DEPOLAMA TARİFELERİ OCAK 2012
Kapasite Bedeli (TL/m ³)	0,022913	0,026672
Depolama Bedeli (TL/m ³)	0,000881	0,001026
Boşaltım ve Sevkiyat Bedeli (TL/m ³)	0,004910	0,005716

Tablo 27: 2012 Yılı İçin EPDK Tarafından Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Güncellenmiş Depolama Bedelleri

3.2.5. Toptan Satış Tarifeleri

22.12.2011 tarihli ve 3577 sayılı Kurul Kararı ile toptan satış tarifeleri belirlenmiştir. Kurul Kararıyla bu konuda yeni bir düzenleme yapılmaya kadar doğal gaz toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesine karar verilmiştir.

3.2.6. Perakende Satış Tarifeleri

Doğal gaz piyasasında dağıtım faaliyeti yapmakta olan şirketlerin tarifelerine yönelik değişiklikler içeren "Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 16.12.2010 tarihli ve 27787 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesini takiben, devam etmekte olan Doğal Gaz Dağıtım tarife metodolojisi çalışmalarını kapsamında tarife uygulama dönemi, yapılan yatırımların itfa süresi ve Reel Makul Getiri Oranı ile ilgili çalışmalar sonuçlandırılmıştır. 05.10.2011 tarihli ve 3445-1,

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

3445-2 ve 3445-3 sayılı Kurul Kararları ile birinci uygulama dönemi 01.01.2012-31.12.2016 tarihlerini kapsayacak şekilde belirlenmiş, itfa süresinin 22 yıl olmasına karar verilmiş, reel ve vergi öncesi Reel Makul Getiri Oranı ise %11,83 olarak karara bağlanmıştır. Aynı şekilde yeni yönetmelik uyarınca dağıtım tarifelerinin belirlenmesi çalışmalarını kapsamında ihaleli doğal gaz dağıtım şirketlerinin varlık tabanının düzenleyen usul ve esaslar ile Tarife Hesaplama Usul ve Esasları, 22.12.2011 tarihli ve 3579 ile 3580 sayılı Kurul Kararları ile karara bağlanmıştır. Tarife metodolojisinin Kurul tarafından onaylanmasını müteakiben, ilgili Kurul Kararının 6'ncı maddesinin 7'nci fıkrası uyarınca 28.12.2011 tarihli ve 3614 ile 3615 sayılı Kurul Kararları ile belirlenen Adapazarı Gaz Dağıtım A.Ş. ve Bahçeşehir Gaz Dağıtım A.Ş.'nin 2012 yılı başı Baz Yıl Varlık Tabanları da 31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.3.Petrol Piyasası Tarifeleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girişinden sonra 01.01.2005 tarihinden itibaren serbest fiyat esasına geçilmiştir. Petrol alım satımında fiyatların en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşulları dikkate alınarak oluşturulacağı kabul edilmiştir. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden "Piyasa Fiyatı" fiyat olarak kabul edilmiştir.

Petrol piyasasında tarifeler tabii olduğu işlem açısından dört kategoride ele alınabilir. Bunlar;

Onaya Tabi Tarifeler: İletim lisansı kapsamında yürütülen taşıma faaliyetine ilişkin iletim tarifesi ile iletim hatlarıyla bağlantılı depolama tesislerindeki lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeleri ifade eder.

Bildirime Tabi Tarifeler: Kuruma bildirildikten sonra uygulanmaya başlanan, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeler ile rafinerici ve dağıtıcı lisans sahiplerinin tavan fiyat

tarifelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Fiyat İlanı: Onay ve bildirim gerektirmeyen, bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda, akaryakıt tavan fiyatları olarak ilan edilen fiyatları ifade eder.

Fiyat Listesi: İşleme lisansı sahipleri tarafından lisansları kapsamındaki ürünlere ilişkin Kuruma bildirim yapılan ve uygulamaya girmesi sağlanan fiyat listelerindeki değişiklikleri ifade eder

Dağıtıcıların akaryakıt "depo fiyatları" ile bayilere "tavsiye ettikleri" veya bayiler adına belirledikleri "tavan fiyat" elektronik bildirim ve izlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur. Veri tabanı, dağıtım şirketlerinin elektronik bildirimleri ile güncelleştirilmektedir. Veri tabanının derlenmesi neticesinde kamuoyuna illere göre bayi tavan fiyatları ve Kamu İhale Mevzuatı kapsamında, akaryakıt fiyat farkı hesaplamalarında kullanılmak üzere, en yüksek işlem hacimli sekiz firmanın İstanbul Avrupa Yakası ortalama akaryakıt fiyatları ilan edilmektedir.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun fiyat oluşumuna ilişkin 10'uncu maddesinde rafineri ve dağıtıcı şirketler ile ilgili olarak "Rafinerici ve dağıtıcı lisansı kapsamında yapılan piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatlar, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, lisans sahipleri tarafından hazırlanan tavan fiyatları olarak Kuruma bildirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm çerçevesinde; piyasa payları piyasanın yaklaşık %90'ına sahip olan piyasa aktörlerinden rafinerici lisansı sahibi Türkiye Petrol Rafineri A.Ş. (TÜPRAS) ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin piyasa payları itibarıyla fiyatlandırma uygulamaları;

- Fiyat oluşumu,
- Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları,

- Bu fiyatların yıllar itibarıyla değişimi,
- Türkiye dağıtım ve bayi paylarının değişimi,
- Fiyat hareketlerinin tüketicilere yansıtılması,
- En yakın erişilebilir dünya serbest piyasasında oluşan fiyatlar ile Türkiye-AB karşılaştırmaları,

çerçevesinde incelenmektedir.

Petrol Piyasası Bilgi Sistem Yönetmeliği kapsamında bilgi sisteminin fiyatlara ilişkin bölümünün yönetilmesi işlemleri yapılmakta, fiyat bildirimleri takip edilmekte, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmakta, şirketlerin fiyat bildirim noktalarının sistem üzerinden tanımlanması ve değiştirilmesi işlemleri yürütülmektedir.

Bilgi Sistemi üzerinden yurtiçi fiyatların takibi yapılmasının yanısıra, Platts aboneliği kapsamında Akdeniz piyasası başta olmak üzere ham petrol (brent dated) ve benzin, motorin, fuel oil türleri, gazyağı, jet yakıtı gibi ürün fiyatlarının FOB ve CIF fiyatları, Avrupa Birliği ülkelerinin vergili ve vergisiz akaryakıt bayi satış fiyatları gibi yurtdışı fiyat hareketleri de takip edilmektedir. Elde edilen verilerden raporlar üretilmekte, tavan fiyat belirlenmesi sürecinde olduğu gibi dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahiplerinin en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa fiyat oluşumu kapsamında fiyat hareketlerini izlemek üzere analizlerde kullanılmaktadır.

3.4.Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanunu kapsamında, LPG alım satımında fiyatlar, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşur. Kanuna göre, rafineriler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatları olarak Kuruma bildirirler.

Bu kapsamda rafineriler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin vermiş oldukları tavan fiyat bildirimleri dikkate alınarak yurtiçi LPG fiyatlarındaki gelişmeler düzenli olarak izlenmiştir. Düzenli olarak Kurumumuza verilen bildirimlerin yanı sıra otogaz fiyatları üzerine kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz LPG piyasasındaki fiyatlardaki gelişmeler AB ülkelerindeki -özellikle de İtalya, İspanya ve Fransa- fiyat hareketleri ile karşılaştırılmış, piyasaya ilişkin gerekli görülen diğer parametreler dikkate alınmıştır. Ayrıca Kurum piyasaya yönelik incelemelerine sürekli olarak devam etmektedir.

4. PİYASA İZLEME ve GÖZETİM

4.1. Elektrik Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

Elektrik enerjisi sektöründe rekabete dayalı serbest piyasanın oluşması, bir geçiş dönemini gerektirmektedir. Geçiş döneminin ihtiyaçları ile önümüzdeki dönemde elektrik enerjisi sektöründe hedeflenen piyasa yapısını oluşturmak üzere izlenecek yolu ve özelleştirme programını açıklayan, arz güvenliğini sağlamak üzere atılacak adımları ve orta ve uzun dönemde elektrik arzında kullanılacak kaynaklara ilişkin hedefleri belirleyen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi", Yüksek Planlama Kurulu'nun 18.05.2009 tarihli ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın internet sitesinde yayımlanmıştır.

4.1.1. Elektrik Üretim-Tüketim Durumu

Fiili değerlere göre 2011 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretimi 228,4 milyar kWh olarak; yurtiçi toplam elektrik enerjisi talebi (brüt talep) ise 229,3 milyar kWh olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılı elektrik enerjisi talebi 2010 yılına göre %9,0 oranında artmıştır.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

	Birim	2009	2010	2009-2010 % Değişim	2011	2010-2011 % Değişim
Kurulu Güç	MW	44761	49524	10,64%	53.235	7,5%
Üretim	GWh	194813	211208	8,42%	228.431	8,2%
İthalat	GWh	812	1144	40,89%	4.747	315,0%
İhracat	GWh	1546	1918	24,06%	3.833	99,8%
Tüketim	GWh	194079	210434	8,43%	229.344	9,0%

Tablo 28: Elektrik Üretim-Tüketim Durumu

2011 yılında önceki yıla kıyasla elektrik enerjisi ithalatı %315, ihracat ise %99,8 oranında artmıştır. Elektrik enerjisi ihracatının, elektrik enerjisi üretimine oranı %1,67; elektrik

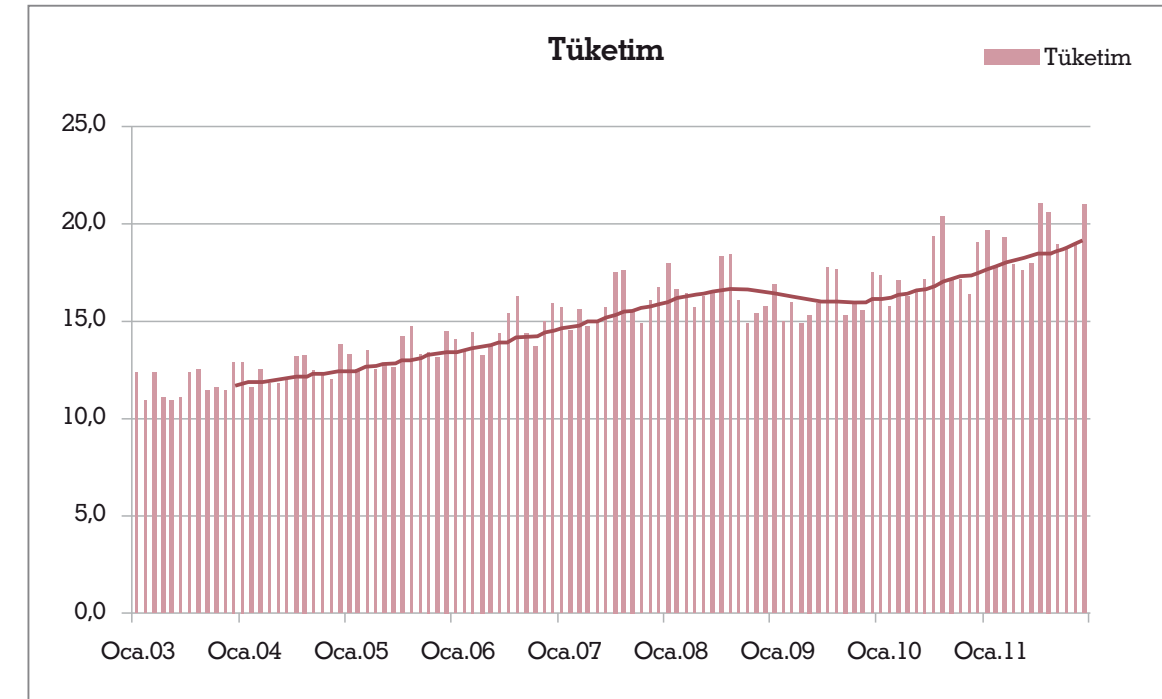
enerjisi ithalatının brüt talebe oranı ise %2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Elektrik enerjisinin 2011 yılındaki genel görünümü aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Aylar	Üretim (GWh)	İthalat (GWh)	İhracat (GWh)	Tüketim (GWh)
Ocak	19.511	354	234	19.632
Şubat	17.678	362	222	17.818
Mart	19.151	319	196	19.274
Nisan	17.740	332	202	17.870
Mayıs	17.514	323	222	17.615
Haziran	17.963	253	299	17.917
Temmuz	20.876	531	409	20.999
Ağustos	20.430	562	380	20.612
Eylül	18.844	445	358	18.932
Ekim	18.708	426	392	18.742
Kasım	18.969	410	452	18.928
Aralık	21.045	429	469	21.005
Toplam	228.431	4.747	3.833	229.344

Tablo 29: 2011 Yılı Elektrik Enerjisi Genel Görünümü

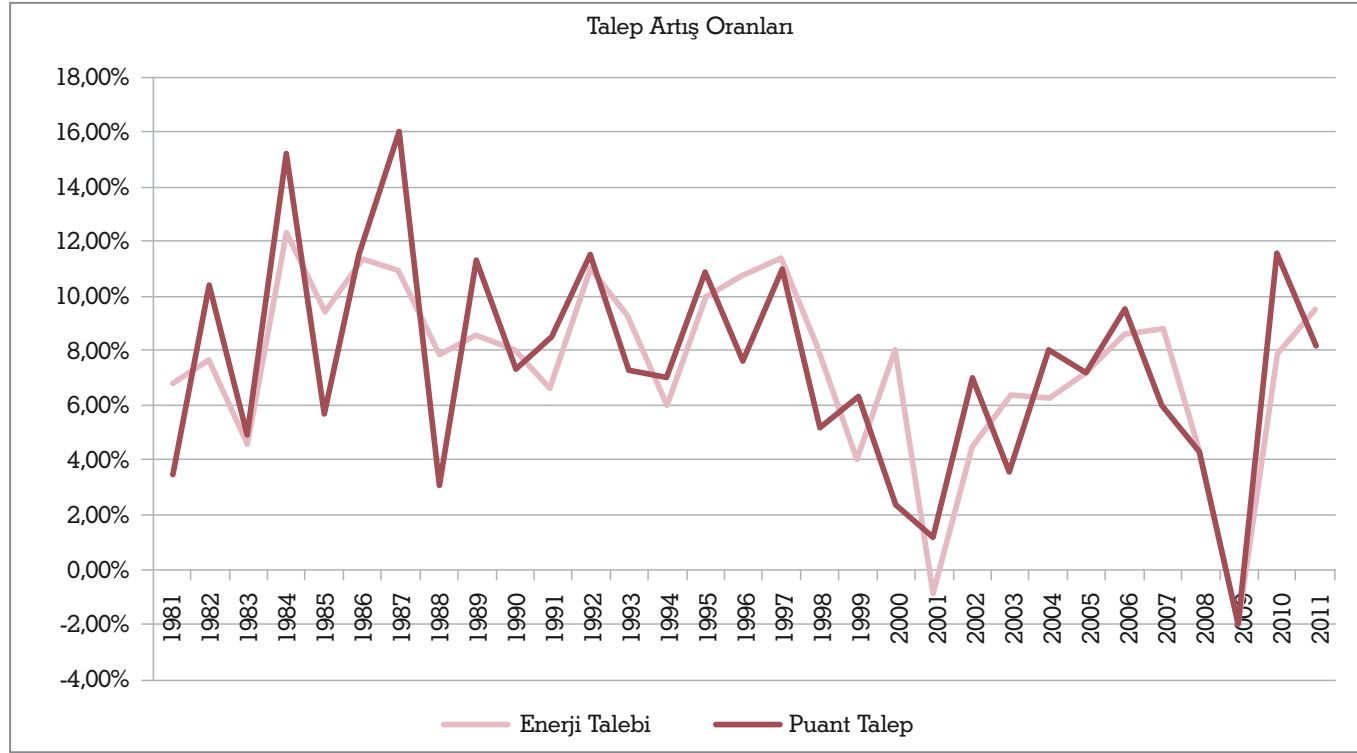
Tüketim verileri aylık ve 12 aylık hareketli ortalamalar bazında incelendiğinde, brüt elektrik enerjisi talebindeki daralmanın 2010 yılı itibarıyla tamamen bittiği ve 2011 yılının özellikle ilk ve son çeyreklerinde bir önceki yıla göre tüketim artışının çok yüksek gerçekleştiği görülmektedir. Öte yandan en yüksek tüketim sırasıyla Aralık, Temmuz ve Ağustos aylarında gerçekleşmiştir.

1990'lı yıllarda yıllık ortalama %8,5 olan yıllık brüt elektrik enerjisi talebi artış hızı, yaşanan ekonomik krizlerin etkisi ile 2000'li yıllarda %5,7'ye düşmüştür. Aşağıdaki grafikte 1980'den bugüne kadar yıllık brüt elektrik enerjisi talebi ve puant güç talebinin artış oranları gösterilmektedir. Yaşanan krizlerin etkisinin en fazla görüldüğü 2001 ve 2009 yılları hariç tutulduğunda ise, 2000'li yıllara ilişkin ortalama brüt elektrik enerjisi talebi artış hızı %7,18 olarak hesaplanmaktadır.

Şekil 7: Elektrik Enerjisi Tüketimi (TWh)

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Şekil 8: Yıllara Göre Talep Artış Oranları

Brüt elektrik enerjisi talebi %9,5 oranında artarken puant talep de %8,18 oranında artmıştır. 2011 yılının puant talebi 36.122 MW olarak 28 Temmuz Perşembe günü saat 14.30'da; en düşük yük talebi ise 20.241 MW olarak 6 Kasım Salı günü (Ramazan Bayramının 1'inci günü) saat 18.30'da kaydedilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye elektrik enerjisi tüketiminin en yüksek olduğu 28 Ağustos 2011 tarihinde ise toplam 705,5 milyon kWh; en düşük tüketimin olduğu 16 Kasım 2010 tarihinde ise toplam 379,1 milyon kWh elektrik enerjisi tüketilmiştir. Bu değerler bir önceki yıla göre sırasıyla %4,4'lük ve %12,2'lik artışa karşılık gelmektedir.

2011 yılında Türkiye toplam elektrik enerjisi üretiminin %26'sı mevcut sözleşmesi bulunan üretim tesislerinden, %38'i kamu

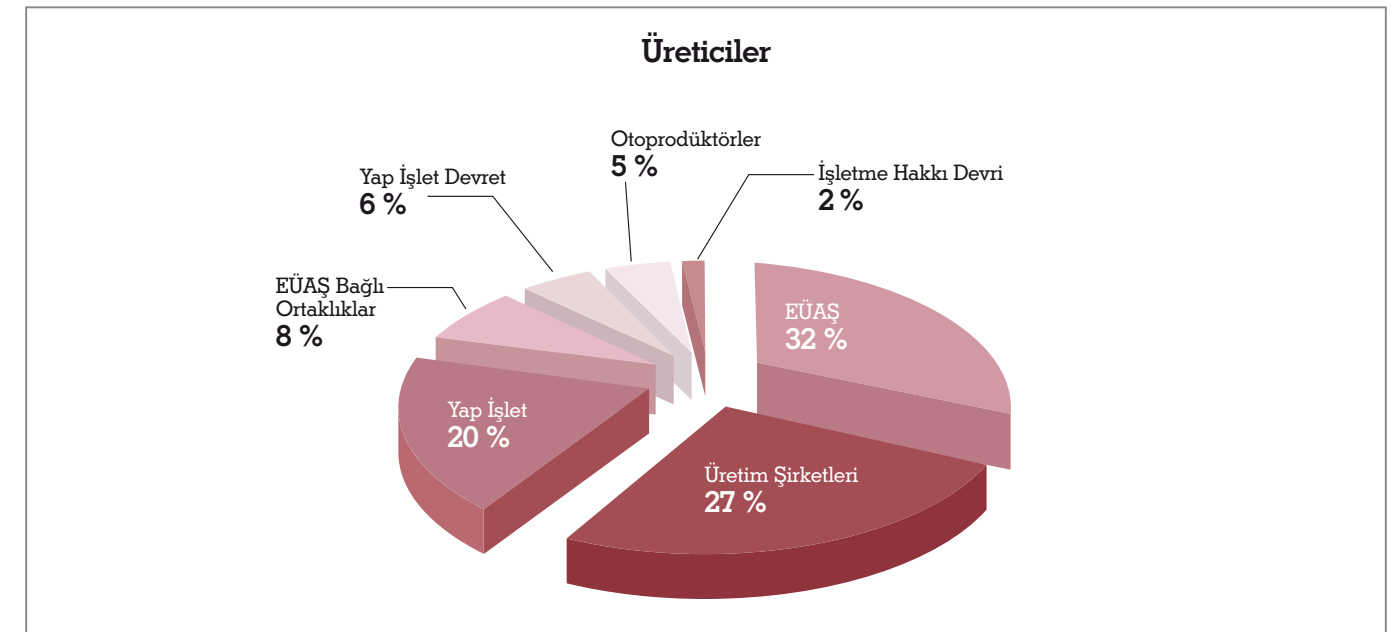
üretim tesislerinden sağlanmıştır. Özel sektör tarafından işletilen üretim tesislerinin 2011 yılında üretime katkılan büyüklüğüne göre;

- özel sektörün üretim şirketi santralleri %27,
- Yap-işlet modeli kapsamındaki santraller %20,
- otoprodüktör santralleri %5,
- yap-işlet-devret modeli kapsamındaki santraller %6,
- işletme hakkı devri modeli kapsamındaki santraller %2

olarak sıralanmaktadır.

Üreticiler	Üretim(GWh)
EÜAŞ	73.509
Üretim Şirketleri	62.077
Yap İşlet	44.938
EÜAŞ Bağlı Ortaklıklar	18.823
Yap İşlet Devret	12.810
Otoprodüktörler	11.708
İşletme Hakkı Devri	4.566
Toplam	228.432

Tablo 30: 2011 Yılı Üreticilerin Elektrik Üretim Miktarları (GWh)

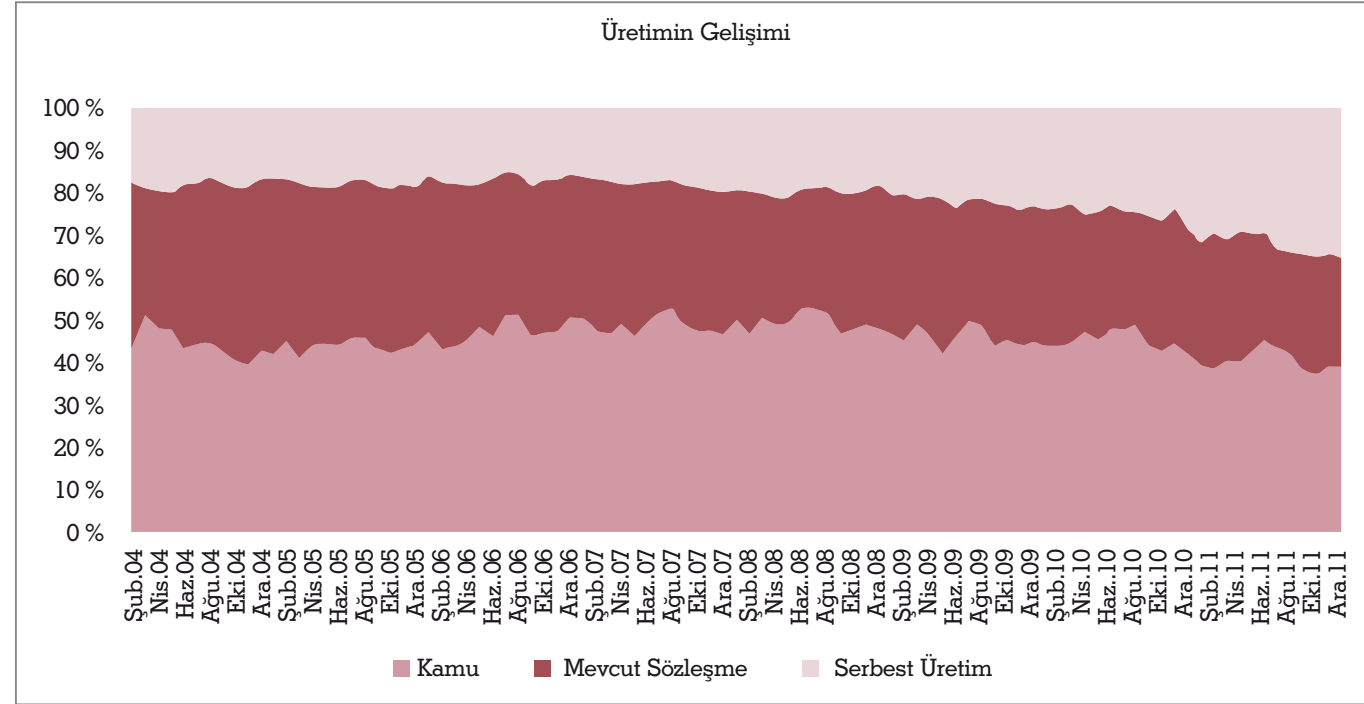

Şekil 9: 2011 Yılı Üretici Gruplarının Elektrik Üretim Yüzdelei

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2004-2011 yılları istatistikleri incelendiğinde, mevsimsel değişimlere bağlı olarak üretici grupların Türkiye elektrik enerjisi üretimine katkılarının farklılaştığı; mevcut sözleşmeleri kapsamında faaliyet gösteren santrallerin toplam üretim içindeki paylarında %12,7'lik bir azalma olduğu; buna karşın, özel sektör üretim şirketleri ile otoprodüktörlerin paylarında

%16,5'lik artış kaydedildiği; dolayısıyla kamu santrallerinin üretime katkısındaki payların %3,7'lik bir düşüş gösterdiği görülmektedir. Aşağıdaki şekil incelendiğinde, yıllara göre serbest üretimin payının artan bir eğilim gösterdiği görülmektedir.

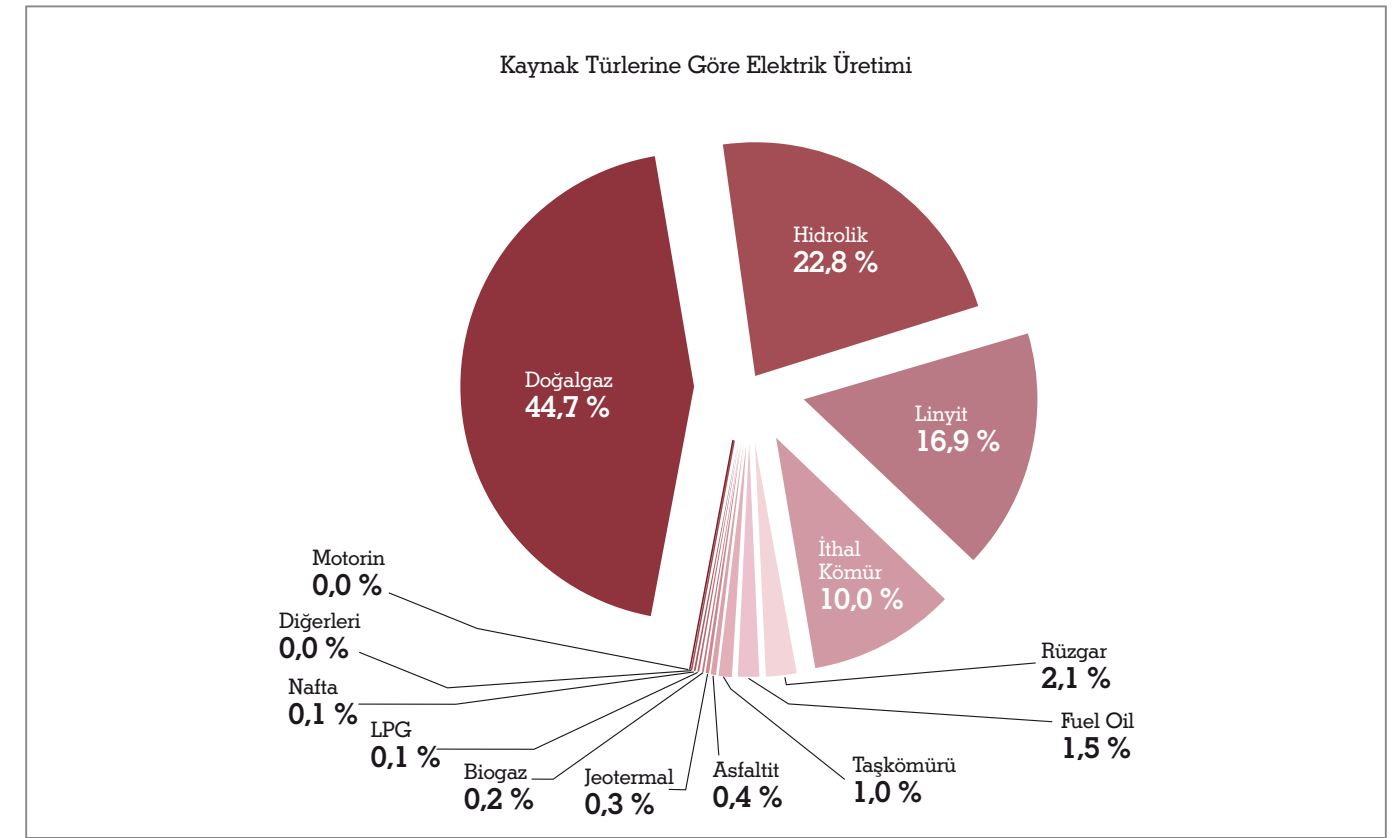

Şekil 10: Üretim Kamusal ve Özel Sektör Kuruluşlarına Göre Gelişimi

2011 yılında elektrik enerjisi üretiminin %44,7'si doğal gazdan; %22,8'i hidrolik kaynaklardan; %16,9'u linyitten; %10'u ithal kömürden; %1,5'i fuel-oil'den; %2,1'i rüzgardan ve %1,97'si ise diğer kaynaklardan üretilmiştir.

2004-2011 yılları arasında doğalgaz ve kömüre dayalı elektrik enerjisi üretiminin payı artarken, yenilenebilir ve petrol türevi kaynaklara dayalı elektrik enerjisi üretiminin payı azalmıştır.

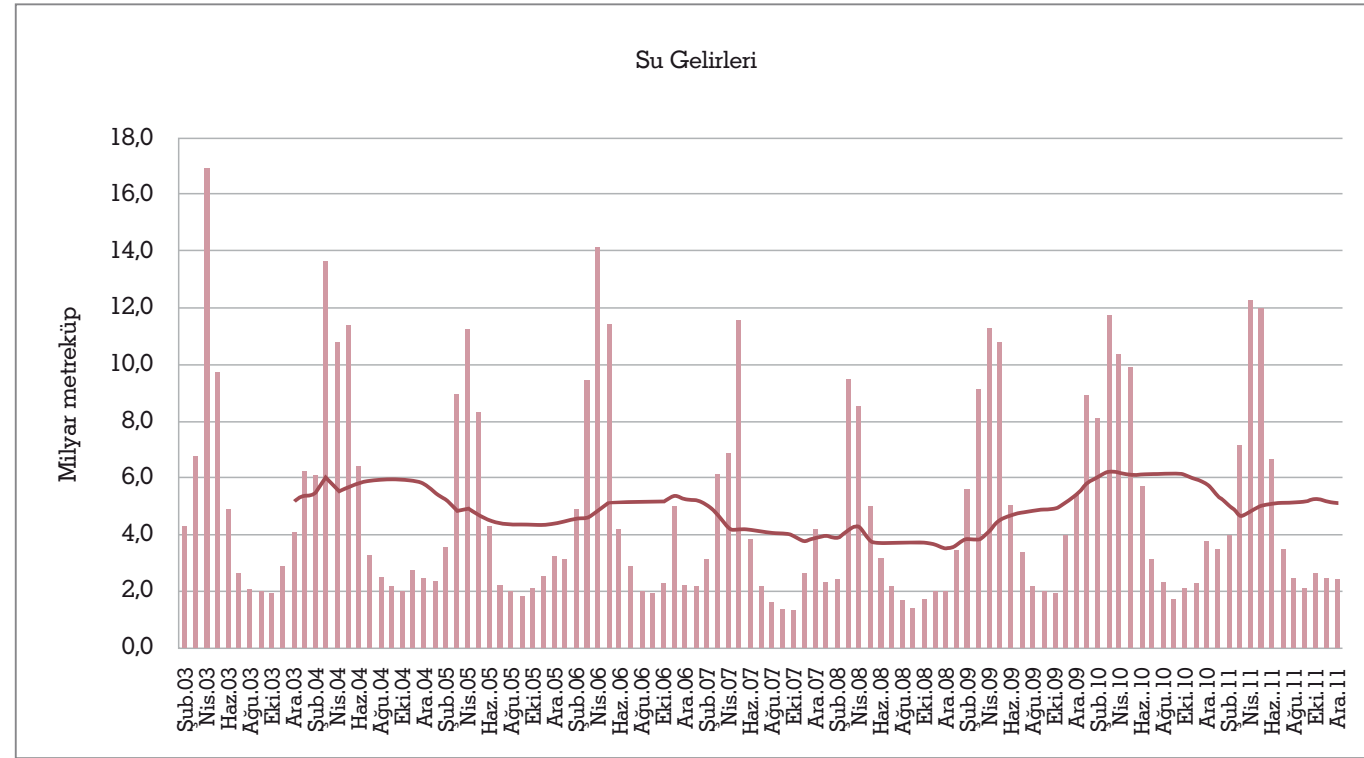
2011 yılında elektrik enerjisi üretiminin %56,5'lik kısmı ithal kaynaklardan sağlanmıştır. 2010 yılındaki yerli kaynak kullanımındaki artış, hidroelektrik üretimindeki artıştan ve doğalgaza dayalı elektrik üretimindeki azalmadan kaynaklanmaktadır. 2010 Yılında elektrik enerjisi üretiminde ithal kaynakların oranı %55,3 olarak kaydedilmiş olup, bu oranda, 2011 yılı ile karşılaştırıldığında, bir miktar artış gözlemlenmiştir. İthal kaynakların kullanımındaki bu artışta ithal kömürün payının artması etkili olmuştur.

Şekil 11: 2011 Yılı Elektrik Üretiminin Kaynaklara Göre Dağılımı

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Su gelirleri için 12 aylık ortalamalar incelendiğinde, 2003-2009 yıllarında tedrici azalma gerçekleşmiş olup 2010 yılında ise 2003 yılındaki seviyeye tekrar ulaşıldığı görülmektedir. 2011 yılında ise bir düşüş yaşanmıştır.

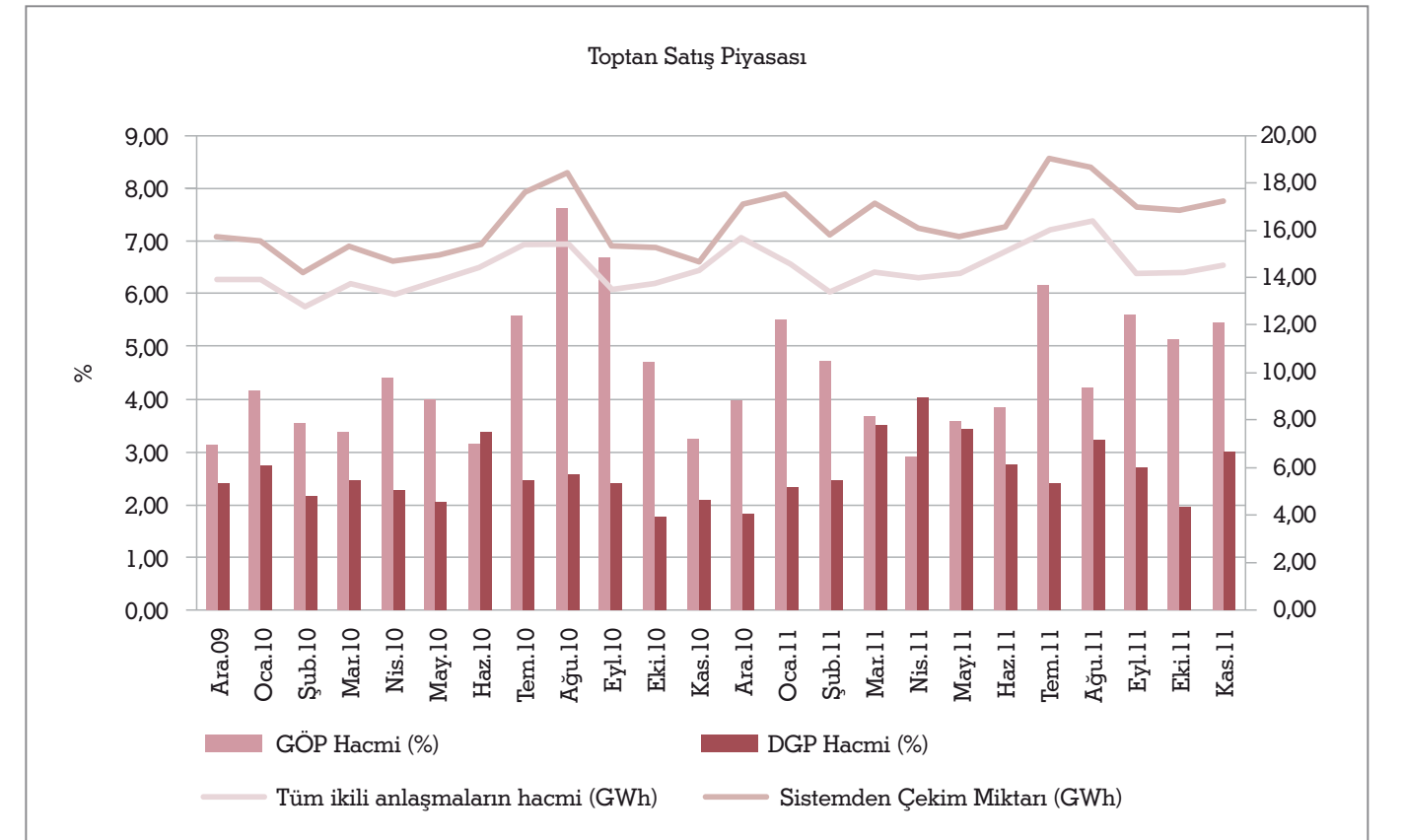

Şekil 12: Su Gelirleri

4.1.2.Piyasa Hacimleri ve Katılımcılar

Piyasada işlem gören hacmin dağılımı aşağıdaki şekilde yer almaktadır. Şekilde görüldüğü üzere sistemden çekilen enerjinin yaklaşık %90'ı ikili anlaşmalar vasıtasıyla

satılmaktadır. Gün Öncesi Piyasasında işlem gören enerji miktarı yaklaşık %3 ile %7 arasında değişmektedir. Dengeleme Güç Piyasasında dengelenen enerjinin oranı ise yaklaşık %2 ile %4 arasında değişmektedir.

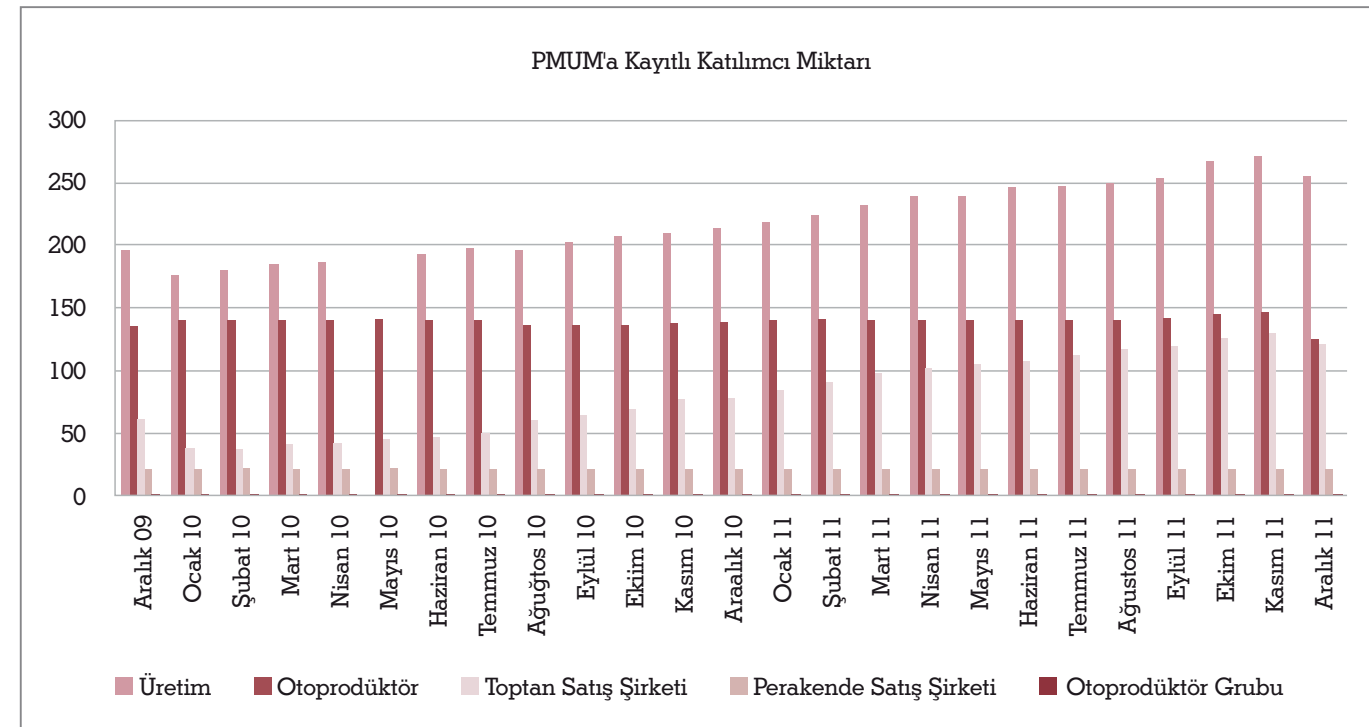

Şekil 13: Toptan Satış Piyasası Hacminin Gelişimi

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

PMUM'a kayıtlı katılımcı sayısı toplamda artış göstermektedir. Aralık 2011 itibarıyla üretici sayısı 256, otoprodüktör sayısı 125, toptan satış şirketi sayısı 122, perakende satış şirketi sayısı 21 ve otoprodüktör grubu sayısı 2 olarak gerçek-

leşmiştir. Üretici ve toptan satış şirketi sayısında geçen seneye göre artış görülürken, otoprodüktör sayısında düşüş görülmüştür.

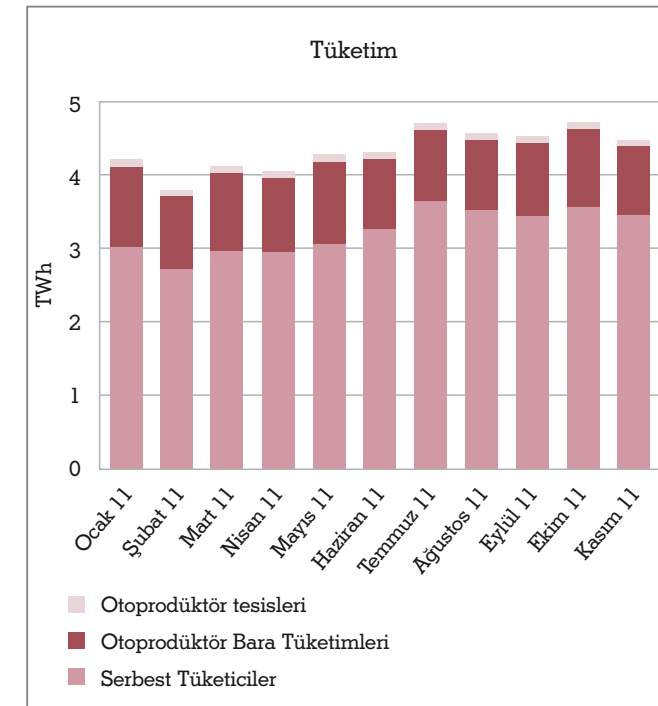

Şekil 14: PMUM'a Kayıtlı Katılımcı Miktarının Gelişimi

4.1.3. Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Uygulaması

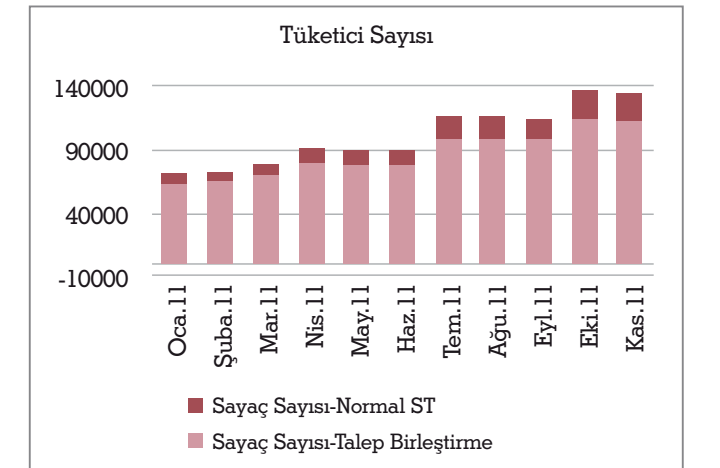
Kanunun 5'inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendinde, "Her yılın Ocak ayının sonuna kadar, serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak" Kurulun görevleri arasında sayılmaktadır. Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan çalışma sonucunda 26.01.2011 tarihli ve 4628 sayılı Kurul Kararı ile 2011 yılı için serbest tüketici limitinin 30 bin kWh olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Belirlenen bu limite karşılık gelen teorik piyasa açıklık oranı %75 olarak hesaplanmıştır.

2011 yılının ilk 11 ayında serbest piyasada gerçekleşen tüketime ilişkin bilgiler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

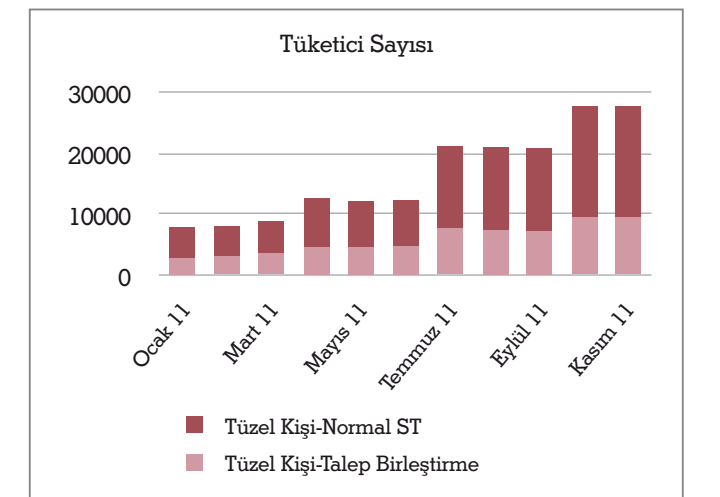

Şekil 15: Serbest Piyasada Tüketim

2011 yılı içerisinde serbest tüketim toplamı 48,04 TWh olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, 2011 yılı 11 aylık ülkemiz toplam brüt tüketim miktarının (208,339 TWh) %23,1'ine denk gelmektedir. Serbest tüketici adetlerinin 2011 yılı içerisindeki gelişimi ise hızlı bir artış trendi göstermektedir.

Şekil 16: 2011 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayaç Sayısındaki Artış

Şekil 17: 2011 Yılı İçerisinde Serbest Tüketici Sayısındaki Artış

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2011 yılı için 30 bin kWh olarak belirlenen serbest tüketici limitine göre geçtiğimiz yıl hesaplanan teorik piyasa açıklık oranının %75 olmasına rağmen, elektrik sektörünün rekabete açık kısmının, üretim tarafında kurulu güçler baz alındığında 2011 yılı sonu itibarıyla tüm piyasanın %37'sini, tüketim tarafında ise 2011 yılı ilk 11 aylık fiili tüketimleri baz alındığında %23,1'ini oluşturduğu görülmektedir.

4.1.4.Özelleştirme

Elektrik sektöründe özelleştirme çalışmaları, elektrik sektörünün serbestleşmesi ve özelleştirilmesi sürecinde bir yol haritası sunmak üzere hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17.03.2004 tarihli ve 2004/3 sayılı karar ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde başlatılmıştır.

Elektrik piyasası ile ilgili özelleştirme işlemleri, 4628 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi gereğince, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Özelleştirme işlemleri kapsamında Kurumumuzca 2011 yılında yürütülen faaliyetler şunlardır:

• Elektrik Üretim Tesisleri

27.08.2010 tarihli ve 27685 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26.08.2010 tarihli ve 2010/66-83 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) karar uyarınca yapılan ihaleler neticesinde 52 adet HES'in, 19 grup halinde kararlarda belirtilen şirket-ortak girişim gruplarına işletme hakkının devredilmesine karar verilmesini müteakiben aşağıdaki üretim tesisleri için 2011 yılında Kurumumuza lisans başvurusunda bulunulmuştur. 2011 yılı içerisinde Kurumumuz tarafından lisans verilen ve lisans verme süreci devam eden şirketlerin bilgileri Tablo 31 ve Tablo 32' de gösterilmektedir.

Şirket Adı	Tesis Adı	Kurulu Güç
Kent Solar Elektrik Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti.	İnegöl-Cerrah HES	0,272 MWm / 0,272 MWe
Kent Solar Elektrik Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti.	İznik-Dereköy HES	0,240 MWm / 0,240 MWe
Kent Solar Elektrik Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti.	M. Kemalpaşa-Suçtu HES	0,472 MWm / 0,472 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Bünyan HES	1,36 MWm / 1,156 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Sızır HES	6,780 MWm / 5,763 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Çamardı HES	0,068 MWm / 0,068 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Pınarbaşı HES	0,099 MWm / 0,099 MWe
Boydak Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	Bayburt HES	0,440 MWm / 0,396 MWe
Boydak Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	Çemişgezek HES	0,124 MWm / 0,116 MWe
Boydak Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	Girlevik HES	3,252 MWm / 3,040 MWe
Ka-Fnih Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	Değirmendere HES	0,500 MWm / 0,480 MWe
Ka-Fnih Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	Kuzuculu HES	0,272 MWm / 0,261 MWe
Ka-Fnih Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	Karaçay Hes	0,400 MWm / 0,384 MWe
Mostar Enerji Elektrik Üretim Ltd. Şti.	Ahlat Hes	0,268 MWm / 0,201 MWe
Mostar Enerji Elektrik Üretim Ltd. Şti.	Malazgirt HES	1,630 MWm / 1,216 MWe
Mostar Enerji Elektrik Üretim Ltd. Şti.	Varto-Sönmez HES	0,390 MWm / 0,292 MWe
Mostar Enerji Elektrik Üretim Ltd. Şti.	Adilceviz HES	0,526 MWm / 0,394 MWe
Nas Enerji A.Ş.	Çağ Çağ HES	15,6 MWm / 14,4 MWe
Nas Enerji A.Ş.	Otluca HES	1,39 MWm / 1,28 MWe
Nas Enerji A.Ş.	Uludere HES	0,69 MWm / 0,64 MWe
Turuçova Enerji Elek. Üre. Tur. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	Turuçova-Finike HES	0,552 MWm / 0,530 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Derme HES	4,5 MWm / 4,5 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Besni HES	0,272 MWm / 0,272 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Erikenek HES	0,32 MWm / 0,32 MWe
Kayseri ve Civan Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Kernek HES	0,832 MWm / 0,832 MWe
İvme Grup Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Kayadibi HES	0,503 MWm / 0,464 MWe
Batçim Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Kovada I HES	8,25 MWm / 8,25 MWe
Batçim Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Kovada II HES	51,2 MWm / 51,2 MWe

Tablo 31: 2011 Yılında Lisans Verilen Elektrik Üretim Tesisleri

Tesis Adı	Kurulu Güç
Bozüyük HES	0,360 MWm / 0,306 MWe
Haraklı Hendek HES	0,264 MWm / 0,224 MWe
Pazarköy- Akyaş HES	0,178 MWm / 0,151 MWe
Kayaköy Hes	2,70 MWm / 2,56 MWe
Anamur HES	1,170 MWm / 0,840 MWe
Bozyaz HES	0,476 MWm / 0,424 MWe
Mut-Derince HES	1,336 MWm / 0,880 MWe
Silifke HES	0,582 MWm / 0,400 MWe
Zeyne HES	0,480 MWm / 0,328 MWe
Dere HES	0,750 MWm / 0,600 MWe
İvriz HES	1,394 MWm / 1,040 MWe
Esental HES	0,30 MWm / 0,291 MWe
Işıklar(Visera) HES	1,04 MWm / 1,00 MWe

Tablo 32: 2011 Yılında Lisanslama Süreci Devam Eden Elektrik üretim Tesisleri

Özelleştirilen Varlık	Devir Tarihi	Tutarı (\$)	Devralan Firma
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	28.01.2009	1.225.000.000	Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	11.02.2009	600.000.000	Akcez Enerji Yatırımları San. ve Tic. A.Ş.
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.10.2009	440.000.000	Alcen En. Dağ. ve Per. Sat. Hiz. A.Ş.
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	02.06.2010	485.000.000	Dedeli Yat. İnş. Taah. Elk. Dağ. San.Tic. A.Ş.
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	03.09.2010	940.000.000	Uluğ Enerji Dağıtım A.Ş.
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	03.09.2010	258.500.000	Çamlı Enerji Dağıtım A.Ş.
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	01.10.2010	227.000.000	Çoruh Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş.
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2010	441.500.000	Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş.
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	31.12.2010	230.250.000	Fırat Aksa Elektrik Hizmetleri A.Ş.
Trakya EDAŞ	30.12.2011	575.000.000	IC İçtaş Elektrik Ticaret A.Ş.
Toplam		5.422.250.000	

Tablo 33: Hisse Devrine Onay Verilen Dağıtım Şirketlerine Ait Bilgiler

• Elektrik Dağıtım Bölgeleri

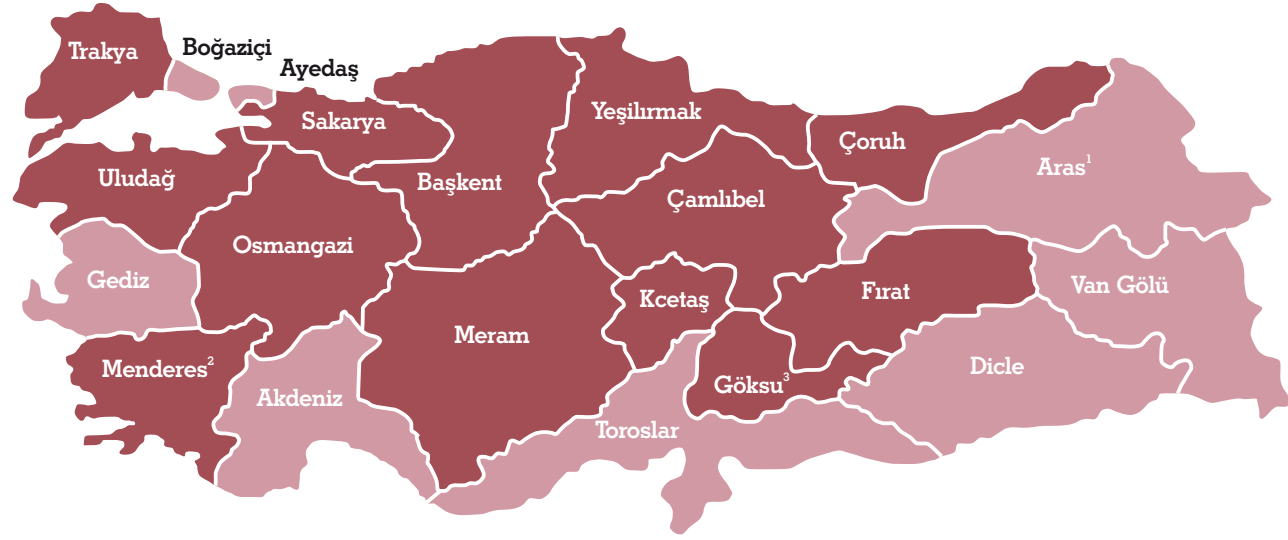
Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi çerçevesinde oluşturulan ve 4046 sayılı Kanun uyarınca özelleştirilmesine karar verilen dağıtım bölgelerinin özelleştirme işlemleri neticesinde Kurumumuzca hisse devrine onay verilenler Tablo 33'te yer almaktadır.

Diğer dağıtım bölgelerinin özelleştirme ihaleleri tamamlanmış olup, söz konusu ihalelerin onay ve devir süreçleri devam etmektedir.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

DAĞITIM BÖLGELERİ MEVCUT DURUM

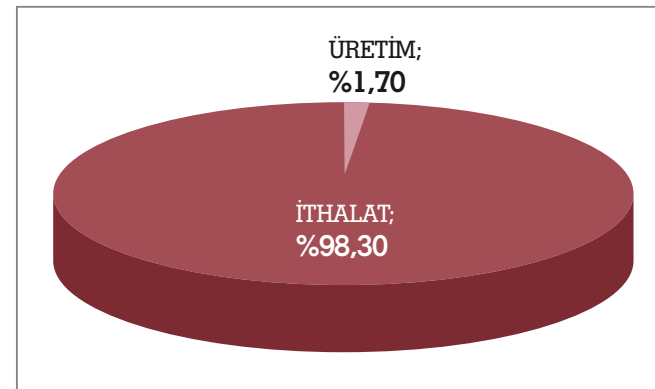
■ Özelleştirmesi devam etmekte olan bölgeler ■ Özel sektöre devredilmiş bölgeler

4.2. Doğal Gaz Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

4.2.1. Türkiye Doğal Gaz Piyasası

1970'lerde kullanımına başlanan, enerji talebindeki artışa paralel olarak sahip olduğu avantajlar nedeniyle kullanım oranı ve kullanım alanları gittikçe artan doğal gazın, mevcut ve potansiyel kullanımının karşılanmasında yurt içi rezerv ve üretim miktarlarının oldukça sınırlı düzeyde kalması, Türkiye için doğal gaz tedarikinde ithalatı zorunlu bir tercih kılacaktır.

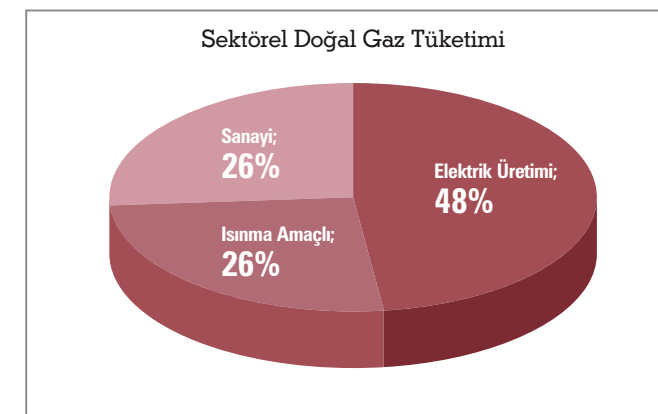

Şekil 18: 2011 Yılında Doğal Gaz Tedarik Dağılımı (%)

2011 yılı, doğal gaz ulusal tüketim miktarı 44,259 milyar Sm^3 , ithalat miktarı ise 43,874 milyar Sm^3 olarak gerçekleşmiştir. EPDK'dan toptan satış lisansı almış olan üretim şirketlerine ait 2008-2011 yılları üretim verileri ise aşağıda sunulmuştur. Doğal gaz ulusal tüketim miktarı 37,4 milyar m^3 , ithalat miktarı ise 38,2 milyar m^3 olarak gerçekleşmiştir.

1990-2008 döneminde yıllık artış oranları değişmekle birlikte tüketim miktarında her yıl belli oranda artışın gerçekleştiği görülmektedir. 2007-2009 arası artış oranları gittikçe düşmüştür. 2009 yılında ise ekonomik krizin etkileriyle ulusal doğal gaz tüketimi 2008 yılına göre %4,8 azalmıştır. 2010 yılı içerisinde ekonomik krizin etkilerinin azalmasına bağlı olarak 2009 yılına göre doğal gaz tüketimimiz %6,5'lük bir artış göstermiştir. 2011 yılında tüketim oranı geçtiğimiz seneye kıyasla %18,3'lük bir artış göstermiştir. 2012 yılı ulusal doğal gaz tüketim tahmini ise Kurul Kararı ile, doğal gazın 9155 kcal/ m^3 üst ısı değeri esas alınarak 48.500.000.000 Sm^3 olarak belirlenmiştir, söz konusu tahmin ile %24,3'lük bir doğal gaz tüketim artışının olacağını öngörülmektedir.

2011 yılı ulusal doğal gaz tüketiminin sektörel dağılımı; elektrik üretimi % 47,89, sanayi %26,46 ve konut %25,64 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 19: 2011 Yılı Sektörel Doğal Gaz Tüketim Payları (%)

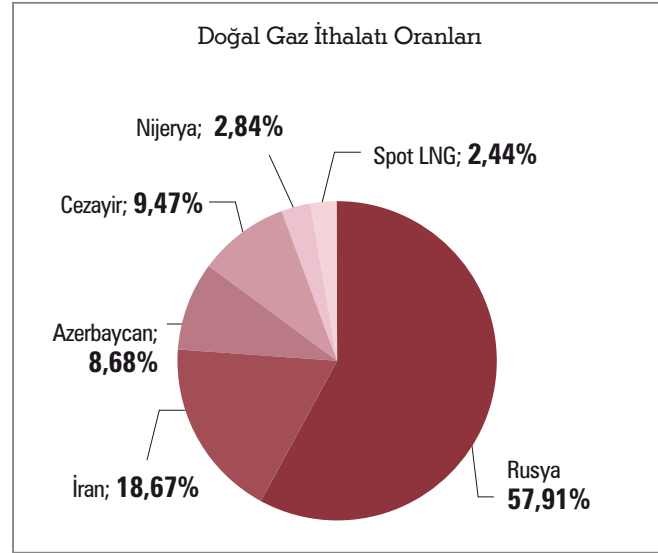
EPDK'dan toptan satış lisansı almış olan üretim şirketlerine ait 2008-2011 yılları üretim verileri ise aşağıda sunulmuştur.

Şirketler	2008 Yılı	2009 Yılı	2010 Yılı	2011 Yılı
AMITY OIL INT.PTY LTD.	66,67	66,95	67,85	56,46
TPAO	488,23	275,00	255,00	317,00
THRACE BASIN NAT.GAS CORP.	338,74	274,2	246,50	237,60
FOINAVON ENERGY INC. (ESKİ UNVAN: STRATIC ENERGY INC.)	20,56	17,18	16,69	22,07
TIWAY TURKEY LTD. (ESKİ UNVAN: TOREADOR TURKEY LTD.)	61,22	41,51	13,91	20,63
PETROL OFİSİ AR.ÜR.SAN.A.Ş.	-	9,78	36,38	48,19
TRANSATLANTIC EXP. MED. INT. PTY. LTD.	-	-	45,95	43,27
PETROGAS PETROL GAZ VE PETROKİMYA ÜRÜNLERİ İNŞ. SAN. VE TİC. A.Ş.	-	-	-	14,37
TOPLAM ÜRETİM	975,44	684,62	682,28	759,59

Tablo 34: Toptan Satış Lisansı Üretim Şirketlerine Ait Üretim Verileri (milyon m^3)

Yerli doğal gaz kaynaklarının istikrarlı bir artış eğiliminde olan tüketim miktarını karşılamadaki yetersizliğine ve bunun doğrudan sonucu olan ithalat bağımlılığına karşın, zengin doğal gaz rezervlerine sahip ihracatçı ülkelere yakın olan Türkiye'nin, gerek boru gazı gerekse LNG alımını kolaylaştırıcı coğrafi yapısı itibarıyla yabancı arz kaynaklarına ulaşmada avantajlı bir konuma sahip olduğu söylenebilir. Mevcut koşullar çerçevesinde ithalatta Rusya lehine bir kaynak bağımlılığı artarak devam etmektedir.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Şekil 20: 2011 Yılı Kaynak Ülkeler Bazında Türkiye Doğal Gaz İthalatı (%)

Ülke	Miktar			Payı (%)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
İran	3.228	7.261	9.287	23	43	51
Rusya	5.762	3.320	2.131	41	20	12
S.Arabistan	2.096	1.953	1.965	15	12	11
İrak	1.733	2.001	3.071	12	12	17
Kazakistan	522	1.786	1.186	4	11	7
Suriye	160	406	255	1	2	1
İtalya	249	110	116	2	<1	<1
Azerbaycan	77	-	81	<1	-	<1
Libya	139	-	-	<1	-	-
Gürcistan	36	-	-	<1	-	-
Nijerya	190	-	-	1	-	-
Toplam	14.192	16.837	18.092	100	100	100

Tablo 35: 2009-2011 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Ham Petrol İthalatı (1.000 ton)

Doğal Gaz Piyasasında lisans alarak faaliyet gösteren şirketlerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin internet ortamında alınması, izlenmesi, geçmiş yıllardaki faaliyetlerin veri tabanında tutularak piyasa bilgi geçmişinin oluşturulması amacıyla TUBİTAK ile yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

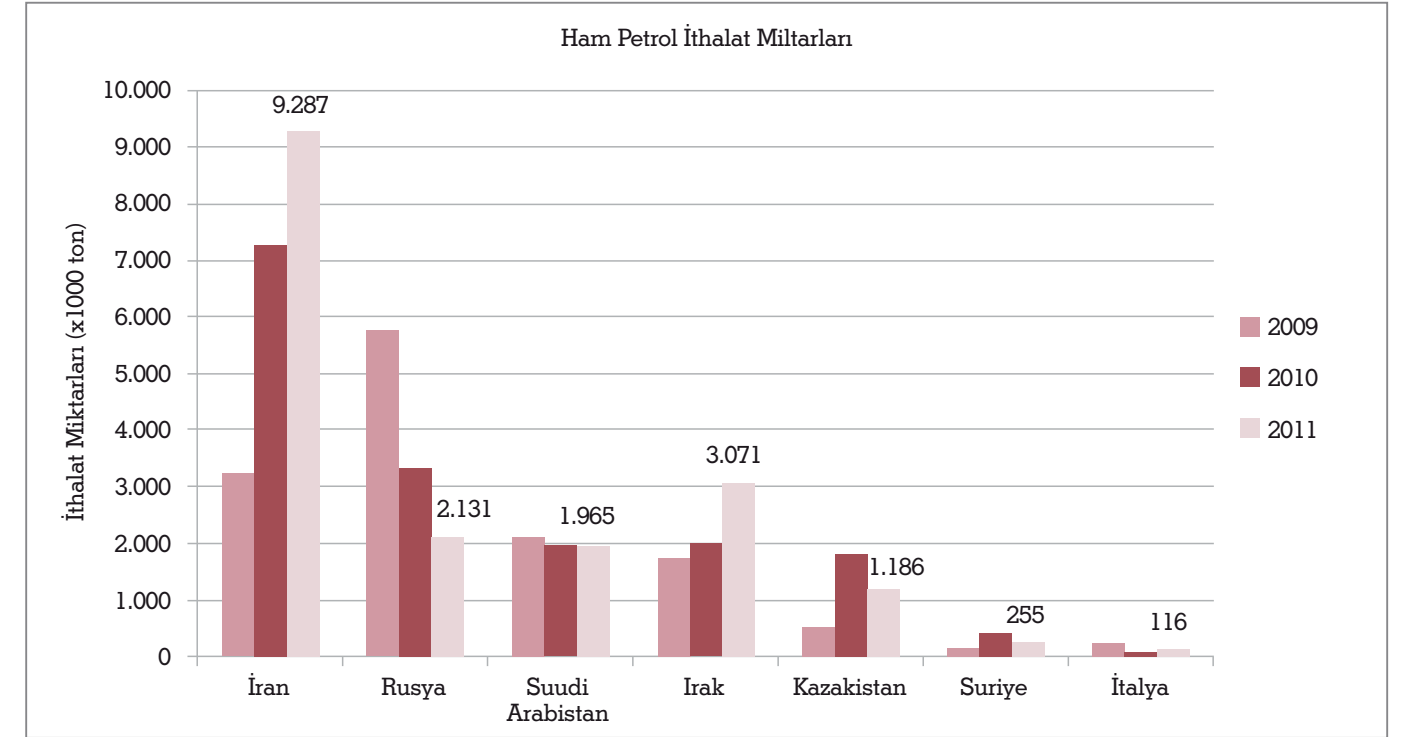
4.3. Petrol Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

4.3.1. Türkiye Petrol Piyasası

Ülkemizde, 2011 yılında rafineri lisansı sahipleri tarafından yurt içinden ve ithalat yoluyla temin ettikleri ham petrol ile ara

ürünleri girdi olarak kullanarak rafinasyon işlemi gerçekleştirmişlerdir. 2011 yılında rafineri lisansı sahipleri tarafından işlenen ham petrolün 18,09 milyon tonluk kısmı ithal edilmiştir.

Türkiye'de rafinerilerin toplam ham petrol ithalatı 2009 yılında 14,19 milyon ton düzeyinde, 2010 yılında 16,84 milyon ton düzeyinde ve 2011 yılında ise, 2010 yılına göre 1,25 milyon ton artarak 18,09 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Şekil 21: En Büyük Paya Sahip 7 Ülkeye Göre Ham Petrol İthalatı Miktarları

Şekil 21 incelendiğinde, ham petrol ithalatında en yüksek payın 2010 yılında olduğu gibi İran ve Rusya'ya ait olduğu görülmektedir. 2011 yılında İran, Rusya ve Suudi Arabistan, Irak ve Kazakistan'ın toplam ithalat içindeki payı yaklaşık %98'dir. 2009-2011 yıllarında ithalat yapılan ülkelerin sıralaması değişmekle birlikte bu beş ülkenin aynı kaldığı görülmektedir.

Rafinerici lisansı sahipleri, 2009 yılında olduğu gibi 2011 yılında da oluşan atıl kapasiteyi kullanmak için ham petrol yerine ara ürün (HVGO, LCO, ASRFO, HSG vb.) ithalatına ağırlık verirken, rafinaj işlemi sonucu elde ettikleri ara ürünleri de geçmiş yıllarda olduğu gibi ihraç etmek yerine kendi rafinaj işlemlerinde kullanmışlardır. Rafinerici lisansı sahipleri, yurt içi ve yurtdışından gelen taleplerin daha hızlı

karşılabilmesi ve kapasite kullanım oranının artırılabilmesi için 2010 yılında ara ürün ithalatına devam etmiştir.

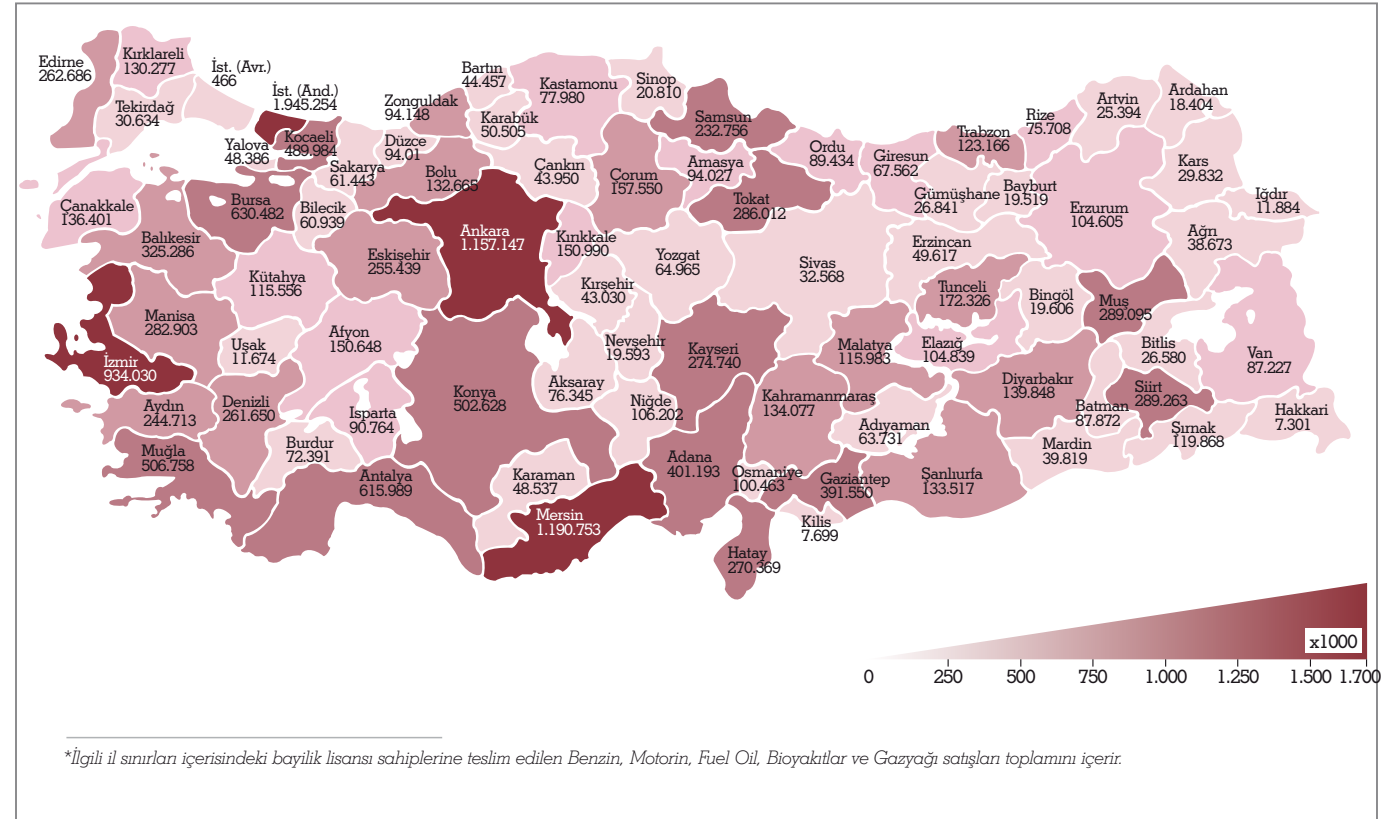
Rafineri lisansı sahiplerinin Benzin, Motorin ve Fuel oil türleri toplam üretim miktarı 2010 yılında 11,73 milyon ton iken 2011 yılında bu miktar olarak gerçekleşmiştir. Motorin türleri ve Fuel oil türleri üretim miktarları 2010 yılında 2009 yılına göre sırasıyla %12 ve %29 oranında artmış olup, Benzin türleri üretimi ise %0,5 oranında azalmıştır.

Dağıtıcı lisansı sahipleri 2010 yılında bayilere 2,1 milyon ton benzin, 13,9 milyon ton motorin ve 522 bin ton fuel oil türleri olmak üzere yaklaşık 15,8 milyon ton akaryakıt teslimi gerçekleştirilmişken; 2011 yılında bayilere 2 milyon ton benzin, 14 milyon ton motorin ve 476 bin ton fuel oil türleri olmak üzere yaklaşık 16,5 milyon ton akaryakıt teslimi

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

gerçekleştirilmiştir. 16,8 milyon tonluk akaryakıt tesliminin 15,8 milyon tonluk kısmı bayilere yapılan akaryakıt teslimidir. Dağıtıcı lisansı sahipleri 2010 yılında bayilere 2,1 milyon ton Benzin, 13,2 milyon ton Motorin ve 522 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere yaklaşık 15,8 milyon ton akaryakıt teslimi gerçekleştirmiştir.

2011 yılında il sınırları içerisindeki bayilik lisansı sahiplerine teslim edilen Benzin, Motorin, Fuel Oil, Biyoyakıtlar ve Gazyağı satışlarının toplamı Tablo 36'da gösterilmiştir.

Şekil 22: 2011 Yılında İllere Göre Akaryakıt Satışları (ton) *

Ürün (ton)	Rafineri Üretimi	Rafineri İthalatı	Dağıtıcı İthalatı	İTİLS İthalatı	Dağıtıcı İhracatı	İTİLS İhracatı	Rafineri İhracatı	Dağıtıcı Akaryakıt İhracatı	Rafineri İhracatı	Dağıtıcı Satışları	Diğer Rafineri Satışları	Diğer Dağıtıcı Satışları	Dağıtıcı İhracatı	İTİLS İhracatı
Benzin Türleri	4.271.797	0	139.276	0	0	0	239	2.441.872	1.976.662	3.521	1880	643	0	0
Motorin Türleri	6.992.387	985.955	7.259.461	0	0	0	2.000	109.937	14.679.799	188.347	48.583	318920	0	0
Fuel Oil Türleri	2.465.968	537.742	138.095	0	0	0	44	2.147.546	793.406	125.102	206	1731	0	0
Denizcilik Yakıtları	686.157	0	0	0	631.255	0	0	0	0	0	0	36178	631.255	0
Havacılık Yakıtları	2.878.544	94.294	0	473.705	2.152.853	229.851	0	0	0	261.369	0	710.959	2.152.853	229.851
Toplam	17.294.853	1.617.991	7.536.832	473.705	2.784.108	229.851	2.283	4.699.355	17.449.867	578.339	50.669	1.068.431	2.784.108	229.851
GENEL TOPLAM	26.923.381				26.862.903									

Tablo 36: 2011 Yılı Petrol Piyasası Genel Görünümü • İTİLS İhracatı Teslim Lisansı Sahiplerini temsil etmektedir. • Askeri satışlar hesaplama dâhil edilmiştir.

4.3.2. Petrol Piyasası Bilgi Sistemi

Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile bildirimlerin büyük bir çoğunluğu elektronik imza ile yapılmaktadır. Bildirimler vasıtasıyla edinilen veriler derlenerek üçer aylık sektör raporları ve Petrol Piyasası 2011 Yılı Sektör Raporu hazırlanmış ve bildirimlerin zamanında veya yapılmıyorsa, mevzuatla belirtilen nicel kısıt ve yükümlülükler uyuşup uyuşmadığı izlenmiştir.

4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası İzleme ve Gözetim Faaliyetleri

4.4.1. Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası

2011 yılı içerisinde 3.746.02 ton LPG tüketimi gerçekleşmiştir. Bunun 122.82 tonu dökme, 981.71 tonu tüplü LPG ve 2.642.13 tonu otopaz satışı olarak gerçekleşmiştir. Tüketime ürün bazında yıllara göre dağılımı tablo 37'de gösterilmiştir.

Yıl		Ürün			
		Tüplü	Dökme	Otopaz	Toplam
2006	Satış (ton)	1.491.580	475.454	1.550.605	3.517.639
	Oran (%)	42,4	13,52	44,08	100
2007	Satış (ton)	1.302.434	216.470	2.006.263	3.525.167
	Oran (%)	36,95	6,14	56,91	100
2008	Satış (ton)	1.177.269	171.528	2.111.557	3.460.354
	Oran (%)	34,02	4,96	61,02	100
2009	Satış (ton)	1.134.145	180.949	2.305.240	3.620.333
	Oran (%)	31,33	5	63,67	100
2010	Satış (ton)	1.043.809	126.051	2.489.501	3.659.360
	Oran (%)	28,52	3,44	68,03	100
2011	Satış (ton)	981.710	122.182	2.642.133	3.746.025
	Oran (%)	26,21	3,26	70,53	100

Tablo 37: LPG Tüketime Ürün Bazında Yıllara Göre Dağılımı

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2011 yılı LPG satış rakamları 2010 yılı ile karşılaştırıldığında, tüplü LPG tüketiminin % 6, dökme LPG tüketiminin % 3 oranında azaldığı, otogaz LPG tüketiminin ise % 6 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Daha önceki yıllardaki ürün bazında tüketim rakamları incelendiğinde, tüplü LPG tüketimindeki azalışın yavaşladığı, dökme LPG tüketiminin önemli oranda azaldığı ve toplam tüketimdeki payının %3,26'ya gerilediği, otogaz tüketimindeki yükselişinin devam ettiği ve toplam tüketimdeki payının yaklaşık %70'e çıktığı görülmektedir.

Ülkemizde doğal gaz kullanımının yaygınlaşması ve vergi politikaları nedeniyle tüplü ve dökme LPG tüketimindeki daralmanın sürmesi beklenmektedir. Ülkemizde ucuz olması nedeni ile tercih edilen LPG, dünyada çevreci bir yakıt olması sebebi ile tercih edilmekte ve sektör bazı avantajlardan yararlanmaktadır. Bu kapsamda, gelecekte bu muafiyet ve avantajların ülkemizde de uygulanması ihtimali ile, bazı otomotiv firmalarının LPG'li araç üretimini arttıracağı ve yüksek akaryakıt fiyatları dikkate alındığında, otogaz LPG tüketimindeki artışın süreceği beklenmektedir.

4.4.2. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Bilgi Yönetim Sistemi

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Lisans Yönetmeliği ile düzenlenen bildirim yükümlülükleri çerçevesinde, bildirim yükümlüsü gerçek ve tüzel kişilerce, elektronik imza ile LPG Bilgi Yönetim Sistemi aracılığıyla bulunmaktadır. İzleme faaliyetleri kapsamında 2011 yılı içerisinde Kurumumuza yapılan bildirimler üzerinden Dağıtıcı ve Rafinerici Lisansı sahibi tüzel kişilerin LPG piyasası faaliyetlerinin takibi yapılmış, elde edilen veriler raporlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu dönemde öncelikle 2010 Yılı Piyasa Raporu, sonrasında 2011 Yılı Ocak-Mart Dönemi, 2011 Yılı Ocak-

Haziran Dönemi ve 2011 Yılı Ocak-Temmuz Dönemi özet piyasa rakamları yayımlanmıştır. 2011 yılı Ağustos ayından itibaren LPG piyasasına ilişkin veriler aylık periyotlarla kamuoyuna açıklanmış olup, bu kapsamda 2011 Ağustos ayı, 2011 Eylül ayı, 2011 Ekim ayı ve 2011 Kasım ayı özet piyasa rakamları Kurumumuz internet sitesinde yayımlanmıştır.

5. DENETİM

Kurum, 4628, 4646, 5015 ve 5307 sayılı kanunlar kapsamında; enerji piyasalarında denetimin sağlanması ile yükümlüdür. Bu çerçevede elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılacak denetimler ile ön araştırma ve soruşturmalarda izlenecek usul ve esaslar hakkında çıkarılan dört ayrı yönetmelikle denetim ve soruşturmanın nasıl yapılacağı belirlenmiştir.

Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar vermektedir.

Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutmaktadır.

Petrol ve LPG Piyasası Kanunu uyarınca, Kurumumuz ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı arasında imzalanan "Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri" kapsamında ilgili kuruluşlar (İl Emniyet Müdürlükleri, İl Jandarma Komutanlıkları, İl Sanayi ve Ticaret Müdürlükleri ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri) tarafından Kurumumuz adına yürütülen denetim çalışmalarını 2011 yılında da yoğun bir şekilde devam ettirmiştir.

Bağımsız Denetim

Enerji piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişiler, sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile yetki belgesi sahibi resmi ve özel şirketlerin; faaliyetlerinin, uygulamalarının, işlem, hesap ve mali tablolarının; genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri, Kurulca yürürlüğe konulan hesap ve kayıt düzeni ile mali raporlamaya ilişkin düzenlemeler ve bu kişilerin sahip olduğu lisans, sertifika ve yetki belgelerinin ayrılmaz parçasını oluşturan genel ve özel hükümlere uygunluğunun denetlenmesi hususunda bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmektedir.

"Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşları Tarafından Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik" ve ilgili tebliğler çerçevesinde, 2011 yılında Kuruma başvuruda bulunan 4 bağımsız denetim kuruluşuna Kurul Kararıyla bağımsız denetim yetkisi verilmiş, 1 bağımsız denetim kuruluşunun ise yetkisi iptal edilmiş olup, böylece yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu sayısı 85'e ulaşmıştır.

5.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri

Elektrik piyasasında gerçekleştirilen denetimler ve soruşturmalar neticesinde 4628 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi kapsamındaki yaptırım ve cezalar uygulanmaktadır.

Kurumumuz tarafından 2011 yılında, Elektrik piyasasında; 57 firmaya soruşturma yapılmış olup, 1 adet iletim lisansı sahibi firma ile 7 adet dağıtım lisansı firmaya toplam 2.861.600.- TL idari para cezası uygulanmıştır.

Kurumumuz tarafından yetkilendirilen bağımsız denetim firmaları tarafından da elektrik piyasalarına ilişkin olarak yapılan denetimler devam etmektedir. Bu kapsamda, elektrik piyasasında 220 firma denetlenmiş ve denetleme raporları Kuruma sunulmuştur.

5.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri

5.2.1. Denetim ve Soruşturmalar

4646 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi çerçevesinde doğal gaz piyasasında gerçekleştirilen faaliyetlere yönelik yapılan inceleme ve denetimler neticesinde, doğal gaz piyasasında da 37 adet soruşturma yapılmış olup, 9 adet firmaya 4.160.594.- TL idari para cezası uygulanmıştır.

Bağımsız denetim firmaları tarafından doğal gaz piyasalarına ilişkin olarak yapılan denetimler kapsamında ise, 100 firma denetlenmiş ve denetim raporları Kuruma sunulmuştur.

5.2.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim

4646 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasının "g" bendi ile Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 30'uncu maddesi çerçevesinde; Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Denetimi için Hizmet Alımına ilişkin olarak 21.12.2006 tarihli ve 1031/8 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiş olan her bir dağıtım bölgesi için uygulanacak birim denetim hizmet bedelleri esas alınarak denetim faaliyeti yapılmak üzere, 22.03.2007 tarihli ve 1135/8 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Uygulama Dairesi Başkanlığı'na verilen yetki çerçevesinde 2 adet şirket ile 01.06.2007 tarihinde Hizmet Alım Sözleşmesi imzalanmıştır. 2012 yılında dağıtım şirketlerinin izleme ve inceleme çalışmalarına devam edilmesi planlanmaktadır.

Kurumumuz tarafından sektörde faaliyet gösteren başta şehir içi dağıtım şirketleri olmak üzere tüm piyasa oyuncularının faaliyetleri izlenmektedir. Bu çalışmalarımıza ilaveten Hizmet Alım Sözleşmesi imzalanan söz konusu iki şirket tarafından Kurumumuz adına bu güne kadar 57 dağıtım bölgesinde rutin ve özel kapsamlarda izleme ve inceleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. 2011 yılı sonu itibarıyla izleme ve inceleme faaliyetleri gerçekleştirilmiş tüm dağıtım bölgeleri aşağıda yer almaktadır.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2011 yılı sonu itibarıyla İzleme ve İnceleme Faaliyeti Gerçekleştirilmiş Tüm Dağıtım Bölgeleri

1. Adapazarı	20. Edirne - Tekirdağ - Kırklareli	39. Kayseri
2. Adıyaman	21. Elazığ	40. Kırıkkale - Kırşehir
3. Afyon	22. Erzincan	41. Konya
4. Aksaray	23. Erzurum	42. Konya Ereğli
5. Amasya-Tokat	24. Eskişehir	43. Kütahya
6. Ankara	25. Gaziantep - Kilis	44. Malatya
7. Antalya	26. Gebze	45. Manisa
8. Balıkesir	27. Gemlik	46. Niğde-Nevşehir
9. Bandırma	28. Gümüşhane Bayburt	47. Ordu-Giresun
10. Bilecik-Bolu	29. Isparta-Burdur	48. Polatlı
11. Bursa	30. İnegöl	49. Samsun
12. Çanakkale	31. İstanbul	50. Seydişehir - Çumra
13. Çatalca-Hadımköy	32. İzmir	51. Şanlıurfa
14. Çorlu	33. İzmit	52. Sivas
15. Çorum	34. Kahramanmaraş	53. Trabzon Rize
16. Çukurova	35. Karabük - Çankırı -Kastamonu	54. Uşak
17. Denizli	36. Karacabey - M.K.Paşa -Susurluk	55. Van
18. Diyarbakır	37. Karaman	56. Yalova
19. Düzce-Kdz.Ereğli	38. Kars-Ardahan	57. Yozgat

Tablo 38: 2011 Yılı Analiz Sonuçları

Doğal gaz dağıtım şirketlerine yönelik yukarıda bahsi geçen inceleme ve izleme faaliyetlerinin yanı sıra, 5 yıllık sürelerini tamamlayan Dağıtım Şirketlerinin şartname kapsamında yatırım yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediğinin tespit edilmesi ve kesin teminat iadesinin sağlanması amacıyla inceleme faaliyetleri başlatılmıştır.

Bu kapsamda, Kurumumuz adına gerekli inceleme faaliyetlerini yürütmek ve raporlamak üzere UGETAM ve S&Q MART firmalarına yetki verilmiştir.

Söz konusu akredite firmalar tarafından anlaşmalı oldukları doğal gaz dağıtım bölgelerinde faaliyet göstermekte olan 16 dağıtım şirketine yönelik incelemeler gerçekleştirilmiş olup 22.06.2011 tarihi itibarı ile 14 dağıtım şirketi ile ilgili hazırlanan raporlar değerlendirilmek üzere Kurumumuza sunulmuştur. Devam eden süreçte alınan Kurul Kararları doğrultusunda söz konusu raporların revizesi gerekmiştir. Revizyon çalışmaları tamamlanan bu raporlara ek olarak 11.05.2012 tarihi itibarı ile 23 dağıtım bölgesinde 5 yıllık

sürelili yükümlülüklerle ilişkin gerçekleştirilen incelemeler sonucunda hazırlanan raporlar ile birlikte değerlendirilmek üzere Kurumumuza sunulmuştur.

5 yılını doldurmuş şirketlere yönelik yapılan incelemelerin neticeleri Kurumumuz tarafından değerlendirilmekte ve bu konudaki çalışmalar hızla devam ettirilmektedir. 2013 yılı ve sonrasında da, 5 yılını tamamlayan diğer şirketlere yönelik gerekli inceleme çalışmalarına devam edilecektir.

5.3.Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri

5.3.1.Denetim ve Soruşturmalar

Petrol piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması, hata, aykırılık, usulsüzlük ve suistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır. Petrol piyasası faaliyetlerine yönelik gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyetleri neticesinde, idari para cezaları ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Petrol Piyasası Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan, "Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli ile veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutar." hükmü çerçevesinde, piyasada faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilere yönelik yapılacak olan denetimlerin yurt çapında gerçekleştirilebilmesi için Kurumumuz ile İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı), Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı arasında Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri imzalanmıştır. Söz konusu protokolcülük kuruluşları tarafından Kurumumuz adına yürütülen denetim çalışmaları 2011 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

İşbirliği Protokolü hükümleri doğrultusunda, denetim yapılacak piyasa faaliyetleri, denetim tarihi ve denetimin gerçekleştirileceği bölgeler Denetim Dairesi Başkanlığınca yapılacak çalışma sonrasında belirlenmiş, Kurul Kararı alındığı tarihten itibaren 1 (bir) yıl içerisinde müşterek planlanarak veya denetimle yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sorumluluk bölgelerinde bu kuruluşlarca planlanarak iki program halinde Ulusal Marker denetimlerinin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikayet ve ihbarlar çerçevesinde Protokolcülük Kuruluşları tarafından denetimlerin yapılmasına devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Gümrük Müsteşarlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıklarınca denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Ayrıca lisans sahiplerinin 5015 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermedikleri de incelenmiştir.

2011 yılında Petrol Piyasasında yapılan denetimler sonucunda alınan toplam 3726 adet numunenin akredite laboratuvarlarda yapılan analizi neticesinde, 2513 adetinin ulusal marker seviyesinin yetersiz olduğu, 2598 adetinin teknik düzenlemelere aykır olduğu tespit edilmiş olup; analizi yapılan numunelerden 1086 adeti marker seviyesi yeterli ve teknik düzenlemelere uygun çıkmıştır.

Teknik Düzenlemeler		
	UYGUN	AYKIRI
GEÇERLİ	1.086	127
GEÇERSİZ	42	2.471

Tablo 39: 2011 Yılı Analiz Sonuçları

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ilgili mevzuata aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen toplam 1.614 adet gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 189.198.154.TL idari para

cezası uygulanmıştır. Uygulanan idari para cezaları, lisans türü ve mevzuata aykırı eylem türüne göre ayrıntılı olarak Tablo 40 ve 41'de ele alınmıştır.

Yaptırma İlişkin Fiil	Ceza Sayısı	Toplam Ceza Tutarı (TL)
5015 S.K.nun 18. maddesine aykırılık ULUSAL MARKERSİZ AKARYAKIT İKMALİ	3	1.800.000
5015 S.K.nun 2., 3. ve 4. maddelerine aykırılık LİSANSIZ BAYİLERE AKARYAKIT İKMALİ YAPMAK	7	5.986.160
5015 S.K.nun 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine aykırılık LİSANSIZ PİYASA FAALİYETİ	1	672.000
5015 S.K.nun 3. maddesinin 7. ve 9. fıkralarına aykırılık LİSANSTA İZİNSİZ DEĞİŞİKLİK GİZLİ TANK BULUNDURMA VB.	1	57.232
5015 S.K.nun 4. maddesinin (i) bendine aykırılık TEKNİK DÜZENLEMELERE AYKIRI AKARYAKIT İKMALİ	4	1.176.388
5015 S.K.nun 7. maddesinin 2. fıkrasına aykırılık KENDİ BAYİLERİ DIŞINDA AKARYAKIT İKMALİ	4	4.800.000
Genel Toplam	20	14.491.780

Tablo 40: 2011 Yılında 5015 Sayılı Kanun Kapsamında Petrol Piyasasında Dağıtıcılara-Depoculara-Rafinerilere Uygulanan İdari Para Cezaları

Yaptırma İlişkin Fiil	Ceza Sayısı	Toplam Ceza Tutarı (TL)
5015 S.K.nun 10. maddesinin 14. bendine aykırılık TAVAN FİYATA UYULMAMASI	2	268.800
5015 S.K.nun 15. maddesine ve 4. maddesinin 4. fıkrasının (d) bendine aykırılık SİGORTA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMEMESİ	13	152.854
5015 S.K.nun 18. maddesine aykırılık ULUSAL MARKER SEVİYESİ GEÇERSİZ AKARYAKIT İKMALİ	21	2.746.712
5015 S.K.nun 18. maddesine ve 4. maddesinin 4. fıkrasının (i) bendine aykırılık ULUSAL MARKER SEVİYESİ GEÇERSİZ VE TEKNİK DÜZENLEMELERE AYKIRI AKARYAKIT İKMALİ	457	64.333.767
5015 S.K.nun 18. maddesine, 8. maddesinin (b) bendine ve 4. maddesinin 4. fıkrasının (i) bendine aykırılık ULUSAL MARKER SEVİYESİ GEÇERSİZ, TAĞŞIŞ EDİLMİŞ VE TEKNİK DÜZENLEMELERE AYKIRI AKARYAKIT İKMALİ	28	4.727.654
5015 S.K.nun 3. maddesinin 1. fıkrası LİSANSIZ PİYASA FAALİYETİ	162	23.091.404
5015 S.K.nun 3. maddesinin 7. ve 9. fıkrasına aykırılık LİSANSTA İZİNSİZ DEĞİŞİKLİK GİZLİ TANK BULUNDURMA VB.	185	2.133.910
5015 S.K.nun 4. maddesinin (i) bendine aykırılık TEKNİK DÜZENLEMELERE AYKIRI AKARYAKIT İKMALİ	163	13.987.493
5015 S.K.nun 4. maddesinin 1. ve 2. fıkralarına aykırılık	174	12.105.959
5015 S.K.nun 4. maddesinin 3. fıkrasına aykırılık KÖTÜ NİYET VE TEHLİKELİ EYLEM	3	386.160
5015 S.K.nun 4. maddesinin 4. fıkrasının (f) bendine aykırılık BİLDİRİM YAPMAMA	1	286.160
5015 S.K.nun 8. maddesine aykırılık DAĞITICI DIŞI AKARYAKIT İKMALİ-TAGŞIŞ	310	41.699.289
5015 S.K.nun 8. maddesinin 3. fıkrasına aykırılık KÖY POMPASI	10	544.464
5015 S.K.nun 9. maddesinin 7. fıkrasına aykırılık İSTASYON DIŞI AKARYAKIT İKMALİ	27	3.410.224
5015 S.K.nun 7. maddesinin 4. fıkrasına aykırılık ESKİ DAĞITICI EMARALARINI KALDIRMAMAK	30	4.253.086
Diğer	8	578.438
Genel Toplam	1594	174.706.374

Tablo 41: 2011 Yılında 5015 Sayılı Kanun Kapsamında Petrol Piyasasında Bayilere Uygulanan İdari Para Cezaları

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Petrol Piyasasında faaliyet gösteren gerçek/tüzel kişilere uygulanan idari para cezalarının illere göre dağılımı ise Tablo 42'de verilmiştir.

BAYİLER		
İller	Ceza Sayısı	Ceza Tutarı (TL)
Adana	32	3.725.598
Adıyaman	8	921.756
Afyonkarahisar	56	4.779.676
Ağrı	9	929.640
Aksaray	38	5.157.455
Amasya	4	455.245
Ankara	142	20.751.079
Antalya	16	1.463.462
Ardahan		
Artvin	1	137.356
Aydın	7	839.424
Balıkesir	42	4.999.206
Bartın		
Batman	7	717.835
Bayburt		
Bilecik	18	1.606.244
Bingöl		
Bitlis	54	5.872.333
Bolu	30	3.101.258
Burdur	1	134.400
Bursa	23	2.491.546
Çanakkale	1	137.356
Çankırı	42	8.029.876
Çorum	15	1.594.504
Denizli	4	200.000
Diyarbakır	39	4.132.170
Düzce	12	1.307.400
Edirne	4	214.464
Elazığ	13	1.032.984
Erzincan	2	412.068
Erzurum	3	906.092
Eskişehir	14	1.413.056
Gaziantep	77	7.254.312
Giresun		
Gümüşhane		
Hakkari	1	120.000
Hatay	2	274.712

Iğdır	9	1.504.626
Isparta	26	1.557.646
İstanbul	63	5.212.424
İzmir	116	11.926.732
Kahramanmaraş	13	1.641.304
Karabük	5	480.889
Karaman	6	391.706
Kars	5	586.344
Kastamonu	12	1.141.430
Kayseri	8	1.072.624
Kırıkkale	35	4.187.533
Kırklareli	5	429.052
Kırşehir	10	838.756
Kilis	1	250.000
Kocaeli	12	1.735.029
Konya	75	7.731.368
Kütahya	7	748.068
Malatya	3	667.356
Manisa	66	7.037.931
Mardin	2	191.632
Mersin	21	2.243.537
Muğla	9	830.000
Muş		
Nevşehir	19	1.782.558
Niğde	63	6.026.778
Ordu	2	107.232
Osmaniye	7	587.200
Rize	3	247.632
Sakarya	53	5.861.072
Samsun	15	1.364.672
Siirt	3	409.112
Sinop		
Sivas	1	57.232
Şanlıurfa	24	1.958.038
Şırnak	22	2.192.776
Tekirdağ	5	432.226
Tokat	2	257.356
Tunceli	2	114.464
Trabzon	1	50.000
Uşak	6	1.053.277
Van	135	14.196.164
Yalova	4	434.091
Yozgat	1	56.000
Zonguldak		
TOPLAM	1594	174.706.374

Tablo 42: 2011 Yılında Petrol Piyasasında Bayilere Uygulanan İdari Para Cezalarının İller Bazında Dağılımı

Diğer taraftan, 2011 yılı içerisinde Petrol Piyasasında depolama, dağıtıcı ve rafinericilere uygulanan 20 adet idari para cezaları toplamı 14.491.780-TL olmuştur.

5.3.2. Ulusal Marker

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilerek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18'inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, ulusal marker uygulaması 01.01.2007 tarihinde başlamıştır.

Ulusal marker ve ulusal marker ile işaretlenen akaryakıt içerisindeki ulusal marker oranını ölçen kontrol cihazları, Kurumumuz ile TÜBİTAK arasında 17.03.2006 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında TÜBİTAK tarafından üretilmiştir. Ulusal marker, akaryakıtta ulusal marker eklemekle yükümlü lisans sahiplerine Kocaeli/Gebze'de TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü'nde teslim edilmektedir. Diğer taraftan, ilgili lisans sahiplerince ulusal marker ile işaretlenen akaryakıtın Kurumca belirlenen şart ve miktarda ulusal marker içerecek şekilde işaretlenip işaretlenmediğini

kontrol etmek için TÜBİTAK tarafından özel konsantrasyon ölçüm cihazları üretilmiş ve bu cihazlar Kurumca belirlenen lisans sahiplerine teslim edilmiştir.

01.01.2007 tarihi itibarıyla benzin, motorin ve biodizel türlerine; yurt içi piyasaya giriş noktaları olan rafineri çıkışında, gümrük girişinde veya ilk defa ticari faaliyete konu edileceği diğer tesislerde olmak üzere rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı sahipleri tarafından Kurumca belirlenen 8 ppm (0,008 Litre Marker/1000 Litre) oranında ulusal marker eklenmektedir. Ulusal marker ekleme işleminin, ilgili lisans sahipleri tarafından yukarıda belirtilen tesislerde kurulan otomatik dozaj kontrollü enjeksiyon sistemleri aracılığıyla yapılması gerekmektedir. Ulusal markerle işaretlenen akaryakıtın, ekleme işlemi sonrasında Kurumumuzca belirlenen konsantrasyon aralığına ulaşmış olmadığı lisans sahiplerine teslim edilen cihazlarla tespit edildikten sonra yurt içi piyasaya arz edilmektedir.

Uygulamanın başlamasından bu yana ilgili lisans sahiplerine teslim edilen, ilgili lisans sahiplerince kullanılan ulusal marker ve işaretlenen akaryakıt miktarları aşağıdaki tabloda güncel olarak verilmektedir:

		Teslim Edilen UM Miktarı (Lt.)	Kullanılan UM Miktarı (Lt.)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m³)	İşaretlenen Biodizel/ Etanol Miktarı (m³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m³)
2007	Rafineri	105.502,64	100.936,65	2.550.960	9.813.110	0	12.364.070
	Dağıtıcılar	63.270,89	56.522,89	751.636	6.247.129	26.719	7.025.484
	Toplam	168.773,53	157.459,54	3.302.596	16.060.239	26.719	19.389.554
2008	Rafineri	99.646,23	97.632,10	2.632.398	9.527.443	0	12.159.841
	Dağıtıcılar	58.378,19	58.724,41	394.211	6.843.603	18.568	7.256.382
	Toplam	158.024,42	156.356,51	3.026.609	16.371.046	18.568	19.416.223
2009	Rafineri	87.617,32	88.218,87	2.675.966	8.320.760	0	10.996.726
	Dağıtıcılar	66.726,45	66.141,29	276.821	7.975.514	12.231	8.264.566
	Toplam	154.343,77	154.360,16	2.952.787	16.296.274	12.231	19.261.292
2010	Rafineri	79.641,87	79.614,98	2.380.445	7.571.627	0	9.952.072
	Dağıtıcılar	80.050,80	78.335,93	367.442	9.405.426	18.591	9.791.459
	Toplam	159.692,67	157.950,90	2.747.888	16.977.053	18.591	19.743.532
2011	Rafineri	91.993,00	92.304,00	2.413.099	9.124.916	0	11.538.015
	Dağıtıcılar	72.401,00	72.963,00	193.624	8.903.953	22.982	9.120.599
	Toplam	164.394,00	165.267,00	2.606.723	18.028.869	22.982	20.658.574
TOPLAM	Rafineri	464.401	458.707	12.652.868	44.357.856	0	57.010.724
	Dağıtıcılar	340.827	332.688	1.983.734	39.375.625	99.091	41.458.490
	Genel Toplam	805.228	791.394	14.636.602	83.733.481	99.091	98.469.214

Tablo 43: Yıllar itibarıyla Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

İlgili lisans sahipleri tarafından Kurumca belirlenen şart ve seviyede marker eklendikten sonra yurt içine pazarlanan akaryakıtın ikmal zincirinin herhangi bir noktasında denetimler kapsamında kontrolü ise TÜBİTAK tarafından üretilen 482 adet "Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı" ile yapılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurumumuz ile İçişleri Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

faaliyetine konu edilen akaryakıtın yeterli şart ve seviyede ulusal marker içerip içermediğinin tespit edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin katılımıyla denetim programları kapsamında denetimler yapılmıştır. Bu denetimler kapsamında sahada yapılan ölçümler sonucu geçersiz çıkan numuneler, TÜBİTAK, ODTÜ-PAL ve İNÖNÜ-PAL'e intikal ettirilmiştir. Bu denetimler sonucunda standart dışı veya kaçak akaryakıt şüphesi ile

Yıllar	Toplam Ölçüm Sayısı	Geçerli Ölçüm Sayısı	%	Geçersiz Ölçüm Sayısı	%
2007*	63.336	52.662	83,1	10.674	16,9
2008	77.981	64.898	83,2	13.083	16,8
2009	86.907	78.317	90,1	8.590	9,9
2010	84.218	73.699	87,5	10.519	12,5
2011	79.795	66.820	83,7	12.975	16,3
TOPLAM	392.237	336.396	85,8	55.841	14,2

Tablo 44: Yıllar İtibariyle Ulusal Marker Saha Cihazı (Xp) Ölçüm Sonuçları
* 2007 yılı Haziran-Aralık 2007 dönemini içermektedir.

Diğer taraftan, 15.10.2007 tarihli ve 26671 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/25 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca, kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı akaryakıt alımlarında benzin, motorin ve biodizel türlerinin toplu olarak alıcı idarenin tank veya deposuna teslimi esnasında ulusal marker kontrolü yapılmaktadır. Ulusal marker kontrolü, akaryakıtın alıcı idare tarafından teslim alınmasından önce, idarenin talebi üzerine Bilim, Sanayi ve Teknoloji, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığının merkez veya taşra teşkilatlarınca yapılmaktadır.

Ulusal Marker denetimleri kapsamında yurt genelinde bulunan istasyonlu akaryakıt bayileri tarafından piyasa

alınan ve yapılan analizler neticesinde teknik düzenlemelere aykırı çıkmış ve/veya ulusal marker oranı geçersiz çıkan tesislere ilişkin yasal işlemler gerçekleştirilmiştir.

Ulusal marker uygulaması neticesinde, ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilmekte ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

5.3.3. Akredite Laboratuvarlar

Petrol piyasasının izlenmesi ve denetlenmesi, piyasaya

sunulan akaryakıtın kalitesinin belirlenmesi ve yurda kaçak giren akaryakıtın saptanması açısından önemlidir. Petrol piyasasına ilişkin faaliyetler kapsamındaki tesislerin ve piyasaya sunulan akaryakıtın teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluğuna yönelik inceleme ve denetimler, "Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik" kapsamında yapılmaktadır. Bu Yönetmeliğin ekinde her akaryakıt türü için istenilen analizler belirtilmiş, bu analizlerin akredite laboratuvarlarda yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, Petrol Piyasası Kanunu'nun 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan, "Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli ile veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tabi tutar. Kurum, denetimlerde kullanılmak üzere, Türkiye Akreditasyon Kurumu ile işbirliği yaparak akredite sabit ve gezici laboratuvarlar kurabilir, kurulmasına kaynak aktarabilir..." hükmü uyarınca, 22.03.2007 tarihli ve 1136/12 sayılı Kurul Kararı ile akredite laboratuvar kurulması ve akaryakıt türlerinin analizlerinin yapılmasına ilişkin işbirliği protokolünün Ege Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ile Kurumumuz arasında imzalanmasına karar verilmiş olup Kurumumuz ile anılan üniversiteler arasında 02.04.2007 tarihinde işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Üniversiteler tarafından laboratuvarların %100 akredite olmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmekte olup, setan sayısı analizleri haricinde diğer analizlerde akreditasyon işlemlerini tamamlayabilmeleri için tanınan süre,

- İnönü Üniversitesi için 31.12.2012,
- Ege Üniversitesi için 31.12.2012,
- Karadeniz Teknik Üniversitesi için 02.08.2012 tarihi olarak belirlenmiştir.

Setan sayısı analizleri için akreditasyon işlemlerinin ise 13-

14.10.2012 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan İnönü Üniversitesi kendisine tanınan süreden önce benzin ve gazyağı türlerinde akreditasyon işlemlerini tamamladığını Kurumumuza bildirerek analizlere ilişkin ek protokol imzalanması talebini bildirmiştir. İnönü Üniversitesi ile Kurumumuz arasında denetimler kapsamında alınan benzin ve gazyağı numunelerinin analizleri ve ulusal marker ölçümlerine ilişkin 21.03.2011- 31.12.2011 tarihlerini kapsayan hizmet alım sözleşmesi imzalanmıştır. Ayrıca, 30.12.2011 tarihinde İnönü Üniversitesi revize edilen akreditasyonu ile motorin, fuel-oil ve yakıt nafta türlerinin tamamında da akredite olmuştur.

Karadeniz Teknik Üniversitesi, benzin, fuel-oil, gazyağı, yakıt nafta ve yakıtbiyodizel türlerine ilişkin analizlerde %100 akredite olduğunu Kurumumuza bildirerek analizlere ilişkin ek protokol imzalanması talebini bildirmiştir. Söz konusu üniversite ile ek protokol imzalanmış olup, %100 akredite olunan akaryakıt türlerinin analizleri ve ulusal marker ölçümlerine ilişkin 01.11.2011- 31.12.2011 tarihlerini kapsayan hizmet alım sözleşmesi imzalanmıştır.

Ege Üniversitesi hem gözetim denetim hem de kapsam genişletme nedeniyle TÜRKAK'a başvuru yapıldığını, kapsam genişletmede başvuru tüm parametrelerde başarılı olunması durumunda benzin, fuel-oil, gazyağı ve yakıt nafta türlerinde tüm parametrelerde akredite olunacağını Kurumumuza bildirmiştir. Başvurulara ilişkin süreç devam etmektedir. Akaryakıt türlerinden herhangi birine ilişkin analizlerin tamamında akredite olunmasını müteakip, Ek Protokol Ege Üniversitesi ile de imzalanacak olup, 2012 yılı içerisinde analizlerin tamamında akredite olunan akaryakıt türleri için söz konusu üniversiteden de hizmet alımına başlanabileceği düşünülmektedir.

5.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri

Sıvılaştırılmış petrol gazları piyasası denetimleri de, piyasada

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuata uygunluğunun incelenmesi ve değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. Sıvılaştırılmış petrol gazları piyasasında yapılan faaliyetlere yönelik inceleme - denetim faaliyetleri ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar ve cezalar, 5307 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi çerçevesinde uygulanmaktadır. Bu kanun hükümlerine dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuat kapsamında da işlemler yürütülmektedir.

LPG piyasasında denetimlere ilişkin olarak Kurum ile İçişleri Bakanlığı arasında 14.06.2006 tarihinde, Sanayi ve Ticaret

Bakanlığı ile de 28.06.2006 tarihinde "Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır. Bu kapsamda, piyasanın tamamı denetlenmiş olup, lisanssız olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri mühürleme suretiyle durdurulmuştur.

2011 yılında 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Kanunu ve ilgili mevzuata aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen 402 gerçek ve tüzel kişiye, uygulanan idari para cezalarının toplamı ise 52.999.326.-TL'dir.

BAYİLER		
İller	Ceza	Ceza Tutarı (TL)
Adana	6	291.160
Adıyaman	15	1.873.824
Afyonkarahisar	10	2.312.130
Ağrı	1	286.160
Aksaray	1	286.160
Amasya	5	802.534
Ankara	13	3.048.388
Antalya	1	1.120
Ardahan	2	2.000
Artvin	1	219.600
Aydın		
Balıkesir	1	286.160
Bartın		
Batman	1	1.232
Bayburt		
Bilecik		
Bingöl		
Bitlis	3	519.600
Bolu	2	530.000
Burdur	1	286.160
Bursa	1	61.638
Çanakkale	1	1.000
Çankırı	2	594.354
Çorum	1	1.144
Denizli		
Diyarbakır	2	572.320

BAYİLER		
İller	Ceza	Ceza Tutarı (TL)
Düzce	1	286.160
Edirne		
Elazığ	2	2.000
Erzincan	2	858.480
Erzurum	4	253.000
Eskişehir	1	1.120
Gaziantep	2	2.120
Giresun		
Gümüşhane		
Hakkari		
Hatay		
Iğdır	1	280.000
Isparta	28	3.275.604
İstanbul	15	2.229.947
İzmir	5	254.360
Kahramanmaraş	14	3.954.354
Karabük	3	239.080
Karaman	5	229.928
Kars		
Kastamonu	1	1.144
Kayseri		
Kırıkkale	13	3.658.594
Kırklareli		
Kırşehir		
Kilis		
Kocaeli	1	1000

BAYİLER		
İller	Ceza	Ceza Tutarı (TL)
Konya	11	783.272
Kütahya		
Malatya	8	593.000
Manisa	8	700.194
Mardin	3	902.548
Mersin	1	1.144
Muğla	8	1.135.255
Muş		
Nevşehir	4	670.194
Niğde	7	1.996.960
Ordu	20	1.869.932
Osmaniye	8	2.289.280
Rize		
Sakarya	5	1.114.194
Samsun	7	2.004.868
Siirt		
Sinop	1	1.144
Sivas		
Şanlıurfa	8	1.094.480
Şırnak	1	286.160
Tekirdağ		
Tokat		
Tunceli		
Trabzon	2	719.600
Uşak	1	286.160
Van	8	1.786.592
Yalova		
Yozgat	2	858.480
Zonguldak		
TOPLAM	381	46.597.032

Tablo 45: 2011 Yılında LPG Piyasasında Uygulanan İdari Para Cezalarının Dağılımı

Diğer taraftan, 2011 yılı içerisinde LPG Piyasasında depolama, dağıtıcı ve rafinericilere uygulanan 21 adet idari para cezası toplamı 6.402.294-TL olmuştur. Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikayet ve ihbarlar çerçevesinde Protokolcü Kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına

devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Gümrük Müsteşarlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıklarınca denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Protokolcü Kuruluşlar	Aktarılan (TL)
Jandarma Genel Komutanlığı	1.500.000-TL
Emniyet Genel Müdürlüğü	1.000.000-TL
Sahil Güvenlik Komutanlığı	2.200.000-TL
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	2.000.000-TL
Gümrük Müsteşarlığı	300.000-TL
TÜBİTAK	17.000.000-TL
Analiz Bedeli	5.500.000-TL
TOPLAM	29.500.000.-TL

Tablo 46: 2011 Yılında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Aktarılan Ödenek Aktarımı

6. KAMULAŞTIRMA, KİRALAMA ve İRTİFAK HAKKI TESİSİ

Elektrik piyasasında üretim ve/veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde veya Doğal Gaz ve Petrol Piyasası Kanunlarında öngörülen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dâhilinde Kurumca kamulaştırma yapılır. Bu konuda Kurulca verilecek olan kamulaştırma kararları kamu yararı kararı yerine geçer. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir. Ayrıca, Kurumca yapılacak kamulaştırma işlemlerinde, enerji yatırımlarının bir an önce gerçekleştirilmesi amacıyla 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesi uygulanır.

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti, üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur. Piyasada üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun görülmesi hâlinde, ilgili mevzuat uyarınca Maliye Bakanlığı ile lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri arasında lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır. Bu şekilde tesis edilen irtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü, lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

Özel hukuk tüzel kişilerince yürütülen üretim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum veya kuruluşlarına ait taşınmazlar, Kurumca 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30'uncu maddesi uygulanarak temin edilir. Bu taşınmazlar üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur.

Elektrik piyasasında elektrik üretim ve dağıtım tesisleri; doğal gaz piyasasında, iletim, dağıtım ve depolama tesisleri; petrol piyasasında, rafineri, lisanslı depolama tesisleri, iletim hatları ve Kurumca belirlenecek işletme tesislerinden kurulabilmesi için gerekli olan özel mülkiyete veya Kamuya ait taşınmaz malların temin edilmesi ve Hazine taşınmaz mallarında irtifak hakkı tesis edilmesi veya kiralama yapılması hizmetleri sunulmaktadır. Bu kapsamda, 2011 yılında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Elektrik Piyasası için 2011 yılında yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan 170 adet HES, 10 adet RES, 6 adet Termik, 2 adet Biyogaz, 2 adet jeotermal elektrik üretim tesisi olmak üzere toplam 190 adet elektrik üretim tesisinin kamulaştırma ile ilgili işlemleri yürütülmüştür.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan 190 adet elektrik üretim tesisi için, toplam 24.568 adet taşınmaz malın 66.160.459,90 m² 'lik yüzölçümünün kamulaştırılması amacıyla 195 adet kamulaştırma kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan elektrik üretim tesisleri için, toplam 474 adet taşınmaz malın 2.338.829,27 m² 'lik kısmının 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30. maddesi gereğince Maliye Hazinesine devredilmesi amacıyla 66 adet kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan elektrik üretim tesisleri için, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan toplam 334 adet taşınmaz malın 2.195.612,22 m² 'lik kısmında irtifak hakkı tesis edilmesi amacıyla 69 adet kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan elektrik üretim tesisleri için, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan toplam 452 adet taşınmaz malın 3.150.291,17 m² 'lik kısmında kiralama yapılması amacıyla 14 adet kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan elektrik üretim tesisleri için Maliye Hazinesinin mülkiyetinde bulunan toplam 604 adet taşınmaz malın 4.015.093,11 m² 'lik kısmında irtifak hakkı tesis edilmesi amacıyla 93 adet kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan elektrik üretim tesisleri için Maliye Hazinesinin mülkiyetinde bulunan toplam 702 adet taşınmaz malın

2.794.830,36 m² 'lik kısmında kiralama yapılması amacıyla 23 adet kurul kararı alınmıştır.

- 2011 yılı içerisinde, Elektrik Piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan tesisler için, toplam 27134 adet taşınmaz mal ve 80.655.122,03 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kiralama vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 460 adet Kurul kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurumumuzca yürütülmektedir.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere özelleştirme kapsamında özel hukuk tüzel kişilere devredilen elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili olarak 1547 adet taşınmaz malın 1.277.336,02 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma amacıyla 44 adet kamulaştırma kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere özelleştirme kapsamında özel hukuk tüzel kişilere devredilen elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili olarak 65 adet taşınmaz malın 9.561,10 m² yüzölçümlü alanın 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30. Maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak 19 adet Kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere özelleştirme kapsamında özel hukuk tüzel kişilere devredilen elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili olarak Maliye Hazinesi ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan toplam 166 adet taşınmaz malın 166.053,79 m² yüzölçümlü alan üzerinde irtifak hakkı tesis etmek amacıyla 25 adet Kurul kararı alınmıştır.
- Elektrik piyasasında faaliyet göstermek üzere özelleştirme kapsamında özel hukuk tüzel kişilere devredilen elektrik dağıtım tesisleri ile ilgili olarak toplam 1.778 adet taşınmaz mal ve 1.452.950,91 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 88 adet Kurul kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurumumuzca yürütülmektedir.

Doğal Gaz Piyasası için 2011 yılında yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Doğal Gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan 14 adet dağıtım tesisi için toplam 98 adet taşınmaz malın 37.464,98 m² 'lik yüzölçümünün kamulaştırılması amacıyla 15 adet kamulaştırma kararı alınmıştır.
- Doğal Gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan dağıtım tesisleri için Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya Maliye Hazinesi mülkiyetinde bulunan toplam 11 adet taşınmaz malın 11.501,60 m² 'lik kısmında irtifak hakkı tesis edilmesi amacıyla 5 adet kurul kararı alınmıştır.
- Doğal Gaz piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan dağıtım tesisleri için toplam 6 adet taşınmaz malın 10583,87 m² 'lik kısmının 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30. maddesi gereğince Maliye Hazinesine devredilmesi amacıyla 3 adet kurul kararı alınmıştır.
- Doğalgaz Piyasasında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan tesisler için, toplam 115 adet taşınmaz mal ve 59.550,45 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kiralama vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 23 adet Kurul kararı alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurumumuzca yürütülmektedir.

Petrol Piyasası için 2011 yılında birimiz tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Petrol Piyasası Faaliyetleri kapsamında 1 adet petrol rafineri, 3 adet petrol depolama tesisi ve 1 adet iletim tesisi olmak üzere toplam 5 adet tesise ilişkin arazi temini işlemleri yürütülmektedir.
- 2011 yılı içerisinde elektrik, doğalgaz ve petrol piyasalarında faaliyet göstermek üzere kurulması planlanan tesisler için, toplam 30.127 adet taşınmaz mal ve

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

82.167.623,39 m² yüzölçümlü alan üzerinde kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kiralama vb. taşınmaz mal temini işlemlerine yönelik olarak toplam 571 adet Kurul karar alınmış olup arazi edinim işlemleri Kurumumuzca yürütülmektedir.

- Ayrıca, lisans sahibi tüzel kişilerin proje çalışmalarında kullanılmak üzere 2011 yılı içerisinde Harita Genel Komutanlığından 1/25.000 ölçekli 31 adet, 1/100.000 ölçekli 6 adet basılı ve 1/25.000 ölçekli 542 sayısal olmak üzere toplam 579 adet harita ile 24 streskopik hava fotoğrafı, 1191 adet hava fotoğrafı temin edilmiş, 14 adet hava fotoğrafı çekim izni alınmıştır.

2011 yılı sonu itibarıyla, elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarında 681 adet projeye ilişkin inşaat öncesi dönem işlemleri ve arazi temin çalışmaları yürütülmektedir. 2010 yılına göre proje sayısındaki artış oranı % 34 olarak gerçekleşmiştir.

7. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI

Tüketici haklarının korunmasını teminen; şikâyet ve başvuruların inceleyerek sonuçlandırma, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin, tüketicilerine sundukları hizmetlerde uygulanacak standartlar, usul ve esasların belirleme, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

7.1. Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; Kurumun internet sayfasında yer alan tüketici bölümünde mevcut uygulamalara ilişkin mevzuatımızda yer alan hususlar tüketicilerin bilgisine sunulmaktadır.

7.2. Müşteri Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi

Elektrik piyasasında dağıtım/perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler ile doğal gaz şehir içi dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yürütülecek müşteri hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar sırasıyla, "Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği" ve "Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği"nde belirlenmiştir. Ancak perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler dışındaki perakende satış hizmetlerine ilişkin hükümler ise ikili anlaşmalar kapsamında düzenlenmektedir.

Tüm müşterilerine eşit, taraflar arasında aynm gözetmeksizin, yeterli, kaliteli ve sürekli enerji sunacak şekilde hizmet vermekle yükümlü bulunan dağıtım/perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler, müşterileriyle olan ilişkilerinde mevzuat çerçevesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirirken karşılaşılan sorunları çözümlenmek, bu çerçevede faaliyet konularına ilişkin ihbar ve şikâyetleri değerlendirmek üzere müşteri hizmetleri birimi oluşturmak ve başvuruları mevzuatta belirtilen süreler dâhilinde sonuçlandırmak zorundadırlar.

Tüketiciler, hizmet veren şirketlere yaptıkları başvurularda yeterli veya tatmin edici cevap alamadıkları takdirde Kuruma başvurma hakkına sahiptirler. Bu şekilde Kuruma ulaşan başvurular, konu ile ilgili tüzel kişi ile yapılan yazışmalar ile birlikte değerlendirmeye alınmakta ve mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

Akaryakıt ve madeni yağlar ile ilişkin tüketici ihbar ve şikâyetleri öncelikle bunların satın alındığı kişiye ve/veya bu kişinin tedarikçisine yapılır. Yapılacak şikâyete otuz gün içerisinde, hiç veya tatmin edici cevap alınmadığı takdirde Kuruma müracaat edilebilmektedir.

8. HUKUK İŞLERİ

8.1. Dava Takip İşlemleri

Kurumun taraf olduğu dava ve takiplere ilişkin iş ve işlemler, 11.09.2003 tarihli ve 207/51 sayılı Kurul karar ile kabul edilerek yürürlüğe konulan "Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Taraf Olduğu Davaların Takibine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde yürütülmektedir. 2011 yılında 6235 adet davaya taraf olunmuştur. Bu davalardan 4487 adedi ceza davası, 1181 adedi idari dava, 567 adedi ise adli davalardır.

8.2. Görüş Verme

Kurumun hizmet birimlerine, çalışmalarını yürüttükleri mevzuat hazırlama gibi düzenleyici işlemler ile Kurumu bağlayacak, Kuruma yükümlülük getirecek ya da Kurumun veya mensuplarının taraf olabileceği ihtilaflara yol açabilecek nitelikteki işlemleri tesis etmeden önce veya hukuki bir konuyla ilgili görüş verilmektedir. Bu çerçevede 2011 yılında ilgili birimlere toplam 181 görüş verilmiştir.

9. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

9.1. Konferans ve Tanıtım Faaliyetleri

Kurumsal yapımızın güçlendirilmesi, uluslararası platformlarda Ülkemizin temsil edilmesi, personelimizin bilgi ve tecrübelerinin artırılması, AB ülkelerindeki uygulamaların takip edilmesi ve Kurumumuz ile ülkemizin yararına olacak önemli işbirliği imkânları tesis edilmesi amacıyla yurt dışında gerçekleştirilen konferans ve tanıtım faaliyetlerine katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda; Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA), Avrupa Enerji Düzenleyicileri Birliği (CEER), Güneydoğu Avrupa Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu (ECRB), Uluslararası Enerji Ajansı (UEA), Avrupa Elektrik ve Doğal Gaz Düzenleyicileri Grubu (ERGEG), Enerji Topluluğu Sekreteryası (ECS), Akdeniz Bölgesi Elektrik ve Doğal Gaz

Düzenleyicileri Çalışma Grubu Derneği (MEDREG) ve Avrupa Birliği Komisyonunun da aralarında bulunduğu uluslararası organizasyonlar ve diğer ülke enerji piyasaları düzenleyici kurumlarının düzenlediği toplantı, konferans, seminer, fuar ve eğitim programlarına katılım sağlanmış, çeşitli ülkelerin enerji piyasası düzenleyicileri ile temaslarda bulunulmuştur. 2011 yılında çeşitli ülkelere toplam 81 kısa süreli çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. Yurt içinde de çeşitli uluslararası konferans ve toplantılara katılım sağlanmıştır. Yurt içi ve yurt dışında düzenlenen bu konferans ve toplantılarda, ülkemiz enerji sektöründe yaşanan gelişmeler, sektörün yeniden yapılandırılması ve özelleştirilmesi, serbestleştirme süreci, enerji politikaları, Avrupa Birliği'ne uyum, bölgesel enerji pazarı, arz güvenliği, sınır ötesi enerji ticareti, yenilenebilir enerji kaynakları gibi konular görüşülmüş, ülkemiz enerji sektörü, liberalleşme çalışmaları ve Kurumun faaliyetlerinin anlatıldığı sunumlar yapılmıştır.

9.2. Çok Taraflı Kuruluşlarla İlişkiler

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ), UEA, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi çok taraflı kuruluşlarla sürdürülen ilişkilere Kurumumuzca katkı sağlanmaya devam edilmiştir.

- KEİ Enerji Çalışma Grubunun Dönem Başkanlığı 2012 Temmuz itibarıyla 6 aylık süreyle Türkiye'ye geçecektir. Bu kapsamda enerji piyasaları ile ilgili çalışmalara Kurumumuz uzmanları tarafından katılım sağlanmış ve bundan sonraki süreçte de aktif olarak ulusal ve uluslararası düzeyde katılım ve destek verilecektir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (EİT), Hazar Bölgesi İşbirliği Teşkilatı ve Avrupa Birliği ile Karadeniz, Hazar Denizi ve komşuları arasında oluşturulan "Bakü İnişiyatifi"nin çalışmalarını izlenmiş, çalışmaların Türkiye'yi ilgilendiren kısımları hakkında Kurum görüşü ilgililere iletilmiştir.

- Akdeniz bölgesinde gerçekleştirilmesi hedeflenen bölgesel enerji pazarı yaklaşımını hayata geçirmek üzere bölgesel

Bölüm II Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

enerji düzenleyicileri arasında bir topluluk kurulmasını hedefleyen MEDREG ile ilişkiler sürdürülmüş, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve çalışma grubu toplantılarına iştirak edilmiştir.

- ERRA ile ilişkiler kapsamında, ERRA Genel Kurulu, Lisans/Rekabet Komitesi, Tarife/Fiyatlandırma Komitesi, Hukuk Çalışma Grubu ve AB Entegrasyon Çalışma Grubu toplantıları ile 9. Enerji Düzenleme ve Yatırım Konferansına katılım sağlanmıştır. Söz konusu komitelerde ve çalışma gruplarında görevli olarak yer alınması sayesinde diğer ülkelerde meydana gelen gelişmeleri yakından takip etme imkânı bulunmuştur.

2008 yılında yapılan ERRA Genel Kurulunda, Kurul üyesi Sayın Fatih DÖNMEZ'in ERRA Yönetim Kuruluna seçilmiş olması, 2008 yılında başlayan ERRA Başkanlar Komitesinin toplantılarına Kurum Başkanı Sayın Hasan KÖKTAŞ'ın katılması ve bunlara ilişkin çalışmalar vasıtasıyla ERRA ile ilişkiler daha sıkı bir şekilde devam ettirilmiştir. Kurul üyesi Sayın Fatih DÖNMEZ'in ERRA Yönetim Kurulu üyeliği 2012 yılı Mayıs ayına kadar devam edecek olup yeni üyelik için Sayın Alparslan BAYRAKTAR'ın aday olması için çalışmalar başlatılmıştır. ERRA çalışmaları Kurumun web sayfasından duyurulmaktadır.

- Kurumumuz personelinden oluşan bir ekip "2011 ERRA Düzenleyici Kuruluşlar Yarışması"nda birinci olmuştur.
- UEA tarafından düzenlenen SLT, SEQ ve SOM toplantıları takip edilmiş ve bu toplantılara katılım sağlanmıştır. Ayrıca, UEA ve OECD tarafından ülkemize yöneltilen bazı inceleme konularında görüş ve bilgi verilmiştir. UEA ve OECD'den temin edilen bilgi ve belgelerden Kurumun yararlanması sağlanmıştır.
- DTÖ ile ilişkiler Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) ve Dışişleri Bakanlığının koordinasyonunda yürütülmüş, örgüte üye ülkelerin çeşitli önerilerinde yer alan ve enerji sektörünü ilgilendiren hususlardaki Kurum görüşü oluşturulmuştur.

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) kapsamında enerji hizmetlerinde taahhütler konusunda yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen toplantılara katılım sağlanmıştır.

- Kasım 2009 'da Atina'da yapılan 4. Dünya Enerji Düzenleme Forumu'nda kurulduğu ilan edilen Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu'nun (ICER) Arz Güvenliği Çalışma Grubunda ERRA'yı temsilen, Rekabet Edebilirlik ve Yeterlilik Çalışma Grubunda da MEDREG'i temsilen Kurumumuz üst düzey yöneticileri görev almışlardır.
- Dünyadaki enerji düzenleyicileri ile ilgili web platformu olan Uluslararası Enerji Düzenleme Ağı'nda (IERN) Kurumumuz da yer almakta olup, 2011 yılı verileri kurum ve ülke bazında bu ağa aktarılmıştır.
- Enerji Topluluğu Antlaşması'nın 58. Maddesi gereği kurulmuş olan ve Antlaşmaya taraf olan ülkelerin ve Avrupa Topluluğu devletlerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumlarının üye olduğu ve ülkemizin de gözlemci statüsüyle faaliyetlerini takip ettiği ECRB'nin çalışmalarını takip edilmiş ve çalışmalara katkıda bulunulmuştur.
- 2010 yılının ilk çeyreğinde kurulmuş olan ve AB üye devletlerinin düzenleyici kurumlarını bir araya getiren ACER (Avrupa Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı)'na ülkemizin gözlemci üye olabilmesini teminen çeşitli girişimlerde bulunulmuştur.
- 2015 yılında 6.sı yapılacak olan "Dünya Enerji Düzenleme Forumu" nun İstanbul'da düzenlenmesi için Başbakanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Taner YILDIZ, Kültür ve Turizm Bakanı Sn. Ertuğrul GÜNAY, İstanbul Valisi Sn. Hüseyin Avni MUTLU ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sn. Kadir TOPBAŞ'ın da destekleri ile 12 Aralık 2011'de adaylık başvurusunda bulunulmuştur.

9.3. Avrupa Birliği ile İlişkiler

Avrupa Birliği ile olan ilişkiler genel olarak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Delegasyonu, ERGEG, INOGATE Programı, AB'nin Teknik Destek ve Bilgi Değişim Bürosu (TAIEX), ECS ve Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) aracılığı ile sürdürülmüştür.

AB Komisyonu'na enerji düzenlemeleri konusunda tavsiyede bulunan ve yapılan düzenlemelerin uygulama esaslarını Topluluk bazında belirleyen ERGEG'in toplantılarına Kurumumuz gözlemci olarak katılmakla birlikte, odak ve çalışma gruplarındaki temsilcilerimiz vasıtasıyla yapılan çalışmalarda aktif olarak rol alınmış, AB'nde yapılmış ve yapılması düşünülen enerji düzenlemeleri konusunda yakından bilgi sahibi olunmuştur.

AB müzakere sürecini ve müzakere fasılları kapsamında kaydedilen gelişmeleri değerlendirmek amacıyla üç ayda bir düzenlenen İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi (İKUK) toplantılarına katılmış ve katkı sağlanmıştır. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) koordinasyonunda AB'nin TAIEX ofisi ile yıl boyunca irtibata bulunularak mevcut projelerin yürütülmesi ve uyum çerçevesinde yeni destekler alınması çalışmaları yürütülmüştür.

Hollanda hükümeti tarafından AB'ye aday ülkelere hibe şeklinde sağlanan MATRA ve G2G.NL Katılım Öncesi Projeler Programları kapsamında çalışmalar yapılmıştır.

Avrupa Birliği'ne üyelik için çeşitli sektörlerdeki kurum ve kuruluşların yürüttüğü müzakere çalışmalarına katkı sürdürülmektedir. Enerji mevzuatının AB müktesebatına uyumlaştırılması çerçevesinde ABGS ve DTM eşgüdümünde yapılan çalışmalara katılmış, 2/97 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın güncellenmesine ilişkin Kurum görüşü oluşturulmuştur.

Diğer taraftan, düzenlenmemiş alanlardaki teknik mevzuatta yapılan değişikliklerin AB Komisyonu aracılığı ile üye ülkelere bildirilerek görüşlerinin alınmasını öngören 98/34 EC Yönetmeliği ve Ortaklık Konseyi Anlaşması çerçevesinde, buna paralel Türk mevzuatı doğrultusunda, DTM'nin koordinasyonunda Kurumumuza gönderilen enerji alanındaki teknik mevzuat değişiklikleri incelenmiş ve ilgili dairelerin görüşleri alınarak DTM'ye iletilmiştir. Ayrıca, DTM koordinasyonunda yürütülen Katılım Öncesi Ekonomik Program (KEP) ve ABGS koordinasyonunda yürütülerek Avrupa Komisyonu'nca yayımlanan "Türkiye İlerleme Raporu" için çalışmalar yapılmış ve Kurumun katkısı sağlanmıştır.

Türkiye-AB Mali İşbirliği süreci çerçevesinde ülkemizin AB müktesebatına uyum çalışmalarının finansmanına destek olmak üzere sağlanan Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) programlarının bir parçası olan 2011-2013 Çok Yıllı Endikatif Planlama Belgesi'nin oluşturulmasında katkı sağlanmıştır.

10. BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER

10.1. Basınla İlgili Faaliyetler

Enerji sektörü ve Kurum faaliyetleri ile ilgili yayınların izlenmesi ve değerlendirilmesi, basın mensupları tarafından Kurumumuza yöneltilen yazılı ve sözlü soruların cevaplandırılması, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG sektörleri ile ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi faaliyetlerine 2011 yılında da devam edilmiştir.

Kurumun faaliyetlerine yönelik haber metinleri oluşturularak medya kuruluşları kanalıyla kamuoyu bilgilendirilmiş, gerekli durumlarda basın açıklamaları yapılmış, tezip metinleri hazırlanmıştır. Tüketici haklarına yönelik ve kamuoyunun bilgilendirilmesini gerektiren kurul kararları haber haline dönüştürülerek basın yayın kuruluşları kanalıyla kamuoyu aydınlatılmıştır. Ayrıca ekonomi ağırlıklı gazetelerin sektör eklerine Kurumun faaliyetlerini tanıtıcı yazılar hazırlanmıştır.

Bölüm II

Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

I. BÖLÜM

II. BÖLÜM

III. BÖLÜM

EKLER

Basın mensuplarının iştirakiyle Başkan ve Kurul Üyelerinin katıldığı enerji sektörüne ait çeşitli tesisler de incelemeler yapılmış ve ilgili kuruluş yöneticilerinden mahallerinde bilgiler alınmıştır. Bölgesel gerçekleştirilen bu inceleme programlarında ayrıca bölgedeki illerin doğal gaz dağıtımına yönelik ilgili dağıtım şirketlerinden brifingler alınmıştır. Ayrıca, elektrik dağıtım şirket temsilcileri ile gerçekleştirilen zaman zaman yöre milletvekillerinin de katıldığı çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

10.2.Sektör Toplantıları

Kurumunun temel amaçlarından birisi de özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir piyasa oluşturulmasının sağlanmasıdır.

Söz konusu güçlü piyasanın, piyasa görüşlerinden ve taleplerinden bağımsız oluşturulabilmesi mümkün değildir. Kurumun eşit, adil ve şeffaf bir yaklaşım içerisinde bulunması, ancak tüm oyuncuların görüşlerinin alınması ile sağlanabilir. Bu amaçla, elektrik, doğalgaz, petrol ve sıvılaştırılmış petrol gazları piyasalarına ilişkin özel sektör temsilcileri, kamu kuruluşları ve tüketici temsilcileri ile toplantılar düzenlenerek piyasalara ve Kuruma yönelik beklentileri, sorunları ve talepleri alınmıştır.

Kurumun 10.kuruluş yıldönümü dolayısıyla düzenlenen kurum personelinin ve sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen kuruluş yıldönümü konferans ve resepsiyonu EUD ile birlikte gerçekleştirilmiş ve EPDK'nın 10. Kuruluş Yıldönümü tanıtım filmi hazırlanmıştır. 10. Kuruluş Yıldönümüne yönelik çeşitli kültürel faaliyetlerin gerçekleştirilmesine katkı sağlanmıştır.

2011 yılı boyunca Kurumumuz sektör temsilcileri ile çeşitli toplantı, sempozyum, konferans ve açılışlarda biraraya gelmiştir.

10.3.Bilgi Edinme

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamındaki faaliyetler ile 2006/3 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamındaki Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) bilgilendirme faaliyetleri, Kurumumuz Basın Müşavirliği bünyesinde yürütülmektedir. Bilgi edinme faaliyetleri çerçevesinde 2011 yılında 3975 adet bilgi edinme talebi karşılanmıştır.

Kurumun gelirleri Kurumun bütçesini oluşturur. Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılama esastır. Kurumun gelir fazlası ertesi yılın Mart ayı sonuna kadar genel bütçeye aktarılmaktadır. Bu kapsamda, 4628 sayılı Kanun ve 5018 sayılı Kanun'a istinaden genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum kaynaklarından Maliye Bakanlığı'na aktarılan gelir fazlası aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Yıllar	Yıl İçinde (3'er aylık)	Yıl Sonunda (İzleyen yılın Mart)	Toplam (TL)
2001	-	22.306,00	22.306,00
2002	-	-	-
2003	-	17.992.437,17	17.992.437,17
2004	-	39.891.979,98	39.891.979,98
2005	-	91.351.575,70	91.351.575,70
2006	118.872.511,00	10.213.361,85	129.085.872,85
2007	26.316.184,86	43.563.569,34	69.879.754,20
2008	6.500.000,00	27.507.108,75	34.007.108,75
2009	10.000.000,00	25.560.370,79	35.560.370,79
2010	18.000.000,00	47.907.651,22	65.907.651,22
2011	27.500.000,00	27.474.743,68	54.974.743,68
Toplam	207.188.695,86	331.485.104,39	538.673.800,25

Tablo 47: Yıllar İtibariyle Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası

1. Mali Denetim

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76'ncı maddelerine tabidir.

Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanun'un 68'inci maddesi uyarınca, Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan harcama sonrası dış denetimin amacı, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal

amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.

Dış denetim, Kurumun hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetimi ile Kurumun gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığı, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

2. 2011 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

Kurumun 2011 yılı bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilerek 31.12.2010 tarihli ve 27802 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanmış ve 01.01.2011 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

2.1. Gelir Bütçesi

2011 yılı bütçe gelirleri 103.595.000-TL olarak tahmin edilmiş ve 137.378.368,43-TL gelir elde edilmiştir. Böylece bütçe gerçekleştirme oranı %132,61 olmuştur. Kurumun gelirleri, 4628 sayılı Kanununun 10'uncu maddesinde yer alan aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır. Bu unsurlar şunlardır:

- Lisans (yıllık lisans, lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma), sertifika, onay, izin ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller,

- Katılma payı.

Elektrik piyasasında katılma payı olmayıp, doğal gaz piyasasında katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan tüzel kişilerdir. Katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kuruca %0,2 (binde iki) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunmaktadır.

Petrol piyasasında katılma payının mükellefi; rafinaj, işleme,

Bölüm III Mali Bilgiler

dağıtıcı, iletim, taşıma, ihrakiye, depolama, bayi ve madeni yağ üretim lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net satışları üzerinden ödemektedirler.

LPG piyasasında katılma payının mükellefi ise; Petrol piyasası rafinerici, LPG piyasası dağıtıcı ve LPG otogaz bayilik lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. LPG piyasasında faaliyet gösteren lisans veya müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net akaryakıt ve LPG satışları üzerinden ödemektedirler.

Ancak petrol ve LPG piyasasına ilişkin katılma payı, lisans sahiplerince yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının binde biri oranını ve iki milyon ABD Dolarını aşmayacak şekilde Kurulca belirlenmektedir.

- Elektrik piyasası iletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri,
- Kurul tarafından verilen elektrik piyasası ile ilgili idari para cezalarının yüzde yirmibeşi,

Ancak bu oran, 08.02.2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Kanunun 479'uncu maddesiyle, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 11'inci maddesinin altıncı fıkrasının "Bu Kanun hükümlerine göre verilmiş olup da tahsil edilen idarî para cezalarının yüzde onu Kurum hesabına aktarılır." şeklinde değiştirilmesiyle birlikte indirilmiştir.

- Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler.

Yukarıda belirtilen gelir kalemlerine yönelik, 2011 yılında uygulanmak üzere;

Elektrik piyasasında lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme,

lisans tadili ve lisans sureti çıkartma bedelleri; 03.09.2010 tarihli ve 27691 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26.08.2010 tarihli ve 2736 sayılı Kurul Kararı ile,

Doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma, tarife onayı ve akaryakıt ticaret izin bedelleri, 28.12.2010 tarihli ve 27799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21.12.2010 tarihli ve 2945, 2948 ve 2950 sayılı Kurul Kararları ile,

Doğal gaz piyasasında sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma ve sertifika vize bedelleri; 28.12.2010 tarihli ve 27799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21.12.2010 tarihli ve 2946 sayılı Kurul Kararı ile,

Doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında katılma payları; 28.12.2010 tarihli ve 27799 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21.12.2010 tarihli ve 2947, 2949 ve 2951 sayılı Kurul Kararları ile,

Elektrik Piyasası iletim ek ücreti; TEİAŞ iletim tarifesinin %0,5 (binde beş)'i oranında olması kararı, 13.10.2010 tarihli ve 27728 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 06.10.2010 tarihli ve 2812 sayılı Kurul Kararı ile belirlenmiştir.

2.2. Gider Bütçesi

Kurumun 2011 yılı gider bütçesi, 103.595.000-TL olarak öngörülmüş ancak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 78'inci maddesine istinaden "Genel Bütçeye Verilen Paylar" koduna gelir fazlası karşılığı olarak Maliye Bakanlığınca 27.000.000-TL ödenek eklenerek toplam gider bütçesi 130.595.000-TL olmuştur. Toplam ödeneğin 109.904.138,72-TL'si harcanmış ve kalan 20.690.861,28-TL'lik ödenek yıl sonunda iptal edilmiştir. Böylece gider bütçesi gerçekleşme oranı %84,16 olmuştur. Aşağıdaki tablolarda Kurumun 2010 yılı sonu itibarıyla bilançosu ve 01.01.2011-31.12.2011 tarihleri arasındaki faaliyet sonuçları gösterilmiştir.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BİLANÇOSU

AKTİF		31.12.2011		PASİF (TL)	
I- DÖNEN VARLIKLAR			33.008.825,38	I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.534.081,70
10- HAZIR DEĞERLER		31.219.751,04		32- FAALİYET BORÇLARI	
102- Banka Hesabı	31.219.751,04			320- Bütçe Emanetleri Hesabı	1.006.950,04
12- FAALİYET ALACAKLARI		26.898,83		33- EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.719.123,88
126- Verilen Depozito ve Teminatlar	26.898,83			330- Alınan Depozito ve Teminatlar	54.088,84
14- DİĞER ALACAKLAR		53.885,51		333- Emanetler Hesabı	3.665.035,04
140- Kişilerden Alacaklar Hesabı	53.885,51			36- ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	808.007,78
16- BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		1.708.290,00		360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	808.007,78
162- Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.708.290,00			II - UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
II- DURAN VARLIKLAR			0,00	40- UZUN VADELİ MALİ BORÇLAR	0,00
25- MADDİ DURAN VARLIKLAR		0,00		403- Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
252- Binalar Hesabı	13.101.419,44			III - ÖZ KAYNAKLAR	27.474.743,68
254- Tahtlar Hesabı	123.113,87			59- DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	27.474.743,68
255- Demirbaşlar Hesabı	9.784.460,09			590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	27.474.743,68
257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-23.008.993,40			AKTİF TOPLAMI	33.008.825,38
26- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00		PASİF TOPLAMI	33.008.825,38
260- Haklar Hesabı	2.179.012,09			NAZİM HESAPLAR	
268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.179.012,09			91- NAKİT DIŞI TEM. VE KİŞİLERE AİT MEN.KİY.HES.	2.759.589.413,91
				910- Teminat Mektupları Hesabı	2.759.589.413,91
AKTİF TOPLAMI			33.008.825,38	NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	2.759.589.413,91
NAZİM HESAPLAR				GENEL TOPLAM	2.792.598.239,29
91- NAKİT DIŞI TEM. VE KİŞİLERE AİT MEN.KİY.HES.		2.759.589.413,91			
910- Teminat Mektupları Hesabı	2.759.589.413,91				
NAZİM HESAPLAR TOPLAMI		2.759.589.413,91			
GENEL TOPLAM		2.792.598.239,29			

Bölüm III Mali Bilgiler

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

GİDERİN TÜRÜ

630 01	Personel Giderleri	30.235.072,51
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet ...	3.016.916,60
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	46.985.560,95
630 03 02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.455.642,96
630 03 03	Yolluklar	1.097.596,39
630 03 04	Görev Giderleri	203.496,99
630 03 05	Hizmet Alımları	43.985.693,78
630 03 06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	35.679,44
630 03 07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım Onarım Gideri	200.091,15
630 03 08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Gideri	7.360,24
630 03 09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00
630 04	Faiz Giderleri	85,07
630 05	Cari Transferler	28.582.165,74
630 05 01	Görev Zararları	924.519,41
630 05 03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Aktarımlar	149.725,85
630 05 06	Yurtdışına Yapılan Transferler	7.920,48
630 05 08	Gelirden Ayrılan Paylar	27.500.000,00
630 12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	713.361,67
630 13	Amortisman Giderleri	1.084.337,85

GİDERLER TOPLAMI (A)

110.617.500,39

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 01.01.2011-31.12.2011

GELİRİN TÜRÜ

600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	127.152.166,30
600 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	30.200,00
600 03 02	Malları Kullanma veya faaliyette Bulunma İzni	127.121.966,30
600 03 02 01 10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	42.606.294,58
600 03 02 01 11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Sertifika gelirleri	21.414.679,21
600 03 02 01 12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	48.499.072,95
600 03 02 01 13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	14.601.919,56
600 05	Diğer Gelirler	12.145.738,58
600 05 01	Faiz Gelirleri	864.040,21
600 05 01 09 03	Mevduat Faizleri	864.040,21
600 05 02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.135.918,63
600 05 02 09 99	Diğer Paylar (TEİAŞ)	9.135.918,63
600 05 09	Diğer Çeşitli Gelirler	2.145.779,74
600 05 09 01 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli gelirler	2.145.779,74
600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	513,97

GELİRLER TOPLAMI (B)

139.298.418,85

İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TÜRÜ

610 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	
610 3 2 1	Malları kullanma veya faaliyet. bulunma izni gelir.	
610 3 2 1 10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	878.971,50
610 3 2 1 11	Doğalgaz Piyasası Lisans ve Sertifika Gelirleri	14.961,28
610 3 2 1 12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	272.242,00
610 3 2 1 13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	40.000,00
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)		1.206.174,78

NET GELİR (D=B - C)

138.092.244,07

FAALİYET SONUCU (B-A) (+/-)

27.474.743,68

Bölüm III Mali Bilgiler

3. Gelir Kalemleri Açısından 2011 Yılında Uygulanacak Bedeller

Kurul Kararı ile bir sonraki mali yılda uygulanacak bedeller belirlenerek Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır. Buna göre;

02.09.2011 tarihli ve 28042 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 18.08.2011 tarihli ve 3391 sayılı Kurul Kararı ile; Elektrik piyasasında 2012 yılında uygulanacak olan lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma bedelleri,

31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.12.2011 tarihli ve 3592, 3594 ve 3595 sayılı Kurul Kararları ile; Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasalarında 2012 yılında uygulanacak olan lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma, tarife onayı ve akaryakıt ticaret izin bedelleri,

31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.12.2011 tarihli ve 3591 sayılı Kurul Kararı ile; Doğal Gaz piyasasında 2012 yılında uygulanacak olan sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma ve sertifika vize bedelleri,

31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.12.2011 tarihli ve 3593 sayılı Kurul Kararı ile; Doğal Gaz piyasasında 2012 yılında uygulanacak olan katılma payları yeniden belirlenmiştir.

31.12.2011 tarihli ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.12.2011 tarihli ve 3575 sayılı Kurul kararı ile; 2012 yılında uygulanacak olan iletim ek ücreti belirlenmiştir.

Ayrıca, Kurum 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine tabi olması dolayısıyla söz konusu Kanunun 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında "İdari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere geçerli olmak üzere o yıl için 04.01.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır."

hükümü yer almaktadır.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı 17.11.2011 tarihli ve 28115 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 410 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 2011 yılı yeniden değerlendirme oranını %10,26 (on virgül yirmialtı) olarak tespit ve ilan etmiştir. Piyasa Kanunlarında (elektrik, doğalgaz, petrol ve LPG) yer alan idari para cezaları, belirtilen oranda artırılmış ve konuyla ilgili Kurum tarafından hazırlanan tebliğler 23.12.2011 tarihli ve 28151 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu tebliğler şunlardır:

- Elektrik Piyasası Kanununun 11'inci Maddesi Uyarınca 2012 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanununun 9'uncu Maddesi Uyarınca 2012 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- Petrol Piyasası Kanununun 19'uncu Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (Lpg) Piyasası Kanunu Ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16'nci Maddesi Uyarınca 2012 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

Ekler

EK: 1- Mevzuat Listesi

ELEKTRİK PİYASASI

Kanun

- Elektrik Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği
- Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği Uyarınca Uzlaştırma Hesaplamalarında Kullanılacak Profil Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar
- Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği ve Kalitesi Yönetmeliği
- Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelik
- Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Dağıtım Sisteminde Sunulan Elektrik Enerjisinin Tedarik Sürekliliği, Ticari ve Teknik Kalitesi Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Elektrik Piyasasında Birden Fazla Piyasa Faaliyetini Sürdürmekte Olan Tüzel Kişilerin Mevcut Sözleşmelerinde Yapılacak Tadillere ve İletim Faaliyeti ile Vazgeçilen Faaliyetlerin Devrine İlişkin Yönetmelik

- Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik

- Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik

- Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği

- Elektrik Piyasası Aydınlatma Yönetmeliği

- Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik

Tebliğler

- 20 Dağıtım Şirketinin İlk Uygulama Dönemine İlişkin Gelir Düzenlemesi Hakkında Tebliğ
- Elektrik Dağıtım Bölgelerinde Uygulanacak Fiyat Eşitleme Mekanizması Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ
- Elektrik Enerjisi Üretmek Amacıyla Aynı Bölge ve Aynı Kaynak İçin Yapılmış Birden Fazla Lisans Başvurusu Olması Halinde Seçim Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanımı Hakkında Tebliğ
- Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ
- Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğ
- Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği Tebliğleri
- Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

DOĞAL GAZ PİYASASI

Kanun

- Doğal Gaz Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası Tesisler Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği
- Doğal Gaz Piyasası İç Tesisat Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik
- Doğal Gaz Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Tebliğler

- Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekelerine Yapılacak Bağlantılara İlişkin Usul ve Esaslar
- Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar
- Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) İletim Tebliği
- Doğal Gazın Faturalandırmaya Esas Satış Miktarının Tespiti ve Faturalandırılmasına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ
- Muhasebe Uygulama ve Mali Raporlama Genel Tebliği (Tebliğ No:2002/1)
- Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9 uncu Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

LPG PİYASASI

Kanun

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sorumlu Müdür Yönetmeliği
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Eğitim Yönetmeliği

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Uygulanacak Teknik Düzenlemeler Hakkında Yönetmelik
- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler İle Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Tebliğler

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

Ekler

EK: 1- Mevzuat Listesi

PETROL PİYASASI

Kanun

- Petrol Piyasası Kanunu

Yönetmelikler

- Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği
- Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Kaçak Petrolün Tespit ve Tasfiyesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği
- Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliği

Tebliğler

- Madeni Yağların Ambalajlanması Ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Madeni Yağların Ambalajlanması Ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğ
- Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin İthalinde Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ'in Yürürlükten Kaldırıldığına Dair Tebliğ
- Yurt İçinde Üretilen Bazı Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçinde Satışında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ'in Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ
- Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu Maddesi Uyarınca Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ

- Petrol Piyasasında Sigorta Yükümlülükleri Hakkında Tebliğ
- Yakıtbiodizel'in Üretimi, Yurtdışı ve Yurtiçi Kaynaklardan Temini ve Piyasaya Arzına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 3)
- Yakıt Nafta'nın Üretimi, Yurtdışı ve Yurtiçi Kaynaklardan Temini ve Piyasaya Arzına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 9)
- Benzin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 14)
- Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 15)
- Gazyaçığına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 16)
- Fuel Oil Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 17)
- Otobiodizel'e İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (Akaryakıt Seri No: 18)
- Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Akaryakıt Seri No: 19)
- Otobiodizele İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Akaryakıt Seri No: 20)
- Denizcilik Yakıtlarına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği (İhrakiye Seri No: 2)
- Denizcilik Yakıtlarına İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (İhrakiye Seri No: 3)

www.epdk.gov.tr > www.epdk.org.tr

Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No: 51/C
06530 Yüzüncüyıl / ANKARA

www.epdk.gov.tr
www.epdk.org.tr